

*Redusert foreldrebetaling for
barnehageplass – ordninger for
familier med lavest betalingsevne*

Forord

TNS Gallup har på oppdrag fra Kunnskapsdepartementet (KD) gjennomført en kartlegging av redusert foreldrebetaling for barnehageplass for de med lavest betalingsevne. Kontaktperson i Kunnskapsdepartementet har vært Maria Bakke Orvik. Prosjektleder i TNS Gallup har vært Benedicte Falch-Monsen. TNS Gallup vil takke Kunnskapsdepartementet for et godt samarbeid og ønsker lykke til videre i arbeidet med resultatene!

Oslo, januar 2011

Innhold

1. Bakgrunn og formål	5
2. Metode	7
3. Oppsummering av resultatene	12
4. Betalingsordninger innenfor det ordinære betalingssystemet	15
4.1 Kommuner med flat sats (alle betaler det samme)	19
4.2 Kommuner med inntektstradering	20
5. Betalingsordninger utenfor det ordinære betalingssystemet	23
5.1. Oppsummering	23
5.2. Redusert foreldrebetaling/fritak for de med lavest betalingsevne	24
5.3. Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven	28
5.4. Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven	29
5.5. Moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven	30
5.6. Moderasjon for barn i mottak eller foresatte som deltar i introduksjonsprogram/norskopplæring	30
5.7. Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid)	31
5.8. Eventuelle andre moderasjoner	32
5.9. Stønad til barnetilsyn	32
6. Synspunkter på moderasjoner for de med lavest betalingsevne	33
7. Hva utgjør foreldrebetalingen og rabattene?	35
Vedlegg 1. Åpne svar	43
Vedlegg 2. Spørreskjema	78

1. Bakgrunn og formål

I følge forskrift om foreldrebetaling i barnehager skal alle kommuner ha ordninger som kan tilby barnefamilier med lavest betalingsevne en reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling. Ordningen skal omfatte både private og kommunale barnehager i kommunene. Det er ulik praksis fra kommune til kommune med hensyn til foreldrebetaling og moderasjon. Noen har inntektstgraderte satser (i følge SSB sin foreldrebetalingsundersøkelse 98 kommuner)¹. Noen har friplasser eller andre typer rabattordninger. SSBs årlige foreldrebetalingsundersøkelse gir informasjon om hvilke moderasjonsordninger kommunene har, men den gir ikke et fullgodt bilde av ordningen med inntektsgradering, andre typer moderasjonsordninger eller friplasser utenfor det ordinære betalingssystemet.

Formålet med denne undersøkelsen har vært å tilveiebringe et kunnskapsgrunnlag om hvordan de kommunale moderasjonsordningene for familier med lavest betalingsevne er innrettet. Det gjelder hovedsakelig kriterier for å få reduksjon og hvor stor reduksjonen er.

Prosjektets samfunnsmessige relevans

Regjeringens hovedmål i barnehagepolitikken er å sikre alle barn et barnehage tilbud av høy kvalitet. Etter en periode med sterk vekst i antall barnehageplasser, innføring av maksimalpris for foreldrebetalingen og rett til barnehageplass, retter regjeringen nå innsatsen mot kvalitet og innhold i barnehagen (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/kd/tema/barnehager.html?id=1029>).

I stortingsmelding 24 (2002 – 2003) fremholdes det at barnehagen bidrar til å gi barn bred kompetanse blant annet i språk- og kommunikasjon, og at et godt barnehage tilbud er spesielt viktig for barn som trenger særskilt hjelp og støtte. Ved siden av å være et tilbud til barn, legger også barnehagen til rette for omsorg og tilsyn i foreldrenes studie- eller arbeidstid, og således går pedagogikk og omsorg hånd i hånd i den norske barnehagetradisjonen. Målet om barnehageplass til alle som ønsker det er dermed viktig ut i fra et barneperspektiv, men også i et familie- og likestillingsperspektiv. For at barnehager skal være reelt tilgjengelig må plassene tilbys til en pris som gjør det mulig for den enkelte familie å ta i mot tilbudet (St. mld. nr 24 2002 – 2003).

I 2002 inngikk et flertall på Stortinget en avtale om barnehagepolitikken for perioden 2002-2005, jf. den såkalte Barnehageavtalen av 11. juni 2002. Barnehageavtalen gir omfattende føringer for utforming av økonomiske og juridiske virkemidler for styring av barnehagesektoren. Avtalen legger opp til bl.a. at finansieringen skal skje gjennom to hovedkilder; et øremerket statstilskudd og foreldrebetaling, og at nivået på foreldrebetalingen skal reguleres og at det settes et øvre tak på hvor høy foreldrebetaling barnehageeier kan kreve, jf. St.meld. nr. 24 (2002-2003). I 2003 vedtok Stortinget innføring av bl.a. maksimalpris og et mål om full barnehagedekning (det såkalte Barnehageforliket av 2003), jf. Innst.S. nr. 250 (2002-2003).

I forskrift om foreldrebetaling i barnehager (2005) står det at ”alle kommuner skal ha ordninger som kan tilby barnefamilier med lavest betalingsevne en reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling” (§3. Moderasjonsordninger).

Regjeringen har foreslått å utvide forsøket med gratis kjernetid. Gratis kjernetid for alle fire- og femåringer i Groruddalen og Søndre Nordstrand i Oslo kommune blir videreført. Forsøket i Bydel Gamle Oslo blir videreført i dialog med Oslo kommune. Forsøket med treåringer i Drammen blir videreført. Det blir foreslått å utvide satsingen til å omfatte fireåringer i de samme

¹ SSBs foreldrebetalingsundersøkelse januar 2010 (Rapporter 33/2010)

områdene i kommunen. I tillegg blir det foreslått å utvide satsingen til områder i Bergen kommune (<http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/pressesenter/pressemeldinger/2010/pm-13.html?id=619697>).

Det er mange barn i Norge som vokser opp i familier med lav inntekt. En rapport fra Fafo viste at antall barn i Norge som vokser opp i en familie med lav inntekt er økende. Barnefattigdom i Norge økte fra 5,1 % i 2000 til hele 7,9 % i 2006. Dette betyr i reelle tall, en økning fra 50 000 til 85 000 fattige barn på seks år. Barnefattigdom i Norge handler om barns manglende muligheter til å delta på lik linje med andre og mulighet til utvikling. Barnefattigdom er urettferdig og moralsk uholdbart. Barn er uten skyld og uten mulighet til å endre sin situasjon på egen hånd. (Fafo-rapport 2009:38)

Barnehagen er en svært viktig arena for sosialisering og opparbeiding av sosial, språklig og annen kompetanse. I hvilken grad kommunene tilbyr moderasjonsordninger i foreldrebetalingen for barnehager og hvilke kriterier som legges til grunn vil være viktige for å kunne si noe om tilgjengeligheten av barnehageplasser for de med lavest betalingsevne. Kartleggingen av hvordan kommunene tilrettelegger moderasjoner, friplasser og gratis kjernetid for familier med lavinntekt har således stor samfunnsmessig relevans.

2. Metode

2.1. E-postundersøkelse

Undersøkelsen ble gjennomført som en e-postundersøkelse med webutfylling. E-posten ble sendt til postmottak i kommunen/bydelen med oppfordring om å videresende e-posten til den med ansvar for barnehageområdet. E-posten ble merket tydelig med hvem som er i målgruppen for undersøkelsen, og navn på kommunen/bydelen ble flettet inn i emnefeltet og teksten. Alle som ble invitert til å svare på undersøkelsen fikk en egen internettadresse (lukket link). Dette ga oss en mulighet til å se hvem som har svart på undersøkelsen, purre de som ikke hadde svart, og dessuten muligheter til å analysere frafallet.

Etter en påminnelse per e-post ble det gjennomført en telefonpurring til de som ikke hadde svart. Hensikten med en slik telefonpurring er først og fremst å få opp svarprosenten, men det gir også nyttig informasjon om vedkommende vil svare på undersøkelsen, og for det tredje får vi informasjon om hvorfor respondentene eventuelt ikke ønsker å svare på undersøkelsen. Telefonpurringen gir også en kontroll på om e-posten har kommet frem til rette vedkommende. Ved telefonpurringen ringte vi til kommunene ved sentralbord og spurte om å få snakke med riktig person (ansvarlig for barnehager). For ytterligere detaljer om gjennomføringen, se kapittel 2.3.

2.2. Kvalitativ forstudie

For at en kartlegging som denne skal være nyttig er det viktig at spørreskjema fungerer, og at man har nok kunnskap om hvilke ordninger som finnes. I forstudien gjorde vi derfor et dypdykk i noen kommuner og bydeler. Etter at TNS Gallup i samarbeid med KD lagde et skrivebordsforslag til spørreskjema, ble skjemaet programmert og testet godt med utvalgte respondenter gjennom kognitiv kartlegging i gruppesamtaler og telefonintervjuer. Deretter ble skjemaet revidert før det ble sendt ut til noen av kommunene, og så til resten av kommunene og bydelene i Oslo.

Hensikten med forstudien var blant annet å sikre

- at spørsmålene fungerer bra
- at spørsmålene er mulige å besvare
- at svaralternativene er dekkende
- at de som får spørsmålene faktisk sitter på informasjonen vi spør etter
- at vi fanger opp sentrale problemstillinger
- at undersøkelsen rettes mot den i kommunen som er best egnet til å svare

Det ble gjennomført en fokusgruppe med representanter fra tre kommuner med inntektsgradering. I fokusgruppen ble derfor spørsmålene om inntektsgradering gjennomgått ekstra nøye. Det ble gjennomført telefonintervju med en bydel i Oslo, som har ordning med gratis kjernetid. Det ble også gjennomført telefonintervju med representant for en annen kommune, som også tilbyr gratis kjernetid for noen grupper. Representanter for to kommuner med flat sats ble intervjuet per telefon.

2.3. Tidspunkt for gjennomføring

Fokusgrupper og dybdeintervjuer med testing og tilbakemeldinger på spørreskjema foregikk fra 3/11 til 12/11, 2010. Forstudien ble oppsummert, og spørreskjemaet ble revidert i henhold til funn i forstudien. De første e-postinvitasjonene ble sendt ut 19/11. Etter en kvalitetsjekk av data ble resten av invitasjonene så sendt ut 23/11. 29/11 ble det sendt ut en påminnelse per e-post til

de som ikke hadde svart. De som ikke hadde svart innen 6/12 ble forsøkt purret per telefon. Telefonpurringen ble avsluttet 9/12. Deretter ble det sendt ut nye e-postinvitasjoner til de som oppga at de ville ha tilsendt undersøkelsen på nytt. Nye invitasjoner ble sendt 10/12, og resten av de som ikke hadde svart og som vi ikke hadde fått tak i gjennom telefonpurringen, fikk en ny e-postpåminnelse. Det ble sendt ut en siste påminnelse per e-post 21/12, og datainnsamlingen ble avsluttet 4/1, 2011.

2.4 Utvalg og representativitet

Bruttoutvalget for undersøkelsen var alle 430 kommuner i Norge. I tillegg ble det konkludert med at det var mest hensiktsmessig å sende undersøkelsen til alle 15 bydeler i Oslo. Siden undersøkelsen ikke er basert på et utvalg av kommuner, men alle kommunene, er skjevheter i bruttoutvalget ikke en aktuell problemstilling.

Mens vi har kontroll over at utvalget vi trekker (bruttoutvalg) er representativt vil vi ikke ha den samme kontrollen over hvem som svarer på undersøkelsen (nettoutvalg).

Det kom inn 350 svar. En kommune hadde rapportert inn to ganger. Det ene svaret var ufullstendig og ble slettet. Elleve av femten bydeler i Oslo har svart. Tall for Oslo ble aggregert opp til en record for Oslo kommune, for analyse på kommunenivå. Dermed var det i datafilen som dannet grunnlaget for analysen 339 kommuner og 11 bydeler.

Tabell 2.1 – 2.5 viser brutto-, nettoutvalget og frafallet etter ulike kjennetegn ved kommunene (landsdel, avstand til nærmeste tettsted, type kommune, grad av tettbygd strøk og kommunistørrelse). Foretar vi en sammenlikning mellom disse tallene ser vi at små kommuner og minst sentrale kommuner er noe underrepresentert i svarene. Avvikene mellom bruttoutvalg og nettoutvalg er imidlertid minimale og resultatene fra undersøkelsen vurderes å ha god representativitet.

Tabell 2.1 Brutto og nettoutvalg etter landsdel. Kommuner

Landsdel	Bruttoutvalg	Besvart Nettoutvalg	Ubesvart Frafall
Østlandet (Østfold - Buskerud)	28,8%	30,1%	24,2%
Sørlandet (Telemark - Vest Agder)	11,2%	10,6%	13,2%
Vestlandet (Rogaland - Møre og Romsdal)	28,1%	27,4%	30,8%
Midt-Norge (Sør og Nord-Trøndelag)	11,4%	11,8%	9,9%
Nord-Norge (Nordland - Finnmark)	20,5%	20,1%	22,0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%

Tabell 2.2 Brutto og nettoutvalg etter avstand fra nærmeste tettsted. Kommuner

Avstand fra nærmeste tettsted	Bruttoutvalg	Besvart Nettoutvalg	Ubesvart Frafall
Mindre enn 2.5 (3 Oslo) timer til sentrum i nærmeste tettsted	47,4%	48,1%	45,1%
De andre kommunene	52,6%	51,9%	54,9%
Total	100,0%	100,0%	100%

Tabell 2.3. Brutto og nettoutvalg etter type kommune.

Hovedklassifisering	Bruttoutvalg	Besvart Nettoutvalg	Ubesvart Frafall
Primærnæringskommuner	21,2%	20,4%	24,2%
Blandede landbruks- og industrikommuner	13,7%	13,9%	13,2%
Industrikommuner	15,3%	15,6%	14,3%
Mindre sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	17,0%	15,9%	20,9%
Sentrale, blendede tjenesteytings- og industrikommuner	17,9%	18,6%	15,4%
Mindre sentrale tjenesteytingskommuner	7,0%	7,1%	6,6%
Sentrale tjenesteytingskommuner	7,9%	8,6%	5,5%
Total	100,0%	100,0%	100,0%

Tabell 2.4. Brutto og nettoutvalg etter kommunestørrelse.

Kommunestørrelse	Bruttoutvalg	Besvart Nettoutvalg	Ubesvart Frafall
Under 2000 innbyggere	22,1%	20,6%	27,5%
2000 - 4999 innbyggere	32,8%	30,4%	41,8%
5000 - 9999 innbyggere	21,2%	22,7%	15,4%
10000 - 19999 innbyggere	13,3%	14,2%	9,9%
20000 - 49999 innbyggere	7,7%	8,3%	5,5%
50000 - 299999 innbyggere	3,0%	3,8%	0%
Total	100,0%	100,0%	100,0%

Tabell 2.5. Brutto og nettoutvalg etter sentralitet. Kommuner.

Sentralitet	Total	Besvart	Ubesvart
Minst sentrale kommuner	46,7%	45,4%	51,6%
Mindre sentrale kommuner	10,7%	10,3%	12,1%
Noe sentrale kommuner	18,4%	18,6%	17,6%
Sentrale kommuner	24,2%	25,7%	18,7%
Total	100,0%	100,0%	100%

339 av 430 kommuner har svart på undersøkelsen (79 prosent). I henhold til tall fra SSB fra 2009 på antall barn i barnehager per kommune var det til sammen 270 041 barn i barnehage (kommuner i Norge, utenom Svalbard). De kommunene som har svart på undersøkelsen vi har gjennomført har 89 prosent av alle barna i barnehager i følge den samme kilden.

Vi har bedt kommunene oppgi hvor mange barn de har i barnehagene og de som har svart på undersøkelsen oppgitt å ha til sammen 241 582 barn. Det er 2 116 flere barn enn de samme kommunene oppga i 2009 i SSBs foreldrebetalingundersøkelse.

Av tabell 2.6 ser vi at kommuner med få barnehagebarn er overrepresentert i frafallet. Gjennomsnittlig antall barn i kommunene i frafallet er 328, mens det i kommuner som har svart er 699.

Videre ser vi av tabell 2.7 at kommuner der barnehagebarn (i alderen 1-5 år) utgjør mindre enn 5 prosent av innbyggerne er litt underrepresentert. I bruttoutvalget utgjør disse kommunene 49,3 prosent, og i nettoutvalget utgjør de 48,1 prosent. Forskjellen er dermed kun på 1,2 prosentpoeng.

Tabell 2.6. Antall barnehagebarn i utvalget og i undersøkelsen 1-5-åringer, 2009-tall.

svar	N	Mean	Sum	Minimum	Maximum
Frafall	91	328,15	29 862	8	2 828
Nettoutvalg	339	698,99	236 956	17	32 947
Bruttoutvalg	430	620,51	266 818	8	32 947

Tabell 2.7. Brutto og nettoutvalg etter barnehagebarn (1-5 år) i prosent av innbyggerne i kommunen. 2009-tall

Barnehagebarn i forhold til innbyggere	Bruttoutvalg	Besvart Nettoutvalg	Ubesvart Frafall
Under 5 prosent	49,3%	48,1%	53,8%
5 prosent eller mer	50,7%	51,9%	46,2%
Total	100,0%	100%	100,0%

2.5 Statistisk usikkerhet

I tillegg til eventuelle skjevheter må en ved tolking av resultater fra utvalgsundersøkelser bestandig ta høyde for statistisk usikkerhet. Det vil alltid knytte seg en viss usikkerhet til resultatene når vi spør et utvalg av populasjonen. Denne usikkerheten, eller feilmarginen, kan beregnes statistisk. Et sentralt mål i denne sammenhengen er standardavviket. Standardavviket beregnes ut fra hvor mye hver enkelt enhet avviker fra gjennomsnittet for alle enhetene i undersøkelsen når det gjelder den egenskapen vi ønsker å måle. Med utgangspunkt i standardavviket kan vi beregne feilmarginen for det aktuelle resultatet. Fastsettelsen av feilmarginen vil også avhenge av hvor stor usikkerhet vi er villige til å akseptere. Det vanlige er å angi feilmarginer basert på 95 prosent sannsynlighet. Dette betyr at hvis vi hadde 100 forskjellige uavhengige utvalg, ville resultatet ligge innenfor de feilmarginene vi oppgir i minst 95 av de 100 undersøkelsene. Det vil igjen si at det bare er 5 prosent sannsynlighet for at den faktiske fordelingen i befolkningen ikke ligger innenfor de oppgitte feilmarginene.

Feilmarginene i prosenttabeller uttrykkes i prosentpoeng. Tabellen under viser at resultatene med svar fra 339 av 430 kommuner er beheftet med feilmarginer på mellom +/- 2,5 og +/- 1,1 prosentpoeng. Mer spesifikt betyr dette at dersom en andel på 50 prosent slutter opp om en påstand vil den sanne verdien for målgruppen med en sannsynlighet på 95 prosent ligge mellom 47,5 og 52,5 prosent. Dette regnes som lave feilmarginer.

UNIVERS (plott)	430			
UTVALG, antallet vi spør (plott)	339			
...vi måler svar på	50 %	25 %	10 %	5 %
+/- svaret som er gitt	2,5 %	2,2 %	1,5 %	1,1 %
Gir nedre grense i konfidensintervall	47,5 %	22,8 %	8,5 %	3,9 %
Gir øvre grense i konfidensintervall	52,5 %	27,2 %	11,5 %	6,1 %

← Feilmargin

2.6. Bearbeiding av data

Frafallsanalysen viser at de kommunene som ikke har svart ikke skiller seg vesentlig fra de kommunene som har svart. Vi har derfor ikke funnet det nødvendig å vekte resultatene. Resultatene for de kommunene som har svart kan derfor aggregeres opp til landstall og kan som nevnt sies å ha god representativitet.

For de kommunene som ikke har oppgitt tall for barn i barnehage med heltids- og deltids plasser har vi benyttet tall på barn i barnehager per kommune fra SSB 2009. For disse kommunene vil ikke tallet være helt nøyaktig, men det gir en god indikasjon til det store bildet, til beregningene av antall barn med moderasjon i prosent, og til beregning av rabatter. Vi har lagt til grunn at disse barnehagebarna har heltids plasser i og med at vi ikke kjenner fordelingen mellom heltids- og deltids plasser i utvalget, og heller ikke hvordan deltids plassene fordeler seg for disse kommunene.

3. Oppsummering av resultatene

- Undersøkelsen ble sendt til alle landets kommuner og målgruppen var person ansvarlig for barnehageområdet. 339 av 430 kommuner har besvart undersøkelsen. Små kommuner er svakt underrepresentert, men resultatene har lave feilmarginer og er representative for hele landet.
- 21 prosent av alle kommunene har inntektsgradering, mens 79 prosent har lik betaling for heltidsplasser (flat sats).
- Det er stor geografisk variasjon med hensyn til om kommunene har inntektgradering eller ”flate satser”. Oslo, samt kommuner i Akershus, Telemark og Rogaland har størst innslag av inntektsgradering (mellom 53 og 100 prosent har inntektgradering). Fra Hordaland og nordover har 85 prosent i alle fylker et system der alle betaler det samme for heltidsplass (flat sats). Møre og Romsdal, Troms og Nordland har lavest andel kommuner med inntektgradering. Oslo og Akershus har lavest andel med ”flat sats”.
- 53,4 prosent av alle barnehagebarna i undersøkelsen går i barnehager i kommuner med inntektsgradering. 46,6 prosent går i barnehager i kommuner med flat sats.
- I kommuner med inntektsgradering er det 4,7 prosent av barnehagebarna som kommer inn under ordningen slik at de har redusert foreldrebetaling og gjennomsnittlig rabatt for de som får moderasjon er 878 kroner per barn. Av barn med heltidsplasser i kommuner med inntektgradering er det 4,6 prosent som får moderasjon på dette grunnlaget, og 5,8 prosent av de med deltidsplasser som får slik moderasjon. Barn med moderasjon på grunnlag av inntektsgradering utgjør 2,5 prosent av alle barn i barnehager.
- Inntektsgrensen for å få inntektgraderte satser varierer mye fra kommune til kommune. Laveste inntektsgrense er 140 000 kroner, høyeste er 655 929 kroner. 77,6 prosent av kommunene har imidlertid en inntektsgrense som ligger mellom 200 000 og 400 000 kroner.
- 81 prosent av kommuner med inntektsgradering har kun ett eller to inntektintervaller som gir redusert foreldrebetaling. Noen har tre intervaller, og ytterst få har fire.
- For kommunene med ”flat sats” er det 20,2 prosent som oppgir å ha moderasjoner for de med lavest betalingsevne (som altså ikke er inntektsgradering definert innenfor det ordinære betalingssystemet). 79,8 prosent av kommunene med flat sats oppgir ikke noe eget system for redusert foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne (213 kommuner). Dette utgjør 62,8 prosent av alle kommunene, og barnehagebarna i disse kommunene utgjør 28,6 prosent av alle barnehagebarna i undersøkelsen. I disse kommunene vil reduksjon på grunn av lavest betalingsevne imidlertid kunne skje etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven eller Barnevernloven. 134 av de 213 kommunene (som har flat sats men ikke egne moderasjoner for de med lavest betalingsevne) har moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven eller Barnevernloven..
- 23,3 prosent av alle kommuner oppgir altså at de ikke har verken inntektsgradering, moderasjon for de med lavest betalingsevne, eller moderasjon etter hjemmel i Sosialtjenesteloven eller Barnevernloven.
- 0,4 prosent av barna i kommuner med ”flat sats” har moderasjon på grunn av lavest betalingsevne, og 0,1 prosent har friplass. Gjennomsnittlig rabatt for de med moderasjon er 1103 kroner per barn med slik moderasjon.
- Til sammen 2,8 prosent av alle barnehagebarn har moderasjon i foreldrebetalingen ut fra inntektsbaserte moderasjoner (utenom det som går gjennom sosialtjenesten og

barnevernet), det vil si av barn i kommuner med inntektsgradering og kommuner med ”flat sats” og en moderasjonsordning for de med lavest betalingsevne.

- Av moderasjon etter vedtak i henhold til andre lover enn i foreldrebetalingforskriften er det flest som oppgir å ha moderasjon i henhold til Opplæringsloven (79,6 prosent av alle kommuner). 1,5 prosent av alle barnehagebarna har moderasjon etter vedtak i Opplæringsloven.
- Ikke like mange har moderasjon etter vedtak i Barnevernloven og i Sosialtjenesteloven. Mange av de barnehageansvarlige oppgir at dette er moderasjoner de ikke har oversikt over siden det ofte skjer refusjon direkte mellom foresatte og NAV/ sosialtjenesten og barnevernskontoret.
- 16 prosent av kommunene oppgir å ha moderasjoner for foreldrebetaling for barn i mottak eller der foresatte deltar på introduksjonsprogram eller går på norskopplæring.
- Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid) er oppgitt av Oslo og en kommune til i denne undersøkelsen. Mange barn omfattes av dette i Oslo. Fire bydeler med gratis kjernetid har svart på undersøkelsen. Barnehagebarn med gratis tid i barnehagen i disse bydelene i Oslo utgjør 7,3 prosent av alle barnehagebarna i Oslo.
- 9,7 prosent av kommunene oppgir at de har ”andre moderasjoner” som ikke er nevnt andre steder i undersøkelsen. Mange nevner her søskenmoderasjon. Alle kommuner er etter loven pliktig å tilby søskenmoderasjon og de fleste kommuner har det, men det kartlegges ikke i denne undersøkelsen. Andre moderasjoner som nevnes er moderasjoner for personer med nedsatt funksjonsevne og for barn med utsatt skolestart.
- Kommunene kommer med mange tilbakemeldingen på hvordan de synes ordningen med redusert foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne fungerer. Mange mener ordningen i deres kommune fungerer bra, mens andre er mer skeptiske, særlig der hvor det ikke finnes ordninger som inntektgradering eller spesielle moderasjoner for de med lavest betalingsevne. Men også blant kommuner med inntektsgradering er det de som mener at ordningen fungerer dårlig. Det er mange som mener at få kommer inn under ordningene de har, blant annet på grunn av lave inntektsgrenser. Det er flere som mener at ikke alle som trenger barnehageplass og har lavest betalingsevne får det.
- Som utfordring for å få de med lavest betalingsevne inn i barnehagen er det mange som nevner kontantstøtten. Denne bidrar til at mange, særlig minoritetspråklige barn, ikke går i barnehagen. Andre utfordringer som nevnes av mange er lave inntektsgrenser og små rabatter for noen intervaller.

Tabell 3.1. Oversikt over kommuner, barn og rabatter. Absolutte tall og prosent

Type moderasjon	Antall komm.	Komm. i pst	Antall barn i disse komm.	Antall barn som får rabatt	Barn som får rabatt i prosent av alle barnehagebarn	Rabatt i kroner	Rabatt i prosent av full foreldrebetaling	Rabatt i snitt per barn med rabatt
Alle kommuner	339	100,0	241 582	-	-	-	-	-
Inntektstgradering	72	21,2	128 990	6 115	2,5	5 370 235	0,99	878
Lik betaling for heltidsplass (flat sats)	267	78,8	112 592	-	-	-	-	-
Red foreldrebet for de med lavest betalingsevne (kommuner med flat sats)	54	15,9	43 690	608	0,3	799 392	0,15	1 315
Andre ordninger								
Moder. etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven	190	56,0	135 296	830*	0,3*	1 704 392*	0,31*	2 054*
Moder. etter vedtak med hjemmel i Sosialtj.loven	157	46,3	116 951	131*	0,1*	256 647*	0,05*	1 959*
Moder. etter vedtak om spes.ped hjelp med hjemmel i Oppl.loven	270	79,6	212 738	3 657	1,5	3 795 099**	0,70**	1 038**
Moder. For barn i mottak el. med fores. på intro/norskoppl	56	16,5	47 620	392	0,2	913 360	0,17	2 330
Gratis tid (inkl. gratis kjernetid)	2***	0,6	40 836	2448	1,0	2 896 309***	0,5***	1183

* Tallene er svært usikre og antakelig svært underestimerte fordi kommunene ved barnehageansvarlige ikke kan oppgi sikre tall på dette.

** Tallene er svært usikre fordi det virker som om noen kommuner har oppgitt foreldrebetalingen, mens andre har oppgitt selve rabatten. Kommunene oppgir dessuten at det er vanskelig å gi et gjennomsnittstall for foreldrebetalingen

***Her vet vi at ikke alle med gratis kjernetid har rapportert inn tall.

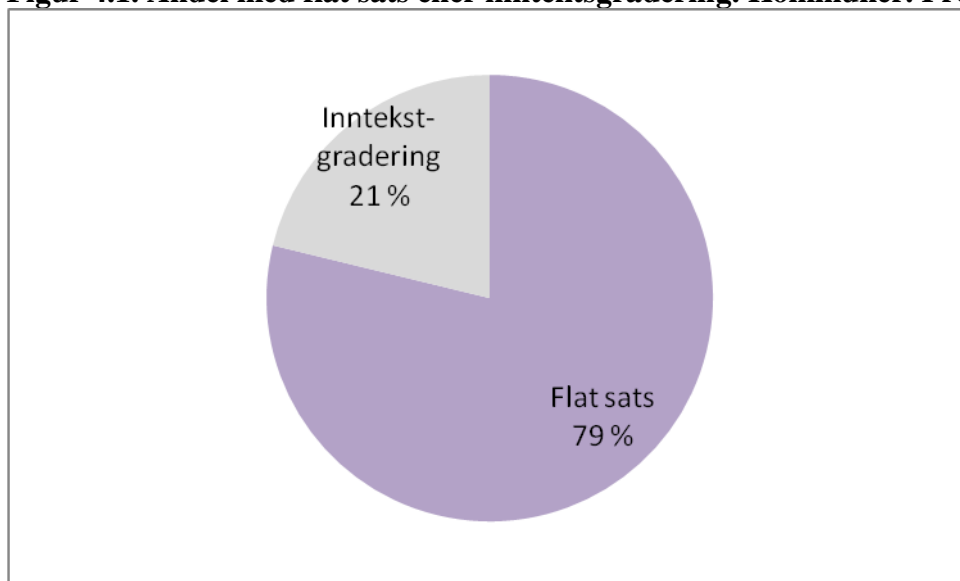
4. Betalingsordninger innenfor det ordinære betalingssystemet

I følge forskrift for foreldrebetaling skal det være en maksimalgrense for foreldrebetaling. Maksimalgrensen fastsettes i Stortingets årlige budsjettvedtak. Maksimalprisen er i 2010 og 2011 kroner 2330 per måned og kroner 25 630 på årsbasis. Kommunene står fritt til å fastsette en maksimalpris for foreldrebetaling som ligger lavere enn dette. Alle kommuner skal som nevnt ha ordninger som kan tilby barnefamilier med lavest betalingsevne en reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling, men det er opp til den enkelte kommune å finne egnede løsninger. I merknadene til forskrift om foreldrebetaling står det at kommunen bør ha en viss form for inntektsgradert betaling, men at det ikke er en plikt for kommunen.

Noen har et system med inntektsgraderte satser, der alle over en viss inntekt betaler maksimalprisen fastsatt av kommunen, mens de med lavere inntekt har andre satser. Andre kommuner vil si at de har et system der alle betaler det samme for heltidsplass (det vil si de har en flat sats), men kan likevel ha et opplegg for at foresatte kan søke om redusert foreldrebetaling. I forstudien kom det frem at en del kommuner har et system med flat sats og en ordning med moderasjoner for de med lavest betalingsevne som er til forveksling lik det andre kommuner beskriver som inntektsgradering. De har en flat sats som gjelder for de med inntekt over et visst nivå, og moderasjon til de med lavere inntekt etter søknad og dokumentasjon. Representanter fra kommunene med inntektsgradering var forundret over at det var kommuner som oppga at de opererte med flate satser, siden alle kommuner er pålagt å ha moderasjon for de med lavest betalingsevne og anbefalingen er å ha ”inntektsgradering”. Vi snakker om betalinger innenfor eller utenfor det ”ordinære betalingssystemet” ut fra begreper kommunene selv bruker, men det virker som om det er forvirring om begrepene, og at mange av de som har ”flat sats” også har en form for inntektsgradering. Dette er søkt fanget opp gjennom spørsmål om moderasjoner for de med lavest betalingsevne, og er beskrevet i kapittel 5: Betalingsordninger utenfor det ordinære betalingssystemet.

Alle bydelene i Oslo som har svart på undersøkelsen (11 av 15) oppgir at de har inntektgradering. Av kommunene som har svart er det 21,2 prosent som oppgir at de har inntektsgradering (foreldrebetaling er avhengig av inntekt). 78,8 prosent som oppgir at de har flat sats (alle betaler det samme for heltidsplass). Ingen kommuner har oppgitt at de har gratis barnehage tilbud til alle. I SSB sin foreldrebetalingsundersøkelse i januar 2010 oppga fire kommuner at de hadde gratis barnehage til alle. Disse kommunene har ikke svart på denne undersøkelsen. I 2009 hadde disse fire kommunene til sammen 182 barnehagebarn. 23 prosent oppga at de hadde et system for inntektsgraderte satser (SSB, Rapport 33/2010). Tallet på kommuner med inntektsgradering er altså noe lavere i denne undersøkelsen enn i SSB-tallene.

Figur 4.1. Andel med flat sats eller inntektsgradering. Kommuner. Prosent

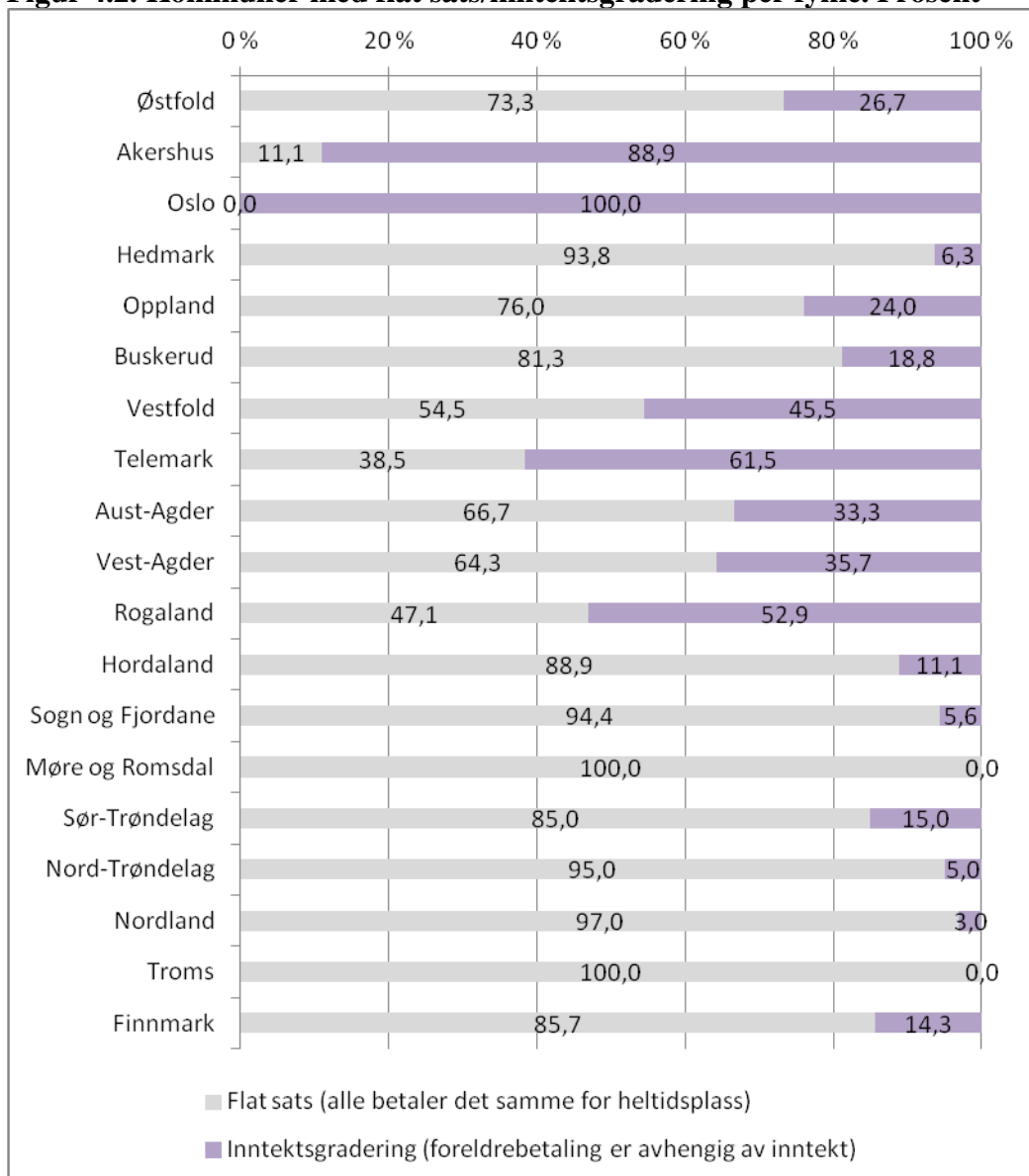
Selv om andelen kommuner med inntektsgradering bare er 21 prosent har de mer enn halvparten av barnehagebarna. Hele 53,4 prosent av barnehagebarna går i barnehager i kommuner med inntektsgradering. Tabell 4.1. viser hvor mange barn som går i barnehage i de kommunene som har svart på undersøkelsen og hvordan disse fordeler seg på kommuner med flat sats eller inntektsgradering.

Tabell 4.1. Barnehagebarn i kommuner med flat sats eller inntektsgradering. Antall og prosent.

	Antall barnehagebarn	Barnehagebarn i prosent
Total	241 582	100,0
Flat sats	112 592	46,6
Inntektsgradering	128 990	53,4

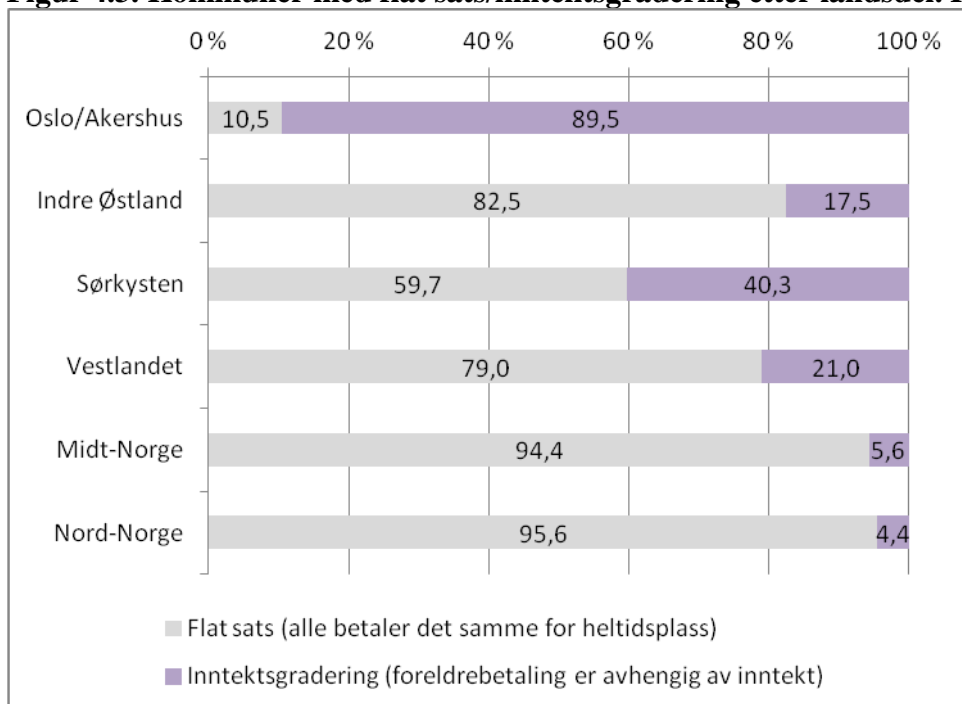
Det er stor forskjell på innslaget av inntektsgradering etter fylke og sentralitet. Figur 4.2 viser hvor stor andel i de ulike fylkene som har flat sats eller inntektsgradering. Innslaget av inntektsgradering er størst i Oslo, Akershus, Telemark og Rogaland. I Hedmark, Buskerud og alle fylker fra Hordaland og nordover har mer enn 80 prosent av kommunene flat sats. Møre og Romsdal, Troms og Nord-Trøndelag har minst innslag av inntektsgradering.

Figur 4.2. Kommuner med flat sats/inntektsgradering per fylke. Prosent

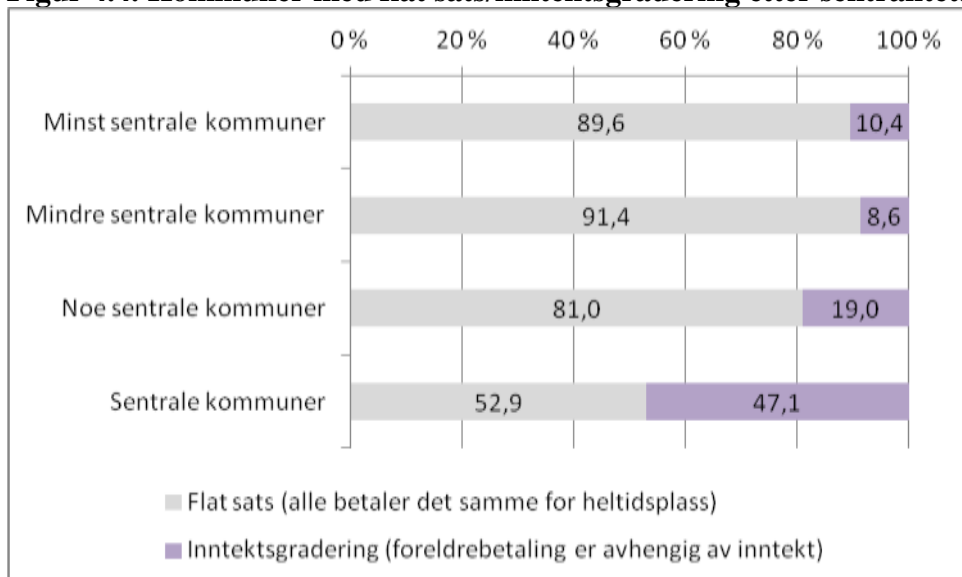
Av figur 4.3 ser vi dessuten at andelen av kommuner som har inntektsgradering er størst i Oslo/Akershus og på sørkysten, mindre i det indre østlandsområdet og på Vestlandet, og minst i Midt-Norge og Nord-Norge.

Figur 4.3. Kommuner med flat sats/inntektsgradering etter landsdel. Prosent

Andelen av kommuner med inntektsgradering er størst i de mest sentrale kommunene. Her har 47 prosent av kommunene inntektsgradering, mot 8,6 prosent i mindre sentrale kommuner og 10,4 prosent i de minst sentrale kommunene.

Figur 4.4. Kommuner med flat sats/inntektsgradering etter sentralitet. Prosent

4.1 Kommuner med flat sats (alle betaler det samme)

79 prosent av kommunene har ”flat sats” (267 av 339 kommuner), men de har 46,6 prosent av barnehagebarna (tabell 4.1.). 18 prosent av barna i disse kommunene har deltidsplasser (20 639 av 112 615 barnehagebarn).

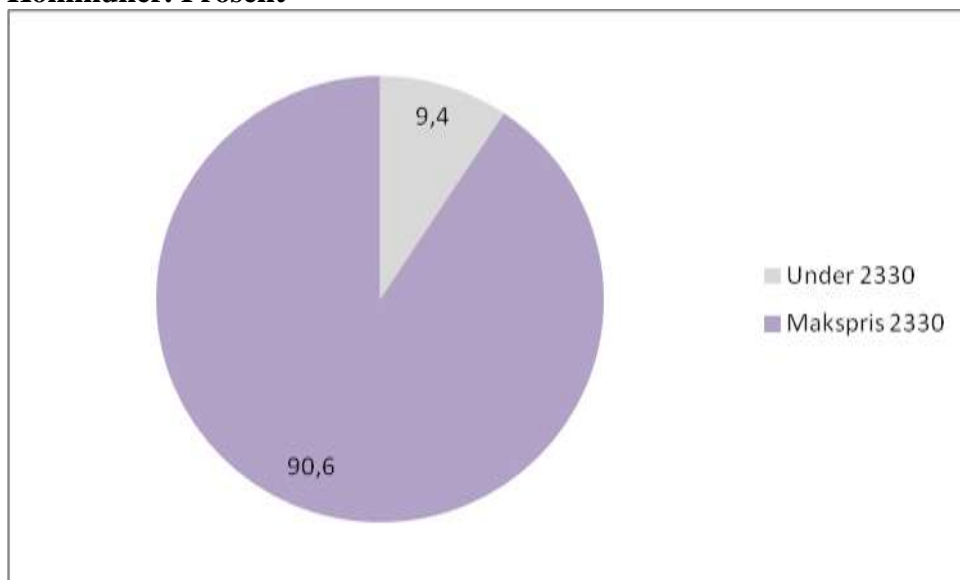
Ni av ti kommuner med ”flat sats” har foreldrebetaling som er på maksimalprisen på 2330 kroner (se figur 4.5). Tre kommuner hadde oppgitt at den flate satsen var høyere enn maksimalprisen som er på kroner 2330, men i følge kommunenes hjemmesider er betalingsatsen 2330 kroner. Tallene ble derfor korrigert i henhold til det.

9,4 prosent av kommunene med et system med flat sats (25 kommuner) har oppgitt en flat sats på under kroner 2330 per måned. 3,7 prosent oppga foreldrebetaling på mellom 2320 og 2250 kroner, mens 2,2 prosent av kommunene med flat sats oppga priser mellom 2232 og 2025 kroner, og 3,3 prosent av kommunene oppga priser på mellom 1300 og 2000 kroner.

23 av de 25 kommunene som har oppgitt flat sats under maksimalpris er små kommuner med under 5000 innbyggere, de to siste har mellom 5000 og 8000 innbyggere. 17 av de 25 kommunene med flat sats under maksimalpris har under 100 barnehagebarn.

2,2 prosent av alle barnehagebarna går i barnehage i kommuner som har en flat sats som er lavere enn maksimalprisen fastsatt av Stortinget på kroner 2330.

Figur 4.5. Hva er den flate satsen for foreldrebetaling for heltidsplass per måned? Kommuner. Prosent

4.2. Kommuner med inntektstradering

Av 339 kommuner som har svart på undersøkelsen er det 72 (inkl Oslo) som oppgir at de har inntektstradering (foreldrebetaling er avhengig av inntekt). Dette utgjør 21,2 prosent av kommunene, men 53,4 prosent av alle barnehagebarna.

Av kommuner med inntektstradering oppgir 90,9 prosent at inntektstraderingen tar utgangspunkt i brutto inntekt. 9,1 prosent oppgir at den tar utgangspunkt i nettoinntekt. Samtlige kommuner med inntektstradering oppgir at det er husholdningens samlede inntekt som legges til grunn.

Det er litt forskjellig fra kommune til kommune hvilken type inntekt som legges til grunn for inntektstraderingen². Det er vanligst å ta med lønnsinntekt, næringsinntekt og trygd. Andre typer inntekt som kapitalinntekt, kvalifiseringspenger og sosialhjelp er det mindre enn halvparten som oppgir at de tar med i beregningsgrunnlaget.

98,5 prosent av kommunene oppgir at vanlig lønnsinntekt legges til grunn. 76,1 legger også til grunn trygd utenom barnetrygd og pensjon. 71,6 prosent legger til grunn næringsinntekt. 41,8 prosent legger til grunn kapitalinntekter, og 32,8 prosent legger til grunn kvalifiseringspenger. 22,4 prosent legger til grunn sosialhjelp.

Tabell 4.2. Hvilken type inntekt legges til grunn? Flere svar mulig. Kommuner og bydeler. Prosent.

	Kommuner	Bydeler i Oslo
TOTAL	67	11
Prosent	100,0	100,0
Lønnsinntekt	98,5	100,0
Trygd utenom barnetrygd og pensjon (f.eks arbeidsledighetstrygd, barnebidrag, småbarnstillegg, overgangsstønad, uførestønad, etterlattepensjon osv)	76,1	70,0
Næringsinntekt	71,6	90,0
Kapitalinntekt	41,8	40,0
Kvalifiseringspenger	32,8	70,0
Sosialhjelp	22,4	0,0
Annet, noter	17,9	50,0

I kommentarene fra de som har krysset av for ”annet”(kommuner og bydeler) kommer det frem en del tilleggsopplysninger og presiseringer til hva slags inntekt som er med. Noen kommenterer som nevnt at all skattepliktig inntekt tas med, andre presiserer for eksempel at de ikke har med barnebidrag eller at de har med bostøtte. Alle åpne svar er anonymisert og gjengitt i sin helhet i vedlegg til rapporten.

² Kommunene kunne krysse av for flere typer inntekt. Noen av de som bare hadde svart annet hadde brukt kommentarfeltet til å beskrive hvilke inntekter som er med. Svarene for de ulike inntektstypene er korrigert ut fra det. Ubesvart er holdt utenfor i prosentberegningene.

Rabatt i foreldrebetalingen

Det finnes ulike måter å fastsette rabatten på. To av tre kommuner med inntektsgradering oppgir at rabatten gis i fastsatt kronebeløp for hvert inntektsintervall. Alle bydelene i Oslo oppgir at rabatt gis i fastsatt kronebeløp for hvert inntektsintervall.

En av tre oppgir at rabatt gis i prosent (22 kommuner). 18 prosent av disse oppga at rabatt gis i prosent av inntekten, og 82 prosent oppga at rabatt gis i prosent av full sats for foreldrebetaling.

Maksimalpris i kommuner med inntektsgradering

Respondentene ble bedt om å oppgi hva de betaler som ikke innfrir kriteriene for å få inntektsgradering. I 94,4 prosent av kommunene med inntektsgradering er fullpris per måned maksimalprisen fastsatt av Stortinget, kroner 2330. 5,6 prosent av kommunene har oppgitt lavere månedspris for heltidsplass enn 2330 kroner. Prisene som er oppgitt er 2230 kroner, 1390 kroner og 1125 kroner per måned.

Antall barn i barnehager i kommuner med inntektsgradering

I kommunene med inntektsgradering er det 5,0 prosent av alle barnehagebarna som har redusert sats for foreldrebetaling i henhold til ordningen med inntektsgradering.

Blant de 72 kommunene som har inntektgradering er det 67 som har svart på alle oppfølgingsspørsmålene om inntektsgraderingen. I disse 67 kommunene er det 123 272 barnehagebarn, hvorav 6 115 barn har graderte satser. 91,1 prosent av disse har heltidsplasser og (5 572 barn) og 8,9 prosent har deltidsplasser (543).

Hvor stor andel av barna som kommer inn under ordningen med graderte satser varierer mye fra kommune til kommune, se tabell 4.3. En kommune oppga at alle barna i barnehagene får rabatt (65 barnehagebarn) innenfor denne ordningen, altså 100 prosent av barnehagebarna. 11,9 prosent av kommunene med inntektsgradering har for tiden ingen barn som får rabatt. I nesten to av tre kommuner (65,6 prosent) er det under 5 prosent av barnehagebarna som får rabatt på grunn av inntektsgraderingen. I en av fem kommuner med inntektsgradering får mellom 10 og 25 prosent av barna rabatt.

Tabell 4.3. Andel med graderte satser av barnehagebarna. Kommuner. Antall og prosent.

Andel av barnehagebarna i kommunen med rabatt	Antall kommuner	Kommuner i prosent
Total	67	100,0
0	8	11,9
0,1 – 5 prosent	36	53,7
5,1 – 10 prosent	9	13,4
10,1 – 25 prosent	13	19,4
100 prosent	1	1,5

Inntekstgrenser for å få rabatt

Kommunene med inntektsgradering har svært forskjellige inntekstgrenser for å få redusert foreldrebetaling se tabell 4.4. Av kommunene med inntektsgradering er det 12,1 prosent som har inntekstgrenser under 200 000 kroner. 37,9 prosent har en inntekstgrense som ligger mellom 200 000 og 299 000 kroner, og omtrent like mange har grense mellom 300 000 og 399 000 kroner (39,7). Mange av kommunene i denne gruppen har inntekstgrense på 300 000 kroner. 6,9 prosent har inntekstgrense på mellom 400 000 og 499 000 kroner, og 3,4 prosent har

inntektsgrense over dette. Det dreier seg om to kommuner som har inntektsgrenser på 680 000 kroner og på 655 000 kroner.

Tabell 4.4. Andel kommuner etter inntektsgrenser for inntektsgradering. Prosent

Inntektsgrense	Kommuner
Total	58
under 200'	12,1
200'-299'	37,9
300'-399'	39,7
400' - 499'	6,9
500' – 680'	3,4

I kommuner med inntektsgrenser på under 200 000 kroner har mellom 0,5 og 5 prosent av barna moderasjon ut fra inntektstgraderingen. I kommuner med inntektsgrenser på mellom 200 000 kroner og 299 000 kroner har 0 – 15,4 prosent slik moderasjon, i neste intervall 0-100 prosent. Ser vi på de kommunene med inntektsgrenser på mellom 400 000 og 499 000 kroner er det med unntak av en kommune (hvor 0 prosent av barna har slik rabatt) 11,1 til 20,6 prosent av barna som har moderasjon ut fra inntektstgraderingen.

Kommunene kan ha flere inntektsgrenser for inntektsgradering. Antall intervaller regnes her som de inntektsintervallene som gir reduisert foreldrebetaling. De fleste kommunene har kun ett eller to inntektsintervall. De med ett eller to inntektsintervall utgjør 81,0 prosent. 15,5 prosent har tre intervall og bare 3,4 prosent har fire intervall. Tallene gir ikke grunnlag for å si om det er antall intervaller som er utslagsgivende for hvor mange som får moderasjon.

Tabell 5.4. Andel kommuner med antall intervall. Prosent

Antall intervall	Kommuner
Total	58
Ett intervall	41,4
To intervall	39,7
Tre intervall	15,5
Fire intervall	3,4

Kommentarer til ordningen med inntektsgradering

Respondentene hadde anledning til å komme med utfyllende kommentarer til ordningen med inntektstgradering. Kommentarene er gjengitt i sin helhet i vedlegg til rapporten. Noen benytter kommentarfeltet til å forklare hva som er kriteriene for å komme innenfor ordningen og hvordan inntektsgrensen fastsettes. Noen av kommunene kommenterer at de bare har tall for inntektsgradering for barn i kommunale barnehager. En del presiserer at både private og kommunale barnehager har ordningen, men at de bare har oppgitt tall for kommunale barnehager. Det kommer en del kommentarer på at det kun er svært få som kommer inn under ordningen ettersom de fleste har inntekt høyere enn den fastsatte inntektsgrensen. Noen har også gjort oppmerksomme på at stønad til barnetilsyn holdes utenom i inntektsberegningen.

5. Betalingsordninger utenfor det ordinære betalingssystemet

5.1. Oppsummering

Alle kommuner skal ha ordninger som kan tilby barnefamilier med lavest betalingsevne en reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling, men kommunene kan selv bestemme hvordan de innretter ordningene. Noen kommuner kan ha moderasjonsordninger i teorien, men det kan hende det ikke er noen som oppfyller kriteriene for å komme inn under moderasjonsordningene. I kapittel 4 så vi på ordninger i foreldrebetalingen innenfor det ordinære betalingssystemet, dvs. for kommunene som oppgir at de har flat sats (alle betaler det samme for heltidsplass) og kommunene som har innarbeidet et system for inntektsgradering. I kapittel 5 oppsummerer vi resultatene for andre moderasjonsordninger utenom disse ordningene.

Gjennom forstudien og i forarbeidet ble det utarbeidet en liste over mulige moderasjonsordninger som det kan være aktuelt for kommunen/bydelene å ha *utenfor det ordinære betalingssystemet*. Dette er ordninger som ikke defineres som inntektsgradering, her definert som ordninger for de med lavest betalingsevne, vedtak Barnevernloven osv. De ordningene vi fikk innspill om, som ble oppfattet som relevante, ble er innarbeidet i spørreskjemaet og kartlagt i undersøkelsen.

Av alle kommunene er det 21,8 prosent som oppgir at de har reduksjon i foreldrebetaling, eller fritak for foreldrebetaling, for de med lavest betalingsevne (se tabell 5.1). Av kommuner som oppgir å ha inntektgradering er det 27,8 prosent som **også** oppgir å ha reduksjon i foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne. Det kommer frem av tallene som oppgis at det er inntektgraderingen de viser til (identiske intervaller og antall barn).

For kommunene med flat sats er det 20,2 prosent som oppgir å ha moderasjoner for de med lavest betalingsevne. Det er med andre ord 79,8 prosent av kommunene med flat sats som ikke oppgir noe spesielt system for redusert foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne (213 kommuner). Dette utgjør 62,8 prosent av alle kommunene, og barnehagebarna i disse kommunene utgjør 28,6 prosent av alle barnehagebarna i undersøkelsen. I disse kommunene vil reduksjon på grunn av lavest betalingsevne imidlertid kunne skje etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven eller Barnevernloven.

Mange kommuner har moderasjoner etter vedtak med hjemmel i Opplæringsloven (79,6 prosent), i Barnevernloven (56,0 prosent), og i Sosialtjenesteloven (46,3 prosent). Dette er moderasjoner som i utgangspunktet er basert på andre forhold enn foreldrenes betalingsevne. Vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven kan ha sammenheng med lav betalingsevne, men slike vedtak er etter det vi kjenner til som regel korttidsvedtak og midlertidige løsninger. 16,5 prosent av kommunene oppgir at de har moderasjoner for barn i mottak eller der foresatte deltar i introduksjonsprogram. Fire kommuner i utvalget oppgir at de tilbyr gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid). Dette utgjør 1,2 prosent av kommunene. Noen av disse har innrapportert de samme tallene i flere deler av undersøkelsen.

10 prosent av kommunene oppgir at de har andre moderasjoner. De moderasjonene som nevnes under annet er i hovedsak søskenmoderasjon, moderasjon for funksjonshemmede barn, og moderasjon for barn med utsatt skolestart.

11,5 prosent av alle kommunene har ikke oppgitt noen moderasjoner utenfor det ordinære betalingssystemet. De fleste av disse kommunene hadde flat sats (70 prosent). 8,2 prosent av alle kommunene hadde altså verken inntektsgradering eller noen av de andre moderasjonsformene vi har kartlagt.

Andelen med rabatter i henhold til vedtak etter Opplæringsloven, Barnevernloven og Sosialtjenesteloven er høyere for kommuner med flat sats enn for kommuner med inntektsgradering. Det er utelukkende kommuner med inntektgradering som har gratis tid i barnehagen. Vi skal se nærmere på de ulike moderasjonene i dette kapittelet.

Tabell 5.1. Andel med ulike moderasjoner. Kommuner, bydeler og betalingsordning. Prosent

	TOTAL	Kommuner	Bydeler i Oslo	Kommuner Flat sats	Inntektsgradering
TOTAL	350	339	11	267	72
Prosent	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven	80,0	79,6	90,9	81,6	72,2
Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven	55,4	56,0	36,4	59,6	43,1
Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven	45,1	46,3	9,1	50,2	31,9
Reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne	21,7	21,8	18,2	20,2	27,8
Moderasjon for barn i mottak (dekkes av UDI) eller der foresatte deltar i introduksjonsprogram	16,0	16,5	0,0	17,2	13,9
Andre moderasjoner	9,7	10,0	0,0	9,7	11,1
Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid)	2,3	1,2	36,4	0,7	2,8

5.2. Redusert foreldrebetaling/fritak for de med lavest betalingsevne

22 prosent av alle kommunene oppgir å gi moderasjoner ut fra en reduksjon i – eller fritak for – foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne. Det gjelder 74 av de 336 kommunene som har besvart hele undersøkelsen (se tabell 5.2). Ikke alle kommunene som har ordningen har barn som fyller kriteriene for å komme inn under ordningen til kommunen. 15 prosent av kommunene har oppgitt at de har barn med **reduksjon** i foreldrebetalingen, og 5,6 prosent av kommunene har oppgitt at de har barn med **fri plasser** i forbindelse med moderasjoner for de med lavest betalingsevne. Det er imidlertid slik at kommunene med inntektsgradering har krysset av for at de har moderasjoner for de med lavest betalingsevne, og oppgitt de samme tallene en gang til (som de oppga under spørsmålene om inntektsgradering). I bergningene er disse ikke tatt med to ganger.

I kommuner med flat sats og moderasjonsordning for de med lavest betalingsevne er det til sammen 43 486 barn, hvorav 1,4 prosent får slik moderasjon (tabell 5.2. og 5.3.). Det er altså av barna i disse kommunene med flat sats, som får moderasjon på grunn av lavest betalingsevne.

I kommuner med inntektsgradering som oppgir å ha denne moderasjonsordningen er 2,5 prosent av barna i disse kommunene som får slik moderasjon. Noen av disse kommunene er store kommuner og har mange barnehagebarn, og mange barn med denne typen moderasjon. Tallene for kommuner med inntektsgradering gir ikke hele bildet for denne gruppen i og med at det som

er rapportert under denne ordningen overlapper med det de har rapportert i forbindelse med inntektsgraderingen. Vi har derfor i det følgende beskrevet denne moderasjonsordningen utelukkende for de kommunene som har flat sats.

Tabell 5.2. Kommuner med moderasjon for de med lavest betalingsevne, etter antall kommuner og antall barn.

	Har ordningen	Har barn med redusert foreldrebetaling	Har barn med friplass	Antall barn med redusert foreldrebetaling	Antall barn med friplass	Antall barn med moderasjon i alt
Total	74	51	19	1 811	538	2 349
Kommuner med flat sats	54	36	15	467	141	608
Kommuner med inntektsgradering	20	15	4	1 344	397	1 741

Tabell 5.3. Kommuner med moderasjon for de med lavest betalingsevne, etter antall barn i disse kommunene og barn med moderasjon i prosent.

	Antall barn i disse kommunene	Barn med redusert betaling i prosent	Barn med friplass i prosent	Antall barn med moderasjon i alt i prosent
Total	113 475	1,6	0,5	2,1
Kommuner med flat sats	43 490	1,1	0,3	1,4
Kommuner med inntektsgradering	69 989	1,9	0,6	2,5

Av kommunene med barnehagebarn med redusert foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne er det 74,6 av kommunene som har mellom 1 og 100 barn med slik moderasjon. Med unntak av to tilfeller er dette kommuner med under 25 000 innbyggere (2009-tall). Av de kommunene som har flat sats og fritak for foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne er det 66,7 prosent av kommunene som har 1-19 barn med moderasjon. For reduksjon i foreldrebetaling og friplass er det kun to kommuner som har mer enn 100 barn med slik moderasjon.

Tabell 5.4. Kommuner med moderasjon for de med lavest betalingsevne, etter antall barn med moderasjon. Prosent.

Antall barn	Kommuner med barn med reduksjon	Kommuner med barn med fritak
Total	45	39
Ingen	20,0	61,5
1-19	66,7	30,8
20-30	8,9	7,7
Rundt 100	4,4	0,0

Hvilken inntekt legges til grunn?

Av alle kommuner som har oppgitt at de har moderasjon for de med lavest betalingsevne er det to av tre som oppgir at moderasjonen tar utgangspunkt i bruttoinntekt (66,2 prosent). 17,6 prosent oppgir at det tas utgangspunkt i nettoinntekt, og 14,8 prosent har oppgitt at det ikke er aktuelt med noen av delene (11 kommuner). En kommune har ikke svart på spørsmålet.

60 kommuner oppgir at husholdningens samlede inntekt legges til grunn for vurderingen av moderasjonsordningen, og to har oppgitt ”annet”.

Ser vi på hvilken type inntekt som tas med i beregningene er det lønnsinntekt som er den type inntekt flest legger til grunn. 95,2 prosent av kommunene har oppgitt at lønnsinntekt er med i beregningen, mens de resterende 4,8 prosent av kommunene ikke har svart på spørsmålet. Disse har heller ikke krysset av for noen av de andre inntektstypene. 87,1 prosent av kommunene har oppgitt at trygd legges til grunn for vurdering av moderasjonsordningene, og 53 prosent av kommunene har oppgitt at sosialhjelp også kommer med i beregningen.

Tabell 5.5. Type inntekt som legges til grunn for vurderingen av moderasjonen.

Kommuner. Prosent

Type inntekt	Kommuner
TOTAL	62
Prosent	100,%
Lønnsinntekt	95,2
Trygd utenom barnetrygd og pensjon (f.eks arbeidsledighetstrygd, barnebidrag, småbarnstillegg, overgangsstønad, uførestønad, etterlattepensjon osv)	87,1
Næringsinntekt	58,1
Sosialhjelp	53,2
Kvalifiseringspenger	41,9
Kapitalinntekt	38,7
Annet, noter	14,5

Av substansielle kommentarer under ”Annet” ble det nevnte ulike inntekter som er med i beregningen (bostøtte, kontantstøtte, stipend/studielån, barnetrygd osv) eller det ble henvist til skattbar inntekt. For de som bare har krysset av for ”annet”, og har oppgitt ”all inntekt”, eller som viser til likningen, har vi oppdatert med å krysse av for aktuelle inntekter.

Inntektsgrense for å komme med i ordningen

39 av kommunene med flat sats har oppgitt hva som er inntektsgrensen for å få redusert eller fritak for foreldrebetaling etter denne ordningen. 25,7 prosent av disse kommunene har en inntektsgrense som ligger på under 200 000 kroner. 60 prosent av disse kommunene har inntektsgrense på mellom 200 000 og 299 000 kroner og 11,4 prosent har en inntektsgrense som ligger på mellom 300 000 og 399 000 kroner. Kun 2,9 prosent har inntektsgrense over 400 000 kroner.

Tabell 5.6. Inntektsgrense for å få moderasjon for de med lavest betalingsevne. Prosent

Inntekt	Total
Total	39
Under 200'	25,7
200' – 299'	60,0
300' – 399'	11,4
400 – 499'	2,9

Av de 2 349 barnehagebarna med reduksjon på grunnlag av lavest betalingsevne i alle kommuner (se tabell 5.7, her er både kommuner med inntektsgradering og kommuner med flat sats med) er 30,4 prosent av barna fra kommuner med inntektsgrense på under 250 000 kroner. Kun 6 prosent er fra kommuner med inntektsgrense på mellom 250 000 og 399 000. 39,1 prosent av barna er fra kommuner med inntektsgrense på 400 000 kroner eller mer. 24,5 har ikke oppgitt inntektsgrensen, jf tabell 5.7.

Tabell 5.7. Antall barn i alt og med moderasjon for de med lavest betalingsevne, etter inntektsgrense. Absolutte tall og prosent.

Oppgitt inntektsgrense	Barn i alt	Barn med reduksjon	Barn med friplass	Barn med moderasjon i alt
TOTAL	113 475	1 811	538	2 349
0-249 000	33 800	626	88	714
250 000-399 000	12 938	141	0	141
400 000 +	12 551	525	393	918
Uoppgitt	54 186	519	57	576
Prosent	100,0	100,0	100,0	100,0
0-249 000	29,8	34,6	16,4	30,4
250 000-399 000	11,4	7,8	0,0	6,0
400 000 +	11,1	29,0	73,0	39,1
Uoppgitt	47,8	28,7	10,6	24,5

Halvparten av de som har oppgitt opplysninger om reduksjon i foreldrebetalingen i intervaller har bare ett intervall. 27 prosent har 2 intervaller og 23 prosent har tre eller fire intervaller.

På spørsmål om hvordan rabatten på barnehageprisen er utformet svarte 14 av 61 kommuner at rabatt gis i fastsatt kronebeløp for hvert inntektsintervall. 37 oppgir at rabatten gis i prosent, og 10 kommuner oppgir ”ingen av delene”, og kommenterte at det vurderes ut fra skjønn eller individuell saksbehandling, eller med utgangspunkt i grunnbeløp i folketrygden. De samme 10 fikk så spørsmål om hva foreldrebetalingen er for de som har heltidsplass og slik moderasjon. Syv av de ti kommunene har oppgitt beløp mellom 0 og 1 165 kroner. En oppga 0 kroner og en oppga 545 kroner, ellers var alle beløpene over 1000 kroner.

Utfyllende kommentarer til ordningen

Flere kommuner kommenterte at det er få eller ingen som søker om moderasjon ut fra lav inntekt. Flere kommenterer dessuten at inntektsgrensen for å få reduksjon ligger svært lavt, slik at ikke alle som trenger hjelp får det. En kommune skriver at satsen er for lav og at den er under vurdering. En del kommuner beskriver vurderingene som gjøres eller kriteriene for å få

reduksjon. En kommune forklarer at de legger seg på sosialhjelpsnormen, men at de ikke har en fast grense. De vurderer ut fra inntekter, utgifter og antall personer i husholdningen. Grunnbeløp i folketrygden (G) nevnes som utgangspunkt for fastsetting av inntektsgrensene, og det blir nevnt 2 G, 2,5 G, 3 G og 6 G. Andre beskriver for eksempel at alle som har under 3 G betaler halv pris, eller at alle med inntekt under 200 000 kroner har friplass.

5.3. Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven

Departementet har i merknadene til forskrift om foreldrebetaling i barnehager vist til mulighetene for å tilby friplass med hjemmel i Sosialtjenesteloven og Barnevernloven. Plassen blir da betalt av kommunen. Tildeling av slike friplasser gjøres med bakgrunn i individuelle vurderinger, og praksis kan derfor variere mellom kommunene.

56 prosent av kommunene oppga å ha moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven (190 kommuner i undersøkelsen). Det var imidlertid bare 34,5 prosent av alle kommuner som oppga å ha barn med friplass etter slikt vedtak. Fra kommentarene kommer det imidlertid frem at mange barnehageansvarlige ikke kjenner til hvor mange barn som omfattes av dette fordi det er barnevernstjenesten som administrerer ordningen. I tallene som presenteres her vil det derfor være sterk underrapportering. Men for de kommunene som har oppgitt tall kan vi si noen om omfanget. I de 117 kommunene som har oppgitt tall for barn med friplass er det 0,7 prosent av barna som har friplass etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven (659 barn). I de 24 kommunene som oppga å ha barn med redusert foreldrebetaling ut fra denne ordningen var det 0,34 prosent med denne type moderasjon (144 barn³).

Omfanget av friplasser er klart høyere i kommuner uten inntektsgradering enn i kommuner med inntektsgradering. I kommuner med flat sats oppgir 59,6 prosent å ha denne typen moderasjon, og blant kommuner med inntektsgradering er andelen 43,1 prosent (se tabell 5.1). Omfanget av friplasser varierer fra 0 til 8,7 prosent av alle barnehagebarna i de forskjellige kommunene.

Svært få kommuner oppga hva foreldrebetalingen var for de med denne typen moderasjon (17 kommuner). 13 kommuner oppga foreldrebetaling mellom 900 kroner og 2330 kroner. Fire kommuner oppga 2330 kroner som foreldrebetaling. Grunnen til at få har oppgitt tall for foreldrebetalingen er nok både at det er stor variasjon og at de med barnehageansvaret ikke kjenner beløpene siden de foresatte gjerne betaler barnehageplassen selv, for så å få det refundert av barnevernet.

Alle som oppga å ha denne typen moderasjon fikk spørsmål om de hadde noen utfyllende kommentarer til denne typen moderasjon eller friplass (se vedlegget). Det kom frem i forstudien at dette var en type moderasjon som barnehageansvarlig i kommunen ikke nødvendigvis har oversikt over. Dette blir bekreftet i kommentarene fra de barnehageansvarlige i kommunene. De som ikke sitter med oversikten over slike moderasjoner kunne eventuelt gjøre forsøk på å innhente opplysninger fra barnevernet, men som det også fremgår av kommentarene, har ikke barnevernet opplysningsplikt overfor de som jobber med barnehager i kommunen. Det kommer frem av kommentarene at foreldrebetalingen blir refundert av barnevernet uten at det nødvendigvis går gjennom barnehagekontoret i kommunen.

54 av kommunene hadde utfyllende kommentarer til moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven. De fleste kommentarene gikk på at dette er opplysninger barnevernet sitter på

³ Tallet er korrigeret for en åpenbar feilregistrering. En kommune hadde rapportert flere med vedtak enn de hadde barnehagebarn.

og at de på barnehageområdet ikke har kjennskap til dette. Barnevernet betaler direkte til foreldrene. Andre peker på at det er stor variasjon i hvor mange som kommer inn under denne ordningen, og noen oppgir at de kjenner til det som skjer i de kommunale barnehagene, men ikke de private. Et par nevner også at de har barnehageplass til fosterbarn som egentlig bor i en annen kommune.

5.4. Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven

Som vi viste til i forrige delkapittel kan kommunene tilby friplass med hjemmel i Sosialtjenesteloven. Tildeling av slike friplasser gjøres som nevnt med bakgrunn i individuelle vurderinger, og praksis kan derfor variere mellom kommunene.

46 prosent av kommunene oppga å ha moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven (157 kommuner). Også her er det mange som oppgir at de ikke kjenner til antall barn som omfattes av ordningen siden den forvaltes av sosialtjenesten, ikke av de med ansvar for barnehageområdet. Tallene som presenteres her vil derfor bære preg av underrapportering. Noen kommuner kjenner imidlertid til hvor mange det gjelder og har oppgitt tall.

Denne moderasjonsordningen er mer vanlig blant kommuner med flat sats enn kommuner med inntektsgradering. Halvparten av kommunene med flat sats oppgir å ha slik moderasjon (50,2 prosent), mens vel tre av ti kommuner med inntektsgradering oppgir å ha det (31,9 prosent), se tabell 5.1.

8,5 prosent av alle kommuner (29 kommuner) har til sammen 99 barn med **friplass** etter et slikt vedtak. Barn med friplass utgjør 0,9 prosent av barnehagebarna i disse kommunene. 22,7 prosent av kommunene (77 kommuner) har oppgitt at de har 0 barn med slikt vedtak.

12 kommuner har til sammen 32 barn med **reduisert foreldrebetaling** etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven. Barn med redusert foreldrebetaling utgjør 1,2 prosent i disse kommunene. 67 kommuner har oppgitt at de har 0 barn med slikt vedtak. Bare ti kommuner har oppgitt foreldrebetalingen for disse barna. En har oppgitt 0 kroner i foreldrebetaling, en 2330 kroner, og ellers er det oppgitt priser mellom 700 og 1888 kroner. Grunnen til at få har oppgitt tal her er igjen at mange fra barnehageområdet ikke kjenner til omfanget og detaljene i denne moderasjonsordningen.

50 kommuner har gitt substansielle utfyllende kommentarer til denne ordningen (vet ikke-svar er tatt bort). Mange av kommentarene går som nevnt på at de ikke kjenner antallet ettersom denne moderasjonsordningen ikke går via de som jobber med ansvar for barnehageområdet. Refusjon eller betaling skjer gjennom NAV/sosialtjenesten. Noen kommenterer at omfanget varierer mye, noen får støtte for et par måneder og noen bare en engangsstøtte for å komme over kneiken. Mange kommenterer også det er få som kommer inn under denne ordningen, og andre melder at de har ingen barnehagebarn med slike vedtak for tiden. Kommentarer er gjengitt i sin helhet i vedlegget.

5.5. Moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven

Av opplæringslovens § 5-7 følger det at barn under opplæringspliktig alder, som har behov for spesialpedagogisk hjelp, har rett til slik hjelp og at den skal være gratis. Det samme er understreket i Ot.prp. nr. 45 (1997-98) s.172. Det kan ikke kreves noen form for egenbetaling for den tiden barnet får oppfylt retten til spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. Dette innebærer at det skal gis fradrag i foreldrebetalingen (oppholdsbetalingen) for den tiden barnet etter enkeltvedtak er tildelt spesialpedagogisk hjelp.

80 prosent av kommunene oppga å ha moderasjon eller friplass etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven (270 kommuner). 13,6 prosent av kommunene oppga at 2,4 prosent av barnehagebarna i disse kommunene hadde friplass ut fra denne ordningen (46 kommuner og 80 barnehagebarn med friplass). 65 prosent av alle kommuner oppga å ha barn med redusert foreldrebetaling. 1,9 prosent av barnehagebarna i disse kommunene hadde redusert foreldrebetaling etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven (4 220 barn i 220 kommuner).

Igjen ser vi at det er kommuner med flat sats som i størst grad har moderasjonsordningen. 81,6 prosent av kommuner med flat sats oppgir å ha denne ordningen, mot 72,2 prosent i kommuner med inntektsgraderte satser, se tabell 5.1.

55 prosent av kommunene har oppgitt et beløp for foreldrebetalingen for de med slik moderasjon (187 kommuner). Men mange har oppgitt at det er vanskelig å gi et gjennomsnittstall. Det ser dessverre ut som om noen har oppgitt hva rabatten utgjør, mens andre har oppgitt hva foreldrebetalingen utgjør. Gjennomsnittlig foreldrebetaling for disse kommunene er 1 174 kroner, men det knytter seg stor usikkerhet til dette tallet.

38,6 prosent av kommunene har gitt substansielle utfyllende kommentarer til denne moderasjonsordningen. Kommentarene kan oppsummeres med at det er stor variasjon i hvor stor rabatt som gis fra barn til barn etter hvert enkelt barns behov for spesialpedagogisk hjelp. Moderasjon gis per time med ekstra innsats og kan variere fra 11 kroner for en time til 1700 kroner for de som trenger mye spesialpedagogisk hjelp i følge disse kommentarene. Det blir oppgitt at antall timer med hjelp kan variere fra en til 30 timer. Noen har reduksjon i foreldrebetalingen med timesatser, andre reduserer foreldrebetalingen med prosent i forhold til timer i uken. Flere kommenterer at de synes dette er en pussig ordning, at de får redusert foreldrebetaling i henhold til antall timer med hjelp, når all hjelp de får er gratis. Kommentarene er gjengitt i sin helhet i vedlegget.

5.6. Moderasjon for barn i mottak eller foresatte som deltar i introduksjonsprogram/norskopplæring

Barn av asylsøkere fra to år til grunnskolealder skal ha et tilrettelagt tilbud på minimum tre timer pr. dag, mandag-fredag. Tilbudet kan gis gjennom egen barnebase på mottaket eller ved kjøp av barnehetilbud eller lignende. Dette gjelder både om barnet har foresatte eller er enslig mindreårig. For barn i alderen 0-2 år skal mottaket sørge for et avlastningstilbud for foreldre som sikrer foreldrene mulighet til å delta i informasjonsprogram og norskopplæring. UDI dekker foreldrebetaling for barnehageplass til fire- og femåringer i mottak. For yngre barn skal mottakene organisere «barnebase», et oppdrag enkelte mottak, ifølge Arbeids- og inkluderingsdepartementet, løser gjennom kjøp av barnehageplasser (NOU 2010: 7).

16,5 prosent av kommunene oppga å ha moderasjon for barn i mottak (dekkes av UDI) eller der foresatte deltar i introduksjonsprogram eller norskopplæring (56 kommuner).

8,8 prosent av kommunene har oppgitt at de har barn i mottak som får dekket barnehageplass. 1,1 prosent av barna i disse kommunene får dekket barnehageplass fordi det gjelder **barn i mottak** (211 barn i 30 kommuner). 8,8 prosent av kommunene oppgir dessuten å dekke barnehageplassen for 0,9 prosent av barnehagebarna fordi foreldrene deltar på **introduksjonsprogram eller norskopplæring** (181 barn i 30 kommuner). Det er ikke helt overlappende i forhold til hvilke kommuner det gjelder. 16 av kommunene har barnehagebarn som får moderasjon innen begge disse ordningene.

6,2 prosent av kommunene har gitt utfyllende kommentarer til ordningen med moderasjon for barn som bor i mottak og/eller der foreldrene deltar i introduksjonsprogram. Igjen går noen av kommentarene på at den i kommunen som har besvart undersøkelsen ikke har detaljert kjennskap til ordningen og hvem som kommer inn under den. De aller fleste kommentarene går imidlertid på at barnehageplassene har full sats, men betales via mottaket som får det refundert av UDI. En kommune forklarer at barn i mottak går i åpen barnehage, og en annen kommune forklarer at det er egen barnehage ved mottaket. En presiserer at UDI dekker barnehage for fire og femåringer, og at ett-, to- og treåringer går i barnebase på mottakssenteret. En annen oppgir at egenbetaling for plass for barn i mottak er koner 500, og at dette inkluderer mat og turpenger. Se vedlegget for kommentarer.

5.7. Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid)

Som nevnt i kapittelet om bakgrunn og formål er det innført gratis kjernetid i noen kommuner, i enkelte områder med en høy andel innvandrere. Formålet med tiltaket er å forberede barna på skolestart, å bidra til sosialiseringen generelt og å bedre norskkunnskapene for barn som har annet morsmål. Mens barna er i barnehage får foreldrene mulighet til å lære norsk, få foreldreveiledning eller lignende.

Fire kommuner (1,2 prosent, jf tabell 4.2) oppga å ha gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid): En kommune har oppgitt at de har ordning med gratis tid i barnehagen, men har rapportert inn de samme tallene i andre deler av undersøkelsen (inntektsgradering og andre ordninger). Vi tar derfor ikke disse med her. De har også kommentert at det gjelder hele dager, ikke kjernetiden. En veldig liten kommune har oppgitt at de har en ordning med gratis tid i barnehagen, men har oppgitt at dette gjelder 0 barn. En annen kommune har kommentert at de har en ordning der barn 2,3, 4 osv får gratis barnehageplass. Dette er altså søskenmoderasjon som gis i form av friplass. Utenom denne kommunen som har 10 barn med gratis barnehageplass er det bare Oslo som har rapportert inn tall for gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid). For Oslo kommune har fire bydeler med gratis kjernetid svart. Vi vet at Drammen også har gratis kjernetid for noen grupper, men de har ikke oppgitt tall for dette.

De bydelene i Oslo som har svart på undersøkelsen – og har oppgitt at de har gratis kjernetid – har beskrevet kriteriene for å få gratis tid. Det fremkommer at gratis tid i Oslo gjelder noen bydeler, de to eldste kullene (fire og femåringer). Tilbudet om gratis tid er på 20 timer i uken, altså 50 prosent. Se for øvrig vedlegget hvor de åpne svarene er gjengitt i sin helhet.

Minimum 7,3 prosent av barnehagebarna i Oslo har gratis tid i barnehagen⁴. 2 438 barn har tilbud om gratis tid i Oslo i følge de bydelene som har rapportert inn tall. De fleste har heltidsplasser, og bare 122 har deltidsplasser. Bydelene i Oslo oppgir at prisen for en heltidsplass med gratis kjernetid er 1322 kroner.

To bydeler hadde utfyllende kommentarer til ordningen med gratis tid. En påpekte at hensikten var å stimulere flere til å søke plass, og en annen hadde tilleggsopplysninger om et lavpristilbud med redusert oppholdstid på 17 timer per uke.

5.8. Eventuelle andre moderasjoner

For å være sikker på at alle aktuelle moderasjoner ble kartlagt tok vi inn et punkt til slutt der en kunne beskrive andre moderasjoner som ikke var fanget opp noe annet sted i undersøkelsen. 10 prosent av kommunene oppga å ha ”andre moderasjoner”, men ut fra kommentarene kom det frem at mange rapporterte om søskenmoderasjon. Søskenmoderasjon har i utgangspunktet alle kommuner, og det er ikke en del av denne kartleggingen. Andre rapporterte om ordninger med moderasjoner for de med utsatt skolestart og for barn med nedsatt funksjonsevne. 20 kommuner oppgir å ha 174 barn med ”annen moderasjon”. 18 kommuner har oppgitt gjennomsnittlig foreldrebetaling for disse barna per måned. En del av kommunene har gitt utfyllende svar, og disse er gjengitt i vedlegget.

5.9. Stønad til barnetilsyn

Stønad til barnetilsyn er en stønad som skal hjelpe enslige forsørgere, med å betale for tilsyn med barnet slik at de kan jobbe, være reell arbeidssøker eller være under utdanning. Stønad til barnetilsyn dekkes med 64 prosent av de dokumenterte utgiftene opp til de satsene som Stortinget har bestemt. Enslige forsørgere må betale minst 36 prosent av utgiftene selv. Dersom den årlige arbeidsinntekten er større enn seks ganger folketrygdens grunnbeløp, har de ikke rett til stønad til barnetilsyn (nav.no).

61 prosent av kommunene svarte på spørsmål om praksis for beregning av foreldrebetaling for enslige forsørgere og hvordan det relaterer seg til stønad til barnetilsyn (207 kommuner og 10 bydeler i Oslo). Flertallet av kommunene har ikke en egen moderasjonsordning for enslige forsørgere. Enslige forsørgere likestilles hovedsakelig med andre og må forholde seg til de samme reglene for reduksjon i foreldrebetalingen som andre. Dersom en enslig forsørger får redusert foreldrebetaling på grunnlag av lav inntekt, betaler de nødvendigvis mindre til barnetilsyn og har mindre utgifter de kan dokumentere og søke om å få dekket gjennom NAV. Noen oppgir at stønad til barnetilsyn for enslige forsørgere regnes som inntekt, og legges til grunn i vurderingen av inntekt og redusert foreldrebetaling. Andre kommuner oppgir at dette holdes utenfor inntektsberegningen. Flere svarte at de ikke kjenner til dette. Se igjen vedleggende for åpne svar.

⁴ Tall for antall barn i barnehage baserer seg på tall fra SSB fra 2009, siden ikke alle bydelene har rapportert. Det tas også forbehold om at ikke alle bydelene med gratis kjernetid har rapportert.

6. Synspunkter på moderasjoner for de med lavest betalingsevne

54 prosent av kommunene har kommet med synspunkter på hvordan de synes ordningen fungerer for de med lavest betalingsevne (183 kommuner). Mange av kommentarene går på at de synes ordningen fungerer bra eller tilfredsstillende, men noen kommenterer at ordningen de har ikke fungerer dårlig.

Igjen er det en del som kommer med kommentarer på at det er få som kommer inn under ordningen, at ordningen er lite brukt, og at det er få søkere.

Flere av kommunene oppgir at de ikke har en ordning for de med lavest betalingsevne, og at de med lavest betalingsevne henvises til sosialhjelp/NAV eller barnevernet. Dette nevnes av noen som en dårlig ordning ettersom barrieren ved å søke om slik moderasjon kan være større enn for å søke om redusert foreldrebetaling ut fra inntektstraderte satser. En kommune oppgir at de har en dårlig ordning siden de bare har ordning gjennom barnevernet. Et par kommuner rapporterer at de har ordning under utarbeidelse eller vurdering. En kommune oppgir at de bare har 270 kroner i rabatt, og en annen skriver at de burde hatt flere graderinger.

Noen kommuner sier at de har få klager på ordningen, få med betalingsproblemer, og at de som får rabatt er fornøyde.

Flere av bydelene i Oslo kommenterer at inntektsgrensen er satt svært lavt. Det laveste inntektsgrensen er 150 000 kroner. De med inntekt under dette betaler 777 kroner. Veldig få kommer inn under denne inntektsgrensen. Selv de med overgangsstønad tjener mer enn 150 000 kroner, og spranget opp til neste betalingssats er da stort. De med inntekt mellom 150 000 og 300 000 kroner må betale 2071 kroner. Det er derfor mange med lav inntekt som ikke får noe særlig moderasjon.

Mange har kommet med synspunkter på hva som er utfordringer med å få de med lavest betalingsevne inn i barnehagen. Mange nevner kontantstøtten. Kontantstøtten blir oppfattet som et hinder for å få de med lavest inntekt og minoritetsspråklige barn inn i barnehagen. Flere i denne gruppen velger å være hjemme med barna og motta kontantstøtte fremfor å sende dem i barnehagen og betale for barnehageplass.

Det blir også pekt på at mange med lavest inntekt velger deltids plasser. I forstudien kom det også frem at noen ser seg råd til kun å ha ett barn i barnehagen, og da gjerne det eldste barnet i førskolealder. Flere nevner det med gratis tid i barnehagen som et godt tiltak for å få minoritetsspråklige barn inn i barnehagen.

Det er flere kommuner som rapporterer at de har foreldre med betalingsproblemer og at de mister plassen dersom de ikke betaler. De som ikke kan betale er gjerne de som har størst behov. En kommune rapporterer at de bruker en del ressurser på å få inn resterende beløp.

En kommune skriver at NAV med tilskuddsordninger og behandlingstid ikke fungerer tilfredsstillende.

Andre utfordringer som nevnes er samarbeid mellom etatene, informasjon om moderasjonsordningene, behov for flere barnehageplasser og oppfølgingen av familiene med lavest betalingsevne.

En kommune er spent på hvordan situasjonen blir når de øremerkede tilskuddene nå tas bort.

Flere bydeler i Oslo peker på at kontantstøtten virker negativt inn på det å få de med lavest betalingsevne inn i barnehagene. Gratis kjernetid har hatt god effekt, men er en dyr ordning. En annen utfordring de peker på er den dyre foreldrebetalingen for de med inntekt mellom 150 000 og 300 000 (se kommentarer som er gjengitt i vedlegget).

7. Hva utgjør foreldrebetalingen og rabattene?

I dette kapitlet ser vi på hva de ulike moderasjonene i foreldrebetalingen for en barnehageplass utgjør. Hensikten med disse beregningene er ikke å gi et totalbilde av hva foreldrebetalingen utgjør for alle barnehageplasser, verken totalt sett, på kommunenivå eller på landsbasis. Formålet er å illustrere hva rabattene for de ulike ordningene utgjør for å se omfanget av de ulike ordningene. Beregningene gir ikke realistiske anslag for hva foreldrebetalingen i kommunene totalt sett utgjør siden rabattene behandles hver for seg. Dessuten er søskenmoderasjon, kostpenger etc. ikke kartlagt i denne undersøkelsen.

Kommuner med lik betaling for alle (flat sats)

267 kommuner i utvalget, eller 79 prosent har oppgitt at de har ”flat sats”. Disse kommunene har 91 976 barn med heltidsplass, og 20 639 barn med deltidsplass, til sammen 112 615 barnehagebarn.

Full foreldrebetaling per måned for disse plassene (ut fra den flate satsen kommunene har oppgitt) er 213,8 millioner kroner per måned for heltidsplasser og 33,6 millioner kroner per måned for deltidsplasser, til sammen 247,4 millioner kroner per måned. Siden vi ikke kjenner detaljene for distribusjonen av deltidsplasser har vi lagt som forutsetning at deltidsplassene i snitt utgjør 70 prosent av heltidsplass, og foreldrebetalingen i snitt også 70 prosent av den flate satsen⁵. Gjennomsnittlig foreldrebetaling for disse kommunene per måned er **926 681** kroner uten at noen rabatter er trukket fra. Når vi lager et gjennomsnittstall for foreldrebetaling per barn per måned for kommuner med flat sats blir foreldrebetalingen 2197 kroner per måned. Grunnen til at gjennomsnittet for disse kommunene er lavere enn 2330 kroner er at noen få kommuner har lavere sats enn maksimalprisen og dessuten at en del har deltidsplass, se tabell 7.1. Her er det ikke tatt høyde for andre rabatter.

Noen kommuner har oppgitt å ha en flat sats som er lavere enn maksimalpris (og unntaksvis høyere). Legger vi maksimalpris (2330 kroner per måned for en heltidsplass) til grunn for foreldrebetalingen for alle barna blir full foreldrebetalingen per måned 214,3 millioner kroner for heltidsplasser, 33,7 millioner kroner for deltidsplasser, og 248,0 millioner kroner til sammen. Gjennomsnittlig foreldrebetaling per kommune med flat sats blir da **928 713** kroner per måned, altså 2032 kroner høyere enn med faktisk sats. Rabatten som gis i form av at flat sats er lavere enn maksimalprisen er med andre ord ca en halv million kroner per måned. Foreldrebetalingen blir altså redusert med til sammen 542 399 kroner per måned på grunn av at noen kommuner har satt flat sats lavere enn maksimalpris (487 569 kroner i rabatterte foreldrebetalinger og 54 830 kroner i rabatt for friplasser). Denne reduksjonen i foreldrebetaling utgjør 0,2 prosent av full foreldrebetaling, og som vi så utgjør foreldrebetalingen 2 032 kroner i gjennomsnitt per barn måned for disse kommunene, se tabell 7.1.

⁵ I KOSTRA finnes det en oversikt over omfanget av deltidsplasser. Her er antall deltidsplasser oppgitt i intervaller og med antall i hvert intervall. Det lar seg ikke gjøre å beregne eksakt gjennomsnitt siden vi ikke kjenner fordelingen innen hvert intervall. Hvis vi beregner gjennomsnitt ut fra midtpunktet i hvert intervall er gjennomsnittlig andel 73 prosent av heltidsplass. Ni av ti med deltid hadde mellom 25 og 40 oppholdstimer per uke, det vil si mellom 60 og 99 prosent av heltidsplass.

Tabell 7.1. Antall barn, foreldrebetaling og rabatt ut fra at flat sats er lavere enn maksimalprisen på kroner 2330. Tall og prosent.

	Heltid	Deltid (70 prosent)	I alt	Snitt per kommune	Snitt per barn
Antall barn	91 976	20 639	112 615	422	
Foreldrebetaling i kroner	213 816 511	33 607 379	247 423 890	926 681	2 325
Foreldrebetaling i kroner hvis alle hadde hatt 2330 som flat sats	214 304 080	33 662 209	247 966 289	928 713	2 330
Rabatt ut fra flat sats lavere enn 2330	487 569	54 830	542 399	2 031	5

Moderasjon på grunnlag av lavest betalingsevne i kommuner med ”flat sats”

54 av kommunene med flat sats oppgir å ha en ordning der de gir moderasjon for de med lavest betalingsevne, altså 20 prosent av kommunene med flat sats. Det er med andre ord 213 kommuner som ikke har oppgitt noen egen ordning for de med lavest betalingsevne. De kan likevel ha ordninger med moderasjoner i henhold til vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven eller Barnevernloven, men 79 av disse kommunene har heller ikke moderasjon i henhold til disse to lovene. Det utgjør 23,3 prosent av alle kommunene og 9,9 prosent av alle barnehagebarn. Disse kommunene har til sammen 23 960 barnehagebarn.

At kommuner med flat sats ikke oppgir å ha en ordning med moderasjon for de med lavest betalingsevne kan imidlertid skyldes at de har en ordning, men at de ikke har fått inn noen søknader om moderasjon, eller at foresatte ikke oppfyller kriteriene for slik moderasjon. Det kan også skyldes at kommunen har en slik ordning som administreres av sosialtjenesten, og at det ikke går gjennom de som er ansvarlige for barnehageområdet.

Ni av kommunene (3 prosent) som praktiserer lik foreldrebetaling for alle (flat sats) oppgir at de har ordning for de med lavest betalingsevne, men at det for tiden ikke er noen barn/foresatte som oppfyller kriteriene. Dette betyr at 45 kommuner praktiserer ordningen. De har barn med rabatt eller friplass på grunnlag av moderasjon til de med lavest betalingsevne. I disse kommunene er det 467 barn med reduksjon i foreldrebetalingen og 141 barn som har friplass på grunnlag av denne ordningen, se tabell 7.2.

Barnehagebarn med reduksjon i foreldrebetalingen på grunnlag av denne ordningen utgjør kun 0,41 prosent av alle barn i disse kommunene, og de med friplass utgjør 0,13 prosent. Rabattene utgjør totalt 515 132 kroner og dermed 0,21 prosent av full foreldrebetaling i disse kommunene (515 132 i prosent av 247,4 millioner kroner). Friplassmoderasjonene utgjør 284 260 kroner og 0,11 prosent av foreldrebetalingen i disse kommunene (284 260 kroner i prosent av 247,4 millioner kroner).

Rabatten i foreldrebetalingen i snitt per kommune med flat sats i henhold til denne ordningen utgjør 8 731 kroner per måned, og moderasjon for friplasser innen denne ordningen utgjør til sammen 284 260 per måned⁶.

⁶ Kommentar til beregningene: Der kommunene har oppgitt antall barn som har redusert foreldrebetaling, men ikke oppgitt hvor mye reduksjonen er har vi tatt halv pris av maksimalpris.

Gjennomsnittlig rabatt i foreldrebetalingen er 1103 kroner per måned per barn med reduksjon i foreldrebetalingen, og gjennomsnittlig reduksjon for friplass per barn er 2016 kroner (ikke 2330 kroner fordi noen av kommunene har flat sats lavere enn 2330 kroner).

Tabell 7.2. Antall barn og rabatter for redusert foreldrebetaling på grunn av lavest betalingsevne. Kommuner med flate satser. Tall og prosent

Barn/rabatt	Barn med reduksjon	Barn med fritak
Antall barn	467	141
Rabatt i kroner	515 132	284 260
Barn i prosent av alle barn i kommuner med flat sats	0,41	0,13
Rabatt i prosent av full foreldrebetaling i kommuner med flat sats	0,21	0,11

Kommuner med inntektsgradering

21 prosent av kommunene i undersøkelsen har oppgitt at de har inntektsgradering (72 kommuner). Disse kommunene har 119 906 barn med heltidsplass, og 9 351 barn med deltidsplass, til sammen 129 257 barnehagebarn.

Full foreldrebetaling per måned for disse plassene er 278,9 millioner kroner per måned for heltidsplasser og 15,2 millioner kroner for deltidsplasser, til sammen 394,1 millioner kroner per måned. Siden vi ikke kjenner detaljene omkring hvor stor andel av heltidsplasser deltidsplassene utgjør for alle disse barna har vi lagt som forutsetning at deltidsplassene i snitt er 70 prosent av heltidsplass, og foreldrebetalingen i snitt også 70 prosent av full pris. Gjennomsnittlig foreldrebetaling for disse kommunene per måned er 4 084 215 kroner uten at noen rabatter er trukket fra.

Noen kommuner har oppgitt å ha en maksimalpris som er lavere enn maksimalprisen fastsatt av Stortinget. Legger vi maksimalpris til grunn for foreldrebetalingen for alle barna blir foreldrebetalingen per måned 279,4 millioner kroner for heltidsplasser, 15,3 millioner kroner for deltidsplasser, det vil si 294,6 millioner kroner til sammen. Gjennomsnittlig foreldrebetaling per kommune med inntektsgradering blir da 4 092 118 kroner per måned. Gjennomsnittlig barnehagebetaling for kommuner med inntektsgradering er 2275 kroner per måned før det er tatt høyde for andre rabatter enn deltid og at noen få kommuner har lavere sats enn maksimalprisen på 2330.

Foreldrebetalingen blir redusert med 568 982 kroner per måned for disse kommunene på grunn av at noen kommuner har satt foreldrebetalingen lavere enn maksimalpris (469 050 kroner i rabatterte foreldrebetaling og 99 932 kroner i rabatt for friplasser). Denne reduksjonen i foreldrebetaling utgjør 0,19 prosent, og i snitt 27 903 kr per måned for disse kommunene.

Tabell 7.3. Antall barn, foreldrebetaling og rabatt ut fra at full foreldrebetaling er lavere enn maksimalprisen på kroner 2330. Kommuner med inntektsgradering. Tall og prosent.

	Heltid	Deltid (70 prosent)	I alt	Snitt per kommune	Snitt per barn
Antall barn	119 906	9 351	129 257	1 795	
Foreldrebetaling i kroner	278 911 930	15 151 549	294 063 479	4 084 215	2275
Foreldrebetaling i kroner hvis alle hadde hatt 2330 som full sats	279 380 980	15 251 481	294 632 461	4 092 118	2330
Rabatt ut fra flat sats lavere enn 2330	469 050	99 932	568 982	7 903	4

Rabatter ut fra inntektsgradering

Kommunene som oppgir at de har inntektstgradering har til sammen 5 572 barn med heltidsplasser som kommer inn under inntektstgraderingen, og 543 barn har deltidsplasser, slik at til sammen 6 115 barnehagebarn kommer inn under denne ordningen. Dette utgjør 4,7 prosent av alle barnehagebarna i kommuner som har inntektstgradering. Barn med inntektsgradering og heltidsplasser utgjør 4,6 prosent av barna med heltidsplasser i disse kommunene. Barn med redusert foreldrebetaling ut fra inntektsgradering og deltidsplasser utgjør 5,8 prosent av barna med deltidsplasser i disse kommunene, se tabell 7.4.

Tabell 7.4. Antall barn og rabatter for redusert foreldrebetaling på grunn av lavest betalingsevne. Kommuner med inntektsgradering. Tall og prosent

Barn/rabatt	Barn med heltidsplasser	Barn med deltidsplasser	Barn med moderasjon i fht inntektsgradering i alt	
Antall barn	5572	543	6115	
Barn i prosent	4,6	5,8	4,7	

Rabatten for alle kommuner som oppgir å ha inntektsgradering (ut fra antall barn og heltidsplasser) er 5,3 millioner kroner per måned. Vi har regnet ut hva rabatten utgjør i tillegg der kommunen har oppgitt hvor mange barn som har deltid, hvor stor andel av heltidsplass barnehageplassen utgjør, og hvor mye foreldrebetalingen er for alle intervallene. Rabatt for deltidsplasser for kommunene i undersøkelsen er 116 922 kroner per måned. Totalt sett utgjør rabatten som følge av inntektsgradering 5,4 millioner kroner. Rabatten i gjennomsnitt er kroner 74 587 per kommune med inntektsgradering, det vil si 1,8 prosent av samlet månedlig foreldrebetaling for plasser i kommuner med inntektsgradering.

Rabatten for barnehageplasser som kommer inn under inntektsgraderingen er i gjennomsnitt 878 kroner (i gjennomsnitt av alle barnehageplasser med slik rabatt).

Omfanget av inntektsbaserte rabatter i alle kommuner⁷

Kommuner med inntektsgradering har et opplegg for gradering av foreldrebetalingen ut fra ulik inntekt, og dette baserer seg på ulike inntektsintervaller med varierende moderasjon i foreldrebetaling. Flertallet av kommunene har flat sats for foreldrebetaling, men noen har i tillegg en ordning med inntektsgraderte satser for ulike inntektsintervaller (eller en sats, ett intervall, dvs. at de med inntekt under et visst nivå, fastsatt på den ene eller den andre måten). Moderasjonsordningene for kommuner med lavest betalingsevne er til forveksling like de kommuner som oppgir at de har inntektsgraderte satser. Vi ser derfor på hva inntektsgradering og moderasjoner for de med lavest betalingsevne i kommuner med flate satser utgjør til sammen.

Av de 339 kommunene i undersøkelsen er det til sammen 241 872 barnehagebarn (basert på tallet kommunene selv har oppgitt, eller tall fra SSB 2009). Der kommunene ikke har oppgitt tall for heltidsplasser og deltidsplasser har vi for beregningene sin del kategorisert dem som heltidsplasser, i og med at vi ikke har oversikt over omfanget av deltidsplasser i kommunen. Ut fra dette har vi registrert 211 882 barnehagebarn med heltidsplass og 29 990 barn med deltidsplass. Foreldrebetalingen for disse kommunene er til sammen 541,5 millioner kroner per måned. Det gir et gjennomsnitt per kommune på 1 597 309 kroner, og en gjennomsnittlig foreldrebetaling per barn på 2239. Deltidsplasser og at noen få kommuner har full pris som ligger noe under maks pris gjør at for gjennomsnittlig månedsbetaling per barn er 91 kroner under maks pris. Snittpris for heltidsplasser er 2325 kroner per måned og gjennomsnittlig foreldrebetaling for deltidsplasser er 1626 kroner.

Tabell 7.5. Foreldrebetaling i alt for inntektsgradering og for kommuner med flat sats og moderasjon for de med lavest betalingsevne.

	Heltid	Deltid	I alt	Snitt per kommune
Antall barn	211 882	29 990	241 872	713,5
Foreldrebetaling	492 728 441	48 758 928	541 487 369	1 597 309
Snitt	2 325,5	1 625,8	2 238,7	2 238,7

608 barn har fritak for foreldrebetaling på grunnlag av lavest betalingsevne og 6115 barn har rabatt på grunnlag av inntektsgradering, til sammen 6 723 barn. **Dette utgjør 2,8 prosent av alle barnehagebarna i alle kommunene i undersøkelsen.** Rabatten disse barna/foresatte får er til sammen 6 052 705 kroner per måned, og utgjør i gjennomsnitt 900 kroner per barnehageplass for de som kommer inn under disse ordningene (inkluderer fullt fritak for foreldrebetaling og moderasjon). Igjen minner vi om at andre rabatter er her holdt utenom (bl.a. rabatt etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven, Banevernloven, gratis kjernetid, søskenmoderasjon m.m.)

⁷ Kommuner med inntektsgradering oppfatter det som moderasjon for de med lavest betalingsevne. Disse har oppgitt det samme under spørsmål om inntektsgradering og spørsmål om moderasjon på grunnlag av lavest betalingsevne. Identiske intervaller er beskrevet, samme antall barn og samme foreldrebetaling for hvert intervall. En kommune hadde kun beskrevet intervallene under spørsmål om moderasjon på grunnlag av lavest betalingsevne, men oppgitt det samme antall barn i begge deler av undersøkelsen.

Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven

56 prosent av kommunene oppga å ha moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven (190 kommuner i undersøkelsen). Det var imidlertid bare 34,5 prosent av kommunene som oppga å ha barn med friplass etter slikt vedtak. 686 barn har friplass etter denne ordningen og 144 barn har moderasjon i foreldrebetalingen etter denne ordningen. Bare 17 kommuner har oppgitt hva foreldrebetalingen er for barna med denne typen moderasjon. Fire av disse kommunene har oppgitt maksimalpris, dvs. ikke reduksjon i foreldrebetalingen. Antakelig er dette fordi foreldrene betaler, for så å få det refundert. Grunnen til at mange ikke har oppgitt noe beløp for foreldrebetaling er at det er store variasjoner i størrelsen på moderasjonene. Snittet for foreldrebetaling for disse 17 kommunene er 1 556 kroner per måned. Det har begrenset verdi å snakke om gjennomsnittlig størrelse på moderasjonen ettersom så få har oppgitt beløp for foreldrebetalingen. Vi har lagt til grunn den gjennomsnittlige foreldrebetalingen for de 17 kommunene til grunn for de kommunene som ikke har oppgitt hva foreldrebetalingen er.

Ut fra disse forutseningene ser vi at moderasjon for friplasser og redusert foreldrebetaling for barn etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven utgjør 1 704 392 kroner per måned. Disse tallene er nok i realiteten alt for lave, jf. at mange kommuner ikke har oppgitt beløp for dette. Men for de kommunene som har rapportert beløp kommer 0,34 prosent av barnehagebarna inn under denne ordningen, og moderasjonen utgjør 0,31 prosent av full foreldrebetaling.

Tabell 7.6. Redusert foreldrebetaling og friplasser etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven. Barn og moderasjoner. Estimerte tall og prosent.

	Alle barnehagebarn	Foreldrebet. i alt*	Barn med friplass	Barn med red. foreldrebet.	Barn i alt	Rabatt friplass*	Rabatt red. foreldrebet.*	Rabatt i alt*
I alt	241 872	541 487	686	144	890	1 593	111	1 704
Prosent av alle barn/prosent av full foreldrebetaling	100	100	0,28	0,06	0,34	0,29	0,02	0,31

*Foreldrebetaling i hele tusen.

Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven

157 kommuner oppgir å gi moderasjoner ut fra vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven, men bare 31 kommuner har oppgitt at de har barn som fyller kriteriene. I flertallet av kommunene kjenner ikke ansvarlig for barnehageområdet til detaljene om denne ordningen. Grunnen til dette er at de ikke kjenner til omfanget siden det administreres av en annen del av kommunen. De kommunene som har oppgitt tall har til sammen rapportert om at 99 barn har friplass etter denne ordningen og 32 barn har moderasjon i foreldrebetalingen.

Bare 10 kommuner har oppgitt hva foreldrebetalingen er for barna med denne typen moderasjon. En av disse kommunene har oppgitt maksimalpris, dvs. at de ikke har reduksjon i foreldrebetalingen. Antakelig er dette fordi foreldrene betaler, for så å få det refundert av NAV/sosialtjenesten. Gjennomsnittet for disse 10 kommunene er 1 294 kroner per måned. Det har begrenset verdi å snakke om gjennomsnittlig størrelse på moderasjonen ettersom så få har oppgitt tall for foreldrebetalingen. For kommuner som har oppgitt at de har barn med denne typen moderasjon, men ikke oppgitt hva foreldrebetalingen er har vi lagt gjennomsnittlig foreldrebetaling for de 10 kommunene til grunn.

Vi kan ikke se at det er grunnlag for å beregne hvor mye disse moderasjonene utgjør eller hvor stor andel av barna som har slik moderasjon ettersom mange kommuner har rapportert at de ikke kjenner detaljene.

Moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven

270 kommuner oppgir å ha ordningen, og 256 av disse har oppgitt at barn omfattes av ordningen. 88 kommuner har oppgitt at de ikke har barn har friplass etter denne ordningen, og 19 kommuner har svart at ingen barn med redusert foreldrebetaling ut fra denne ordningen. De kommunene som har rapportert inn tall har 80 barn med friplass og 3 577 barn med moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven.

178 kommuner har oppgitt hva gjennomsnittlig foreldrebetaling er for de med redusert foreldrebetaling. Snittet for foreldrebetaling for disse ut fra denne rabatten er 1223 kroner, men dessverre ser det ut til at mange har oppgitt rabatten og ikke foreldrebetalingen (noen har oppgitt svært lavt beløp, for eksempel kr 55, som de har kommentert er reduksjon per time). Det er derfor vanskelig å vite med sikkerhet hvor mange kommuner som har oppgitt foreldrebetaling og hvor mange som har oppgitt rabatten, og det er dermed ikke grunnlag for å beregne hva moderasjonene ut fra denne ordningen utgjør. Men rabatt for de som har oppgitt full friplass på dette grunnlaget er 116 500 (rabatt da regnet ut fra hva foreldrebetalingen i den kommunen ellers ville vært).

1,5 prosent av alle barnehagebarna i undersøkelsen har fritak eller moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter opplæringsloven.

Moderasjon for barn i mottak eller foresatte i introduksjonsprogram

56 kommuner har oppgitt at de har ordning for moderasjon i foreldrebetaling/friplass for barn i mottak eller der foreldrene deltar på introduksjonsprogram eller norskopplæring. 41 kommuner har oppgitt tall for barn i mottak (11 har oppgitt 0 barn), og 37 kommuner har oppgitt tall for barn av foreldre på introduksjonsprogram (7 har svart 0 barn).

Til sammen 211 barn har friplass fordi de bor i mottak og 181 barn har friplass fordi foreldrene deltar på introduksjonsprogram. Moderasjonen for disse barna er på 913 360 kroner per måned. Barna utgjør 0,16 prosent av alle barnehagebarna i undersøkelsen og moderasjonen utgjør 0,17 prosent av full foreldrebetaling.

Vi har tatt som utgangspunkt at det gis friplass eller full dekning av foreldrebetalingen, men det fremkommer i en kommentar at en kommune tar 500 kroner i egenandel. Dette kan gjelde flere kommuner.

Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid)

Tre kommuner har oppgitt at de har gratis tid i barnehagen. Oslo kommune har en stor andel av barna med gratis tid i barnehagen. Oslo kommune har 99,6 prosent av disse barna blant kommunene som har svart på undersøkelsen. Drammen kommune har også gratis kjernetid til noen grupper, men har ikke rapportert inn tall på dette. Det er kun Oslo kommune som har oppgitt inntektsintervaller og antall barn innen disse. Det er kun oppgitt logiske svar for foreldrebetalingen for heltidsplass med gratis tid av Oslo kommune. Det er derfor ikke grunnlag for å beregne hva rabatten på grunn av gratis tid i barnehagen utgjør totalt, kun for de to

kommunene som har oppgitt tall her (Oslo og en liten kommune som oppgir ti barnehagebarn med gratis barnehageplass).

De to kommunene som har rapportert inn tall på barn med gratis tid i barnehagen har til sammen 2 448 barnehagebarn med gratis tid, se tabell 7.7. Det utgjør 1,01 prosent av alle barnehagebarn. 2231 har heltidsplass og 127 har deltidsplass. Rabatten for disse barna utgjør til sammen 2 896 309 kroner per måned og 0,5 prosent av all full foreldrebetaling for alle kommunene.

Tabell 7.7. Gratis tid (inkludert gratis kjernetid) i barnehagen. Barn og moderasjoner. Estimerte tall for moderasjon.

	i alt	heltid	deltid	Rabatt i alt
Alle	2448	2231	127	2 896 309
Med moderasjon fra inntektsgredning	302	293	9	492 177
Uten moderasjon fra inntektsgredning	2146	1938	118	2 404 133

Andre moderasjoner

Kun to kommuner har oppgitt tall for fire barn under andre moderasjoner. Disse er det derfor ikke beregnet størrelsen på moderasjonene for.

Vedlegg 1. Åpne svar

Inntektsgradering:

Q3B: Hvilken type inntekt legges til grunn?

- Det er årsinntekt 1.01.-31.12 som legges til grunn. Inntektstyper som inngår i årsinntektsbegrepet tilsvarer inntektsposter i selvangivelsens post 2.1, 2.2., 2.6 og 2.7
- Pensjonsgivende inntekt
- Nettoinntekt i høve likningsattest
- All skattepliktig inntekt
- Familiens samlede personinntekt
- Vi tar ikke med barnebidrag
- Trygdeavgiftsgrunnlaget
- All skattbar inntekt, ikke barnebidrag
- Skattepliktig inntekt legges til grunn
- Bostøtte
- Stipend, bidrag, bostøtte
- All skattbar inntekt er med
- Omsorgslønn
- All skattbar inntekt
- Likningsattest
- Skattepliktig inntekt

Q10. Har du noen utfyllende kommentarer til <kommunens/bydelens> ordning med inntektsgradering?

- Det er færre for hvert år som har redusert foreldrebetaling.
- Det kan søkes økonomisk friplass ved inntekt under 2 G = 151282,- Vi har søskenmoderasjon på 50% for barn 2,3 og 4. I tillegg får de moderasjon ved barn i SFO og barnehage, og reduksjonen tas på barnehageprisen som er dyrest.
- Sosial profil
- Vi ser at de fleste har en inntekt på over kr 300 000 og at med tiden kanskje ikke vil være et behov for gradert betaling.
- Ordningen og satsene gjelder alle barnehager i kommunen - også de private. Kommunen refunderer inntektstap grunnet inntektsregulering. Har bare oppgitt antall barn med inntektsgradering i de kommunale barnehagene her.
- Friplasser regnes ut ifra hvor mange medlemmer det er i familien
- Kriterier for å få innvilget redusert sats: *Ikke berettiget stønad til barnetilsyn fra NAV. *Ikke barnehageregning dekkes helt eller delvis av andre instanser. *Fullstendig utfylt skjema vedlagt nødvendig dokumentasjon.
- Budsjettforslag 2011 innbærer en heving av inntektsgrense for laveste betaling. Ny grense er foreslått til 2,5G = kr
- Har ikkje oversikt over betalinga i dei private barnehagane våre. Gjeld ca 40 barn.
- Inntektsgradering gjelder kommunale plasser.
- Ordningen vurderes tatt bort i budsjettet for 2011. Aktuelle overføres søknad NAV
- Litt usikre tall på hvor mange som har full plass og 70% reduksjon og deltids plass og reduksjon i pris.

- De betaler 0,88 % av samlet brutto inntekt dersom inntekten er mindre enn 291 250 kr. Minstebeløpet er 1000 kr pr måned. Dette gjelder dersom barnehageplassen betales gjennom andre støtteordninger (NAV).
- Moderasjonsreglementet justeres hver 1. mai på bakgrunn av folketrygdens grunnbeløp
- Kommentar til q8b: Gjelder ikke de som mottar støtte til barnetilsyn fra NAV. Er inntekten under kr 151282 og man mottar støtte til barnetilsyn, må man for 100% plass betale som om inntekten er under 226923, kr 1420 pr. mnd.
- Har ikke pr. nå oversikt over hvor mange som er på lavere enn maks sats
- Det er 270 kroner i differanse på betaling mellom dei to satsene vi har. Barn som har foreldre som deltek på into.program for nyankomne flyktninger har ein egen betaling på 500kr.
 - Lett å håndtere siden det ikke er så mange det gjelder - lett å håndtere m/bare en gradering, arbeidsbesparende - lettere å budsjettere
- Ordningen gjelder kun marginale grupper. Inneværende barnehageår er det ikke kommet inn søknader.
- Satsane for foreldrebetaling er husstanden si samla inntekt før frådrag, regulert etter grunnbeløpet i folketrygda. Dette gjeld same betalingsmodell om heiltid el deltidsplass.
- Kommunen har 10 betalingsterminer
- Når det gjelder ikke-kommunale barnehager har vi ingen god oversikt over inntekten i familiene der. Kommunen har til nå (2010) gitt alle ikke-kommunale barnehager fordelene av at kommunen har inntektsgraderte satser via beregningen av den samlede offentlige finansieringen. (Uavhengig av om barnehagen har hatt inntektsgraderte satser eller ikke) Derfor har kommunen ikke krevd inntektsopplysninger fra foresatte. Dette vil vi vurdere sterkt å endre i 2011.
- Husholdninger med en samlet bruttoinntekt under 3 x G (folketrygdens grunnbeløp) betaler 60% av barnehagesatsen, uansett hvor stor plass de har. Kommunen har mulighet til å gi barnehageplass fra 20 % og oppover til 100 %.
- Opplysningene som er gitt om inntektsgradert foreldrebetaling gjelder kun for kommunale barnehager.

Ordning med redusert foreldrebetaling/fritak fra foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne:

Q19 - Hvordan fastsettes foreldrebetalingen ut fra denne ordningen?

- Dei som har ei bruttoinntekt på under 3G får heilt fritak for betaling av plass. Dette vert spesifisert på rekninga
- Foreldrebetalingen fastsettes ut fra en vurdering i samarbeid med Nav, barnevern og oppvekstetaten. Det gis prosenter ut fra kostnader i barnehagen
- Denne vert vurdert utifrå husholdningen si betalingsevne. Ligg opp mot systemet i høve sosialhjelp
- Jeg har ikke ansvar for utregningen
- Det er fastsatt halv sats av oppholdstid
- Forholdet mellom dokumentert inntekt og dokumentert utgifter. Boutgifter pluss livsoppholdssats. Kan gis fra full fritak til 1 krone i moderasjon.
- Husholdningar som kan dokumentere nettoinntekt under 2G betalar kr 1750 for ein heiltidsplass.
- Familiens samlede inntekt med fratrukk av boutgifter (husleie, renter/avdrag, kommunale avgifter, forsikring bolig, strøm/annen fyring). Trekker så fra utgifter til livsopphold

(NAV sine satser). Dersom familien ikke har midler igjen da til å betale for barnehage, gir vi hel eller delvis støtte.

- Faste satsar for barnehage tilbud heiltid - halvdag - korttid. Fordelt på 2-3-4-5 dagar
- Barn kan innvilges friplass i barnehage og skolefritidsordning når husstandens samlede inntekt er under 3 ganger folketrygdens grunnbeløp. 3 G utgjør pr. dd. Kr. 226.923,-. Ved vurdering av husstandens samlede inntekt skal inntekter regnes med/ikke regnes med slik det framgår av saksfremstillingen. Det skal tas hensyn til husstandens formuesforhold. Hvis barnets foreldre ikke bor sammen, og det foreligger en avtalte om at barnet skal bo dels hos den ene, dels hos den andre, og en av foreldrene har inntekt

Q28 - Har du noen utfyllende kommentarer til kommunen/bydelens ordning med redusert foreldrebetaling/fritak fra foreldrebetaling for de med lavest inntekt?

- Våre vedtak om reduksjon i foreldrebet. er basert på hva som er sos.hjelpsnormen, vi ser på antall familiemedl. og husstandens totale inntekter og reelle boutg. Ingen fastsatt inntektsgrense.
- De fleste reduksjonene går innunder den ordinære betalingsordningen, og sakene behandles i avdeling for egenbetaling, men familier i spesielt vanskelige situasjoner får saken sin behandlet på stabsnivå hvor det gjøres vedtak utover det som avdelingen for egenbetaling har myndighet til.
- Kommunen har fritak frå betaling for foreldre/føresette med bruttoinntekt mindre enn 3G. Dette gjelder uavhengig av plass-storleik.
- Den ordningen vi har fungerer veldig bra
- Vi har følgende moderasjonsordning: Dersom barnets foresatte har brutto inntekt lavere enn 291.250 kan det søkes om red. betaling. Foreldrebetalingen regnes da til 0,8% pr mnd. Begrenset nedad til en minstestats, for tiden kr 839 ved hel plass.
- Vi har få klager på ordningen. Det er et godt samarbeid med NAV og barnevern og dette gjør oss sikrere på at vi når de fleste. Ordningen gjelder både for private og kommunale barnehager. Disse får refusjon fra kommunen.
- Det er få tilfeller, dersom vi hadde fylt ut alt dere ønsker, så hadde det vært mulig å identifisere enkeltfamilier/personer.
- Søskenmoderasjon kommer som fradrag i tillegg til redusert foreldrebetaling.
- Foreldre må aktivt inn å søke på eige skjema om redusert foreldrebetaling dersom det ikkje ligg eit vedtak frå barnevern eller sosialtenesta
- Kommunen bruker barnehager som barnevernstiltak og det gis sosialhjelp til betaling av barnehage. Dette er ikke medregnet her da det ikke kommer inn under begrepet moderasjon.
- Dei som tener under 200 000 kr har automatisk friplass. Me har ikkje andre ordningar.
- Her er det små forhold, de få gangene dette er aktuelt, ordner vi det på best mulig måte for brukeren.
- Foreldrene kan søke om betalingsfritak for en kortere eller lenger periode til enhet barnehage, hvor enhetslederen kan innvilge dette. Det kan da være noe akutt som er kommet på, og betalingsfritaket gjelder oftest for 1 til 2 måneder og kan gjelder for noen få barn i løpet av et barnehageår.
- Dette er ikkje aktuelt hos oss nå
- Me er akkurat i ein fase med omarbeiding av ordninga. Me ser at me har hatt inntektsgrensa for lågt, og at det kan vera difor me har fått så få eller ingen søknadar.
- Foresatte har selv ansvaret for å levere ligningsattest.
- Utfordrende m.h.t. saksbehandling i forhold til dokumentasjon - vanskelig å innhente og usikkerhet m.h.t. om vi får riktig dokumentasjon.

- Foreldre med en samlet brutto familieinntekt under 250 000 må søke om støtte til redusert betaling. Støtten gis for et barnehageår om gangen. Det må søkes på nytt for hvert barnehageår.
- Kommunen har inntektsgradert foreldrebetaling.
- Ordningen er marginal. Ingen søkere dette år, tidligere år en til to søkere.
- Denne ordningen kunne med fordel vært lagt til NAV-systemet, som ville kunne vurdere familiens samlede økonomi mer helhetlig.
- Vi følger satsene til nav, dvs grunnbeløpet
- Grunnlag for vurdering av redusert bet. er under vurdering. Inntekt på kr.130.000 er truleg for lågt sett
- Vi ser at inntektsgrensen er lav, så alle som har behov nås ikke.

Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven:

Q31 - Har du noen utfyllende kommentarer til dette med moderasjon eller friplass i henhold til vedtak med hjemmel i Barnevernloven?

- Nei, men er noe usikker mht. antall barn som har friplass i relasjon til plass i private barnehager.
- Dette kan variere noe gjennom året
- Dette er eit område som eg som saksbehandlar ikkje har innsyn i. Eg veit ikkje kven som får barnehageplassen sin betalt av barnevern eller sosialteneste
- Barnevern har ingen opplysningsplikt overfor oss i forhold til betaling av barnehageplass. Det er bare i spesielle tilfeller at kravet går direkte til barnevern. Ellers er det foreldrene som får faktura og leverer til barnevern
- Barnevernstjenesten betaler hele barnehageregningen
- Kjenner berre til friplass i kommunale barnehagar. Har ikkje oversikt over om barn i private barnehagar har friplass etter vedtak med hjemmel i barnevernlova.
- Vi har 2 barn hvor lokalt barnevern betaler plasser + 2 fosterhjemplasserte barn fra annen kommune hvor hjemkommunen betaler plassen.
- 4 av disse barna bor i asylmottak
- Fritak/moderasjon i foreldrebetaling skjer via vedtak i barnevernsloven. Barnevernstjenesten betaler den ordinære prisen for barnehageplassen.
- Her er oppgitt antall barn barnevern betaler for i henhold til vedtak.
- Jeg kjenner ikke til antallet i kommunen, men det er flere som har friplass/moderasjon
- I tillegg dekkes barnehageplass for endel forsterbarn som IKKE bor i kommunen
- For tiden har vi ingen
- Jeg sitter ikke inne med opplysninger over hvor mye friplass det er innvilget med hjemmel i barnevernloven.
- Har ikke innsyn i vedtak etter barnevernsloven
- Det vil seie at dei betaler det ein barnehageplass kostar.
- Jeg har ikke tilgang til hvor mange som har vedtak med hjemmel i Bv lov. Barnevernet yter tilskudd / betaler for barnet. Altså er det barnevernet som har kostnaden ikke barnehagene
- Barnevernet betaler etter vedtak om barnehageplass som tiltak
- Vedtak og oppfølging av fri barnehageplass gjennomføres og betales av barneverntjenesten.
- Når barneverntjenesten bruker barnehage som tiltak i en sak, betaler de samtidig for plassen.
- 2 x 100% og 1 x 50% som dekkes i sin helhet av barnevern
- Dette håndteres av barneverntjenesten

- Antall ikke kjent
- Vedtak med heimel i barnevernl. eller sosiall. vert betalt direkte til føresette.
- Vi får inn barn i barnehagen som kanskje elles ikke ville vært der dersom foreldrene ikke hadde fått friplass eller reduksjon i prisen
- Det som er vanskeleg er at hverken mitt nivå eller barnehagenivå har oversikt over kven og kor mykje moderasjon. Det har difor vore arb. krevjande å få noko tal.
- Det forekommer at barnevernet går inn og betaler for barnehageplass som en del av tiltaket for enkelte familier. For tiden har vi ingen med slik ordning
- Hvor mange som har vedtak etter bv-loven med fritak/moderasjon, har ikke vi oversikt over. Det ligger til en annen avdeling i kommunen.
- Disse skulle i utg.pkt betala for plassen sin: 1.771, fråtrekket for dei 4 er på kr 624. Alle tal er snittal
- Rapportert tall er kun barn i kommunale barnehager. Jeg har ikke oversikt over barn i private barnehager, der barnevernet dekker barnehageopphold.
- Vi har ikke oversikt over hvor mange barn Barnevernet betaler for i de private barnehagene.
- Usikker på kva som er ment med friplass. Dei fire barna som er ført opp, betalar barnevern plassen for.
- Det er barnevernet som betaler for plassene
- Alle som har vedtak med hjemmel i Barnevernloven har full friplass.
- Har ikke pr. nå oversikt for alle barnehager på antall friplasser og red,plasser
- Får ikkje tak i tal frå barnevernetenesta for status pr. i dag
- Antall barn er varierende gjennom hele året. Vedtakene gjøres for kortere eller lenger perioder. I snitt er det 5 barn som til enhver tid har friplass. Barnevernstjenesten betaler max pris for barnehageplassen
- Barnevernstjenesten betaler hele plassen. Det kan forekomme at foreldre betaler en prosentvis andel, men har ingen slike ordninger p.t.
- De fleste har inntektsgadert betaling.
- Friplass betyr at barnevernet betaler for barnehageplassen. De betaler 5 plasser full sats og 4 plasser med redusert sats for foreldrebetaling etter inntekt til foresatte. Alle disse tallene er med i oversikten i første del- altså antall barn i betalingssystemet
- Det er 4 barn som har friplass i 100% og 1 barn som har friplass i 50%.
- Dette har vi/jeg ingen oversikt over
- Interkommunal barneverntjeneste. Ikke orientert om at noen er innvilget reduksjon i hht barnevernsloven inneværende år.
- Hvor mange som har slike vedtak er det kun den avdelingen som gjør vedtaket som har dvs. barnevern og/eller nav(sosial) . Derfor er ikke svaret foran fylt ut.
- Det oppgitt tall er sannsynlig ikke helt korrekt. Barnevern gir ikke eksakte opplysninger til barnehagekontoret om hvor mange, eller hvor stor reduksjon som blir gitt
- Vi har ingen barn inne pr dato med vedtak etter barnevernsloven eller sosialtjenesteloven. Bare etter vedtak med hjemmel i opplæringsloven
- For de som får friplass hjemlet i Barnevernloven betaler barneverntjenesten hele beløpet som foreldrebetalingen koster.
- Får samme søskenmoderasjon som andre barn.
- Eit viktig hjelpemiddel for at born som treng barnehageplass får det.
- Dette vert ei vurdering som BV tek. Rekning for barnehageplass vert sendt til BV i staden for føresette. Viktig tiltak
- Så lenge det er friplass, så betaler du ingen ting, da er det andre som betaler for deg.

- Jeg har ingen oversikt over hvem som eventuelt har moderasjon etter denne loven. Oppvekstetaten har kun oversikt over de som har søskenmoderasjon
- Det kan skje at Barnevernstjenesten utbetaler tilskudd til barnehageplass direkte til familien - ikke utbredt.
- Fritakene handler ofte om hjelpetiltak for barnefamilier som er i en vanskelig situasjon.

Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven:

Q34 - Har du noen utfyllende kommentarer til ordningen med friplass eller moderasjon i henhold til vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven?

- Her fattes vedtak fra NAV, tilskudd utbetales til foresatte og de må selv betale plassen. Vet av den grunn ikke antall barn dette gjelder
- Innvilging av friplass kan være for enkelte måneder eller for lenger perioder
- Kan variere noe gjennom året
- Sjå kommentar til barnevernslova
- Gis støtte til engangsbetaling - "å komme over kneika"
- Dette har vi ingen oversikt over. Det er noen der NAV betaler for hele oppholdet. Der er det mulig at det er etter sosialtjenesteloven.
- Reduksjon i samsvar med enkeltvedtaket om spesialpedagogisk hjelp
- Kjenner ikkje til dette, da foreldre sjølve får fakturaen som dei eventuelt får dekt hos sosialtenesta.
- Som tidligere - vi har svært få tilfeller, og ønsker ikke at disse skal kunne identifiseres ved en slik spørring
- En del familier søker om støtte til å betale for barnehageplassen, og får det helt eller delvis etter behovet på søknadstidspunktet.
- moderasjon gitt etter søknad fra foresatte
- Friplassene etter Sosialtjenesteloven er gitt til barn/familier med innvandrerbakgrunn som deltar i introduksjonsprogrammet.
- Jeg kjenner ikke til om det er noen som har slik friplass/moderasjon for tida
- Her er tall for november. Antallet kan variere fra en måned til neste, fordi enkelte familier bare for hjelp en kortere periode til å dekke utgiftene.
- For tiden har vi ingen
- Reglene for friplass/reduisert betaling i barnehagenes betalingsreglement er dekkende (stort sett).
- Det vil seie at dei betalar det ein barnehageplass kostar.
- Har ikke oversikt over antall vedtak. Det er Nav som organiserer dette.
- Sosialtjenestens vedtak er også her administrert av annen offentlig tjeneste, og er dermed ikke nødvendigvis tjent for barnehagen. Det kan derfor heller ikke opplyses om antall barn.
- Pr. i dag har ingen vedtak om dette med hjemmel i sosialtjenesteloven, men fra tid til annen kan det komme spørsmål om det og de får da dekket det for en periode, ikke som fast vedtak for et helt barnehageår.
- det er styrer i den enkelte barnehage som har oversikt over dette
- Dette håndteres av sosialkontoret
- Antall ikke kjent
- Sjå kommentar barnevern.
- Dette tallet er usikkert, for problemet har vært at jeg ikke har fått snakket med saksbehandler på NAV.

- Det er ikkje mogleg å få oversikt. Det NAV opplyser er at det er 25 utbetalningar til stønad til kostnadsdekning barnehage. Ingen får friplass frå NAV
- Etter søknad kan foreldre, etter bestemte satser, få innvilget reduksjon eller fritak for foreldrebetaling. For tiden har vi ingen.
- Vi er ikke kjent med at noen har friplass eller moderasjon i hht vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven.
- Vi får ikke opplyst om en person får friplass eller moderasjon med hjemmel i Sosialtjenesteloven.
- Politisk bestemt at dersom familien mottar løpende sosialhjelp gis friplass.
- Dette har NAV oversikt over, ikke vår enhet.
- Jeg har ikke oversikt over vedtak fattet med hjemmel i Sosialtjenesteloven.
- Vi har ikke informasjon om hvor mange barn Sosialtjenesten betaler for.
- Ingen som eg kjenner til.
- Varierer fra tid til annen - akkurat nå ingen
- Hadde ønska at det i større grad hadde vært gitt redusert betaling, og vært mulig å gi dette til flere. Synes også dette burde vært trekt vekk fra sosialtjenesten, men det støttes ikke politisk i vår kommune.
- Varierende, ytterst få. Har ikke systemer som gir opplysninger om dette på en enkle måte
- Dette har vi ikke eksakte tall på, men de finnes.
- Kommunen jobber med rutiner for friplass/reduert barnehagebetaling. Pr. idag vert slike saker henvist til NAV-sosial for søknad om supplerande sosialstønad til barnehage og SFO.
- NAV opplyser at de ikke har en egen statistikk om betaling av barnehageplasser og derfor ikke kan si noe om dette
- Dette har vi/jeg ingen oversikt over
- NAV lokalt gjør individuelle vurderinger periodevis. Innrapporterte tall på redusert foreldrebetaling kan være reduksjon eller fritak foreldrebetaling i deler av barnehageåret.
- Hvor mange som har slike vedtak er det kun den avdelingen som gjør vedtaket som har dvs. barnevern og/eller nav (sosial). Derfor er ikke svaret foran fylt ut.
- Foresatte kan ha stønad/sosialtj. uten at barnehagen vet det. Da går stønaden til foresatte, og de betaler selv i barnehagen
- Ikke mottatt svar av saksbehandler på spørsmål om dette.
- Vi får ikke beskjed om hvem de betaler for.
- NAV oppgir at ingen har fast moderasjon. Søknader om å få dekket enkeltregninger forkommer.

Ordningen med redusert foreldrebetaling etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven:

Q37 - Har du noen utfyllende kommentarer til ordningen med moderasjon i henhold til Opplæringsloven?

Kommentarer fra kommuner:

- Barnet gis friplass i relasjon til omfanget av spesialped.hjelp, vil variere fra barn til barn. Det er antall timer pr. uke som det skal gis redusert betaling for.
- Rabatten utgjør alt fra kr 40,- i fratrekk pr måned til kr 1600,- pr måned.
- Fritaket er kr 11 per årstime. Fradragbeløpet varierer fra kr 264 til kr 1 210 månedlig avhengig av antall årstimer med spesialpedagogisk hjelp.
- Reduksjonen i foreldrebetaling er ift antall timer direkte hjelp til barnet jfr. enkeltvedtak om spesialpedagogisk hjelp til barnet i h h t Opplæringsloven.
- Fradrag av betaling i henhold til lovverket
- Foreldrebetalingen reduseres etter hvor mange timer barnet har spesialpedagogisk hjelp per uke
- Forholdsmessig reduksjon etter antall timer spesialundervisning.
- Sats for foreldrebetaling er svært ulik, tallet estimert
- Barnet får redusert timesatsen for de aktuelle timer som er tildelt etter opplæringsloven. I vår barnehage betaler foreldre for det faktisk antall timer barnet oppholder seg i barnehagen pr dag.
- Barnet får fritak i de timene det får enkeltvedtak.
- Denne mod.ordningen varierer etter antall spes.ped.timer som barnet er tilkjent. Rabatten er fra kr 45 til kr 660 pr mnd
- Denne moderasjonen gis ut fra hvor mange timer barnet har etter grunnskoleloven i spesiell tilrettelegging.
- reduksjon frå 200-400 kr.
- Kan ikke si et tall da det er meget store variasjoner
- Gratis tilbud for antall timer (dager) tilsvarende vedtak om antall timer med spesialpedagogisk hjelp etter § 5.7
- Variasjonen er stor så fradrag på 330 pr. måned er et gjennomsnitt.
- I år er det få barn med enkeltvedtak etter opplæringsloven. Vedtakene gjelder en og to timer pr.uke.
- Det får redusert etter en timepris regnet ut etter antall e-timer og antall dager/timer de har barnehageplass.
- Dei får moderasjon etter kor mange prosent dei har fått tilrådd spesped frå PPT
- Det gis reduksjon i foreldrebetalingen utfra antall timer barnet mottar spes.ped. Satsen er regnet utfra timesatsen foresatte betaler i barnehage.
- kr 16 pr.time
- Varierer frå barn til barn. Det blir gitt fritak for spes.ped.timar og assistenttimar der vedtak er heimla i opplæringslova.
- Moderasjon betyr at dei har friplass i det antall timar som dei har vedtak om spesialpedagogisk opplæring - varierer frå få timar i veka til fullt ut betalt plass.
- Prisreduksjon på 3% - 26%.
- Der det er vedtak om spesped-timer trekkes dette fra i foreldrebetalinga
- Det gis fratrekk i oppholdsbetaling for de undervisningstimene barna er til delt.

- Barn med spes.ped vedtak får reduksjon i prisen tilsvarende de timene de har enkeltvedtak på per uke.
- Fratrekk i forhold til antall timer barnet har fått innvilget.
- Ikke foreldrebetaling for den tida som går med til spes.ped. trening.
- Fritak av foreldrebetaling gjeld for den delen av oppholdstida i bhg som tilsvarer vedtak etter Opplæringslova §5-7. Vanskelig å gje nøyaktig sum, då dette varierer frå barn til barn
- Fradraget blir beregnet utfra timer barnet får spes.ped. hjelp ihht til Opplæringsloven. Stor variasjon
- Det gis moderasjon for det antall timer spes ped (T - timer) som er tildelt det enkelte barn etter sakkyndig tilråding fra PPT.
- De får reduksjon etter antall timer de har opplæring etter opplæringsloven. Betalingsats delt på timer pr. mnd. gange med antall ressurs.
- Dette gis som utregnet beløp pr.time og etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp
- Reduksjonen varierer mellom kr. 110 - 1700 pr måned avhengig av vedtaket om spesialped.hjelp til det enkelte barn
- Kommunen refunderer foreldrebetaling for timene barnet har hatt etter opplæringsloven. Refusjonen blir individuelt beregnet.
- Moderasjonen blir regnet ut ifra hvor mange timer spesialpedagogisk hjelp barnet får, og ut fra hvor mye moderasjon de får på økonomisk grunnlag.
- De har gratis plass tilsvarende den tid de har spesialpedagogisk hjelp.
- Reduksjonen i foreldrebetaling følger av vedtaket om spesialpedagogisk hjelp. Barnet har fri betaling for bhg-plass i tal timar pr år / veke med spes ped hjelp.
- Fritak for betaling i spes.ped.timer. Funksjonshemmede får 50 % reduksjon av månedssatsen.
- Foreldrene betaler ingen ting for de årstidene barna får spesialpedagogisk hjelp etter vedtak hjemlet i Oppl.l. § 5-7. Reduksjonen er 14 kr pr årstime.
- Redusert betaling etter fastsatte satser iht antall tildelte timer spesialpedagogisk hjelp. Reduksjonen vil derfor variere etter tildelte timer.
- De får reduksjon pr time i oppholdsbetaling ut fra hvor mange timer de skal ha med spes.ped.
- Moderasjonen er i henhold til tildelte spesialpedagogiske timer i uka.
- Det gis moderasjon for antallet timer barnet har spesialpedagogisk hjelp pr. uke
- Har for tiden ingen
- Per tiden har vi ingen som har moderasjon i henhold til opplæringsloven
- Har ikke oversikt. Enhetsledere i kommunale barnehager fatter vedtak etter § 5.7. Antall timer med spesialpedagogisk hjelp trekkes fra foreldrebetalingen. For private barnehager fatter kommunen vedtak - antall timer trekkes fra på foreldrebetalingen.
- Gis fritak for det antall timer som er tildelt som spes.ped timer.
- Den delen av barnehagetilbodet som er spesialpedagogisk hjelp fører til fritak i foreldrebetalinga.
- Foreldrene får fratrekk i betalingen etter hvor mange B-timer barnet ha. Dersom foreldrebetalingen er kr 7,03 pr. time, blir fratrekket for en B-time kr 7,03.
- Pris avhengig av type plass.
- Herredsstyret har vedtatt en reduksjon i oppholdsbetalinge på kr 11,10 per time. Dvs. moderasjonen blir X antall timer (jfr vedtak) ggr. med kr 11,10.
- Rabatten vi gir er $1/51,25$ av 2330 = kr. 45,50 pr. tildelt time etter opplæringslova.
- Redusert bet. etter hvor mye sped.ped hjelp de får. Veldig forskjellig.

- kr. 52.- pr. uketime. De fleste barna har 5 uke timer spes.ped. Derfor 260.- i betalingsreduksjon.
- Stor variasjon i reduksjon foreldrebetaling, alt avhengig av vedtakets omfang
- Familien får friplass for dei timane dei har vedtak om spesialpedagogisk hjelp § 5-, reduksjonen vil variere med friplass frå 5 timar til 30 timar pr veke
- Foreldrebetalingen reduseres i forhold til antall vedtakstimer
- Vanskelig å sette en eksakt sats pr måned da det er stor variasjon på antall tildelte timer. Gjelder kommunale og private.
- Det antall timer spesialpedagogisk undervisning som er tildelt er betalingsfrie.
- Fritak for foreldrebetaling for oppholdstiden de er tildelt spesialpedagogisk hjelp.
- Varierende moderasjon i forhold til antall timer tildelt i hht Opplæringsloven.
- Sats vert rekna ut i høve til vedtak på timar med lærar.
- Det gis et fratrekk på kr 150 pr mnd for barn med enkeltvedtak.
- Barna betaler ikke for de timene de har vedtak på spesialpedagogisk hjelp.
- Beløpet for fritak varierer etter enkeltvedtaket.
- Timer til spesialundervisning gitt etter vedtak opplæringsloven, gir fritak for foreldrebetaling. Dette fungerer greit.
- Det blir gitt fritak pr time som er innvilget i hht til Opplæringsloven. Vi har fra 2 t til 11,5 t pr uke. 100 % plass er 50 t og koster kr 2330,-.
- Barna får redusert betaling/fritak fra foreldrebetaling i de timene de får spes.ped pr.uke.
- Reduksjon gis i henhold til enkeltvedtak. Omfanget varierer.
- Her der det regnet et gjennomsnitt. Høyeste sum er kr. 2035,- og laveste sum er kr. 339,-
- De som får spesialpedagogisk hjelp har 1-2 timar i vekar med spesialpedagog eller logoped.
- Det er fritak for foreldrebetaling for dei timar pr. veke dei får vedtak om med spesialpedagogisk hjelp. Utifrå sakkunnig vurdering.
- Dette ligger også nå på en annen enhet i kommunen.
- Beløpet foran er gjennomsnittbeløp pr. mnd./barn (utgangspunkt 4 timer pr uke)
- Barna skal ha gratis barnehageplass den tiden barnet har rettigheter etter § 5-7. For de tre barna vi har, er det derfor gratis barnehageplass
- Disse skulle ha betalt 2.098, rabatten er på 580. Alle er snittal
- Fratrekk for spes.ped.hjelp trekkes fra hver måned (10 mnd i året) og fratrekket varierer mellom 164 - 329 kr pr mnd (regnet ut fra tildelt spes.ped.timer). Ant barn er barn både i kommunal og privat bhg
- Skille på praktisk hjelp og spesialpedagogisk hjelp, kan være en utfordring
- Et pussig prinsipp når all hjelp i barnehagen er gratis. Barna får full nytte av barnehageoppholdet på lik linje med barn som ikke får hjelp. Da bør de også betale ordinær pris.
- Foreldrebetaling her er etter antall innvilget timer med spes.ped. Er det innvilget 7 timer, får en en dag mindre å betale for.
- reduksjon Kr 14 pr time spesialped.tiltak
- Reduksjonen varierer avhengig av enkeltvedtakets timetall, fra kr 245 til kr 1839
- Det gis fradrag i foreldrebetalingen for den tiden barnet mottar spesialpedagogisk hjelp i barnehage.
- Satsen regnes ut fra antall timer barnet har vedtak på.
- Redusert foreldrebetaling etter tal timar spesialpedagogisk hjelp
- Får fratrekk slik: vedtatte spes.ped timer / oppholdstid til barnet = fratrekk i %

- Her blir det prosentvis rekna ut frå antall timar barnet har enkeltvedtak. Minimum 50% moderasjon.
- ja, den gis bare for timer etter opplæringsloven, det er kun 4-5 timer pr uke stort sett, bortsett fra et barn som er multifunksjonshemmet og har hel friplass.
- uklart kor stor reduksjon dei har rett på
- Denne summen varierer fra 1 time til 20 timer pr. uke ut i fra anbefaling fra PPT, fra kr. 55 til kr. 1100.
- Gjennomsnittstall er oppgitt. Foreldrebetalingen blir redusert iht vedtak med en timepris x årstimene/11 mnd.
- Føresatte får refundert tal timar mottar spesialpedagogisk hjelp i barnehagen. Refusjonen står i samsvar med tal timar som det er fatta vedtak om.
- Foreldrebetalingen blir redusert med den tiden barnet får spes.ped. hjelp i barnehagen.
- Hvert barn får redusert avgift i forhold til omfanget (antall klokketimer i forhold til barnets totale oppholdstid i barnehagen) av den spesialpedagogiske hjelpen etter opplæringsloven. Stor variasjon, fra 5-6 hundre kroner til 5-6 tusen kroner.
- Barna får refusjon foreldrebetaling tilsvarende de timer spesialundervisning de er tildelt. bergenes ut fra totalt timetall, pris pr. time opp mot det antall timer de er tildelt. Pr. i dag er de barn det gjelder tildelt inntil 5 timer pr uke.
- Det gis kr 11,55 redusert betaling pr. time pr. uke for det antall timer barnet har vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven.
- Det er tildelt 5442 spes.ped.timer som utgjør en reduksjon på totalt kr 53.675,-
- Det blir gitt nedslag enkeltvedtak.
- Varierer mye pga størrelse på plassen / ant timer spesped som er tildelt det enkelte barn
- Redusert foreldrebetaling er i henhold til vedtak om antall timer spesialundervisning
- fratrekk 46.60 pr t- time.
- Foreldrene får moderasjon ut fra i hvor stor prosent av barnehageplassen de mottar spesialpedagogisk hjelp. Minste beløp som gis som reduksjon inneværende år er 114,- pr mnd høyeste beløp er 455,- pr mnd.
- Reduksjon i foreldrebetaling er beregnet ut fra foreldrebetaling per time. Variasjon i beløp avhengig av hvor stor tildeling til spesialpedagogisk hjelp.
- Tallet som er oppgitt på forrige side er et gjennomsnitt av hva disse foreldrene betaler
- Noen få barn har særskilt større vedtak, i år snakker vi om 4 barn med en moderasjon på ca kr 1100,- (kr. 1230)
- Reduksjon varierer i forhold til vedtak. Reduksjon er 12,- per time.
- Beløpet som ble gitt på forrige spm. er gjennomsnittet av hva de 3 som har moderasjon etter opplæringslova betaler.
- Barna får reduksjon i foreldrebetaling utfra hvor mange spes.ped. timer de er tildelt.
- Tal oppgitt i høve redusert foreldrebetalning er snittal ut frå antal timar med spes.ped etter Opplæringslova § 5. Det er stor variasjon i antal timar spes.ped per barn!
- Beløpets størrelse varierer med antall timer barnet har med spesialundervisning, og hvilke inntektsgruppe familien ligger i.
- Det gis fradrag for de timer hvor barnet får direkte hjelp
- Summen som er oppgitt er snittpris
- Betaler for faktisk tid uten for enkeltvedtaket
- Reduksjon i hht opplæringslova godskrives private barnehager, men ikkje kommunale.
- Det er store variasjoner etter hvilke vedtak barna har.
- Moderasjonen er knytt til spesialpedagogiske tiltak som er naudsynt å organisere ved bhg - har difor moderasjon med ein 1 bhgdag

- Foreldrebetalinga varierer alt etter hvor mange timer barnet får til spesialpedagogisk hjelp. Foreldrene får fratrukk for de timene de har hjelp etter Opplæringsloven.
- Oppgitt beløp er sum av moderasjonene pr måned.
- Beløpet er et snittbeløp pr mnd
- Dette barnet har også fått innvilget gratis barnehageplass
- Meiner at dei ikkje treng ha redusert foreldrebetaling. Det spesialpedagogiske tilbudet er gratis- barnehagetilbudet kan alle med betalingsevne betale,,
- Fråtrekk vert rekna ut frå tildelt spes.ped.ressurs / timar. Utgangspunkt vert teke i utrekna timebetaling for ein ord. heiltidsplass (kr.2330)
- Moderasjon er avhengig av antall timer spes. ped. hjelp det er fattet enkeltvedtak om
- Har oppgitt tallet for kommunale barnehager.
- Får reduksjon ut frå det timetal dei får i spesialped.
- Moderasjon gis i % av antall timer barnet har spesialpedagogisk ressurs.
- De aktuelle foreldrene betaler ikke for timene som er satt av til ped.hjelp. etter enkeltvedtak
- Det trekkes ut de timer som barnet har spesialpedagog
- Ulike variasjoner etter hvor stor prosent reduksjon det enkelte barn har på plassen sin.

Kommentarer fra bydelene

- Stor variasjon, avhengig av vedtaket størrelse, foresattes inntekt. Har ikke oversikt over antallet i private bhgr
- Vedtakene varierer veldig fra 5% - 80%
- Prosentvedtak spesped hvor mange timer som utgjør prosent av beregnet oppholdsbet utfra inntektsgruppe. Utrekningsmal er utarbeidet av byrådsavd for KOU mars 2009
- Reduksjon gir iht PPT-vedtaket som varierer med barnets behov. Grunnlager for moderasjon er familiens samlede personinntekt, fratrukket eventuell søskenmoderasjon.
- Fritak i henhold til foreldrenes inntekt og vedtatte timer med spes.ped.hjelp
- Moderasjon gis på bakgrunn av vedtak om antall timer direkte hjelp av spes.ped. per uke. Beregnes av avgift minus kostøre. Avgiften fastsettes på samme måte som øvrige barn.
- Reduksjon gis i forhold til antall timer barnet mottar direkte hjelp pr uke, det er forskjellig fra barn til barn. Det beregnes prosent på hjelpen/antall timer som trekkes fra reel oppholdsbetaling.

Ordningen med moderasjon for barn som bor i mottak og/eller der foreldrene deltar i introduksjonsprogram:

Q39 - Har du noen utfyllende kommentarer til moderasjon for barn i mottak eller der foreldre deltar i introduksjonsprogram?

- Det er mottaket som får pengene fra UDI. Kommunen sender regning for plassene til mottaket.
- Disse tallene varierer kraftig fra år til år og i løpet av året for barna i mottak
- Mottaket betaler full sats.
- Flyktningmottak har avtale om 2*60 % plasser til enhver tid, uavhengig av hvilket barn
- Mottak har egen barnehage. Barnehagen får statlig og kommunalt tilskudd etter regler om likeverdig behandling. UDIs tilskudd til mottaket dekker etter det vi har fått opplyst foreldrebetalingen. For de yngste dekker etter det vi har fått informasjon om, mottaket foreldrebetalingen.
- Refusjonskrav sendes til det lokale mottaket som sender kravet videre til UDI.
- Per i dag får de som har foreldre som deltar i introduksj.progr. gratis skyss (drosje) til barnehagen.

- Har ikke det eksakte tallet
- UDI dekker kun barnehageplass til 4-og 5-åringene. Mottakssenteret dekker plassen til 1,2 og 3 åringene som har barnehageplass. Dette fordi det er viktig at disse barna får sosialisering og språktrening.
- Barn av foreldre på introduksjonsprogram går i Åpen barnehage.
- Tala er omlag det ein har pr november 2010-
- Politisk bestemt at dersom begge foresatte deltar i introduksjonsprogram gis friplass.
- Viktig insitament å få barn i barnehage. God form for integrering for barn og også for voksne dersom bhg er gode på å ta i mot. Mye kulturlæring
- Her betaler foreldre 500 kroner. Dette er inklusiv mat og turpenger. Her gis det ikkje søsken moderasjon.
- Dette vet vi/jeg ikke noe om
- Barn av foreldre som deltar i introduksjonsprogrammet, i inntil 2 år (for noen enkelte 3 år) får gratis barnehageplass så lenge en av foreldrene fortsatt deltar i programmet.
- Kommunen har ikke "mottak", men gir rabatt tilsvarende søskenmoderasjon til barnehagebarn av familier som har introduksjonsstønad.
- Barnehagebetaling vert dekket av flyktningskontoret. Viktig tiltak for barn og føresette
- Mottaket kjøper plasser i kommunal barnehage
- Vi får ikke beskjed om hvem de betaler regningen for.
- I dette tilfellet er det flere familie dette gjelder.

Ordningen med gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid):

Q40 - Hva er kriteriene for å få tilbud om gratis tid?

Bydeler i Oslo:

- Barn med barnehageplass i bydelen fra august det året de fyller 4 år og er bosatt i andre bydeler som gir gratis kjernetid får 4 timer avkortet betaling
- Gratis kjernetid, 20 timer per uke, gis for tiden til alle barn født 2005 og 2006 bosatt i bydelen og med barnehageplass i bydelen. Beregnes på bakgrunn av opprinnelig foreldrebetaling og ukentlig oppholdstid.
- Gratis kjernetid gis til de to eldste årskullene fra barnehageårets start i august
- Tilbudet gjelder barn mellom 4-5 år, som ikke har hatt barnehageplass tidligere. Tilbudet gjelder kun 50%.

Q46 - Har du noen utfyllende kommentarer til ordningen med gratis tid?

Bydeler i Oslo:

- Bydelen har i tillegg til bhg.plass med redusert oppholdstid et lavpristilbud på 17 timer per uke. Barn født i 2005 og 2006 som fyller kriteriene for gratis kjernetid har gratis plass. Dette utgjør per d.d. 90 barn.
- Stimulerer flere til å søke plass

Andre moderasjoner:

Q47. Kan du beskrive moderasjonsordningene som vi ikke har listet opp?	Q48. Hvordan beregnes rabatten?
Søskenmoderasjon.	Søskenmod.gis på eldste barnet og på alle plasstyper. Familier med tre barn i barnehage gis 50 % mod.på et barn og 30 % mod. på barn to.
Barn med utsatt skolestart betaler kun matpenger.	Friplass, kun matpenger.
Det kan søkes og gis halv friplass for barn med funksjonshemming av varig karakter dersom familiens samlede bruttoinntekt er lavere enn 5G, og det foreligger en dokumentasjon på barnets funksjonshemming.	Se svar over.
Søskenmoderasjon 50% for nr 2,3 osv	
50 % mod for søsken/barn fra samme husstand. Samordnet med sfo.	?
Det gis moderasjon for utsatt skolestart. Da trekkes antall skoletimer første klasse fra antall oppholdstimer i bhg - og det betales for differansen. Årsak : Økonomi skal ikke være argument for utsatt skolestart eller ei.	Utgangspunkt sats etter inntekt - antall oppholdstimer i bhg minus antall skoletimer i første klasse
30% moderasjon for einsleige forsørgere	30% av fastsett barnehagepris på dei ulike parti
Det gis 30% søskenmoderasjon på 2.barn, og 50% moderasjon på 3.barn. Det yngste barnet står på hel sats. Søskenmoderasjon gjelder også på sfo.	% i forhold til full sats
Som kommune har vi et helhetlig perspektiv hvor barnevern, sosialkontor, flyktningkontor dekker bla utgifter til barnehageplass, etter vedtak. Disse utgiftene har ikke jeg oversikt over, og har heller ikke myndighet til å få disse.	Som nevnt gjøres det vurderinger med bakgrunn i ulike lovverk som så blir utslagsgivende for de kommunale utgiftene
Fratrekk i foreldrebetalingen etter en vurdering av betalingsevne. Fratrekk maks 60% av satsen (hel-eller deltid)	Hvis differansen mellom månedlig inntekt og utgifter til livsopphold, bolig og bil (maksutgifter) er mindre enn foreldrebetalingen, dekkes inntil 60% av differansen.
Funksjonshemmede barn får 50 % reduksjon av månedssats.	50 % av månedssats
Ved dokumentert sammenhengende sykdom ut over 14 dager gis fritak for foreldrebetaling i fraværperioden	
Søskenmoderasjon. Eldste barn betaler 100 % - full sats	2330 - 50 % = 1165 kr
Søsken betaler 50 %	
søskenmoderasjon	30% på barn nr to og 50% på barn nr tre
Kommunen har bestemt at det skal være mulig å søke redusert betaling. Dette er ikke forankret i sosialloven.	
Ingen	
Søskenmoderasjon 30% for 2.barn og 50 % for 3., 4. barn	Eks 1: 30% av 2330 (hel plass) Eks 2: 30% av 1165 (halv plass) Samme gjelder ved 50% moderasjon
Det gis 50% søskenmoderasjon. Det barnet som har størst prosentvis plass betales det fullt for, de resterende søskene får 50% reduksjon.	
Barn med store behov for trettelegging kan få halv eller hel friplass	Skjønnsmessig vurdering
søskenmoderasjon 30% rabatt på barn nr 2 50% rabatt på barn nr 3	se forrige svar
Foresatte med funksjonshemmet barn i barnehage, som har prioritert plass etter barnehagelovens §13, kan søke om delvis friplass.	Rabatten beregnes på grunnlag av familiens totale livssituasjon, inkludert økonomi, dvs at skjønn utøves når rabatten beregnes. Det kan gis inntil 50% friplass.
Fri barnehageplass for invandrerbarn	Se tidligere
Vedrørende spørsmål 32. Det gis ikke friplass eller moderasjon i foreldrebetaling etter vedtak med hjemmel i sosialtjenesteloven NAV. Sosialtjenesten i NAV har betalt i dekning av barnehageplasser for foreldre som ikke har midler til dette selv. Beløpet for 2010 er totalt kr 282.125,- .	

søskenmoderasjon: 50 % red. for andre barn 75 % red. for tredje barn	Søskenmoderasjon: 50 % for 2.barn 75 % for 3.barn
Utgangspunktet for vår vurdering av søknader, er kommunens plikt til å legge tilrette for at barn med særskilte behov skal kunne gå i barnehage, Familier med dårlig økonomi, og som har barn med "særskilt behov" for et barnehagetilbud, kan søke om helt eller delvis moderasjon dersom de ikke har krav på stønad til barnetilsyn av annet regelverk. Barn som har minoritets språklig bakgrunn, og behov for norske språkforbilder, og foreldre med liten eller ingen inntekt, er et eksempel på barn i denne gruppen.	Familien inntekt vurderes i forhold til statlige veiledende retningslinjer for utmåling av økonomisk stønad til livsopphold og et visst skjønn.

Foreldrebetaling for enslige forsørgere og forholdet til stønad til barnetilsyn.

Q51 - Hva er praksis for beregning av foreldrebetalingen for enslig forsørgere og hvordan relaterer dette seg til eventuell stønad til barnetilsyn?

Kommuner:

- Samme regelverk som samtlige foresatte uansett sivilstand.
- Kommunen gir ikke reduksjon i foreldrebetaling til enslige forsørgere som har krav på støtte til barnetilsyn.
- Etter separasjon eller opphør av samboerforhold beregnes betalingssatsen ut fra inntekten til den foresatte barnet bor hos. Stønad til barnetilsyn er ikke skattbar inntekt og har ingen betydning for beregning av betalingssats hvis det er det som er spørsmålet.
- Stønad til barnetilsyn regnes som inntekt
- Likestilles med de andre.
- Ordinær betaling. NAV ber ofte om opplysninger om foreldrebetalingen for denne gruppen.
- De betaler laveste sats fordi de kommer under 6G
- Ukjent for meg
- Dette kan være sak for sosialkontor/barnevern oppvekstkontoret er normalt ikke inne i vurderingen
- Ingen differensiering av foreldrebetaling for enslige forsørgere.
- Stønad til barnetilsyn blir tatt med som inntekt ved beregning av bruttoinntekt
- Barnetilsyn blir lagt til inntekt (lønn, trygd, sosial)
- Ingen særbehandling
- Kommunen har flat sats på foreldrebetaling, og ingen egne ordninger for enslige forsørgere.
- Ingen særordning for enslige forsørgere. Dersom de får stønad til barnetilsyn fra Nav gis ikke reduksjon.
- Det betaler samme sats som andre foreldre.
- Foreldrebetaling er lik uavhengig av status til forsørgjar. Barnehagen dokumenterer brukarbetaling for føresette som ber om slik dokumentasjon.
- Enslig forsørgere må sende inn søknad om redusert betaling dersom brutto inntekt er under 4 G.
- Ordningen om redusert foreldrebetaling omfatter ikke foresatte som har mulighet for friplass/reduisert foreldrebetaling med hjemmel i sosialtjenesteloven og barnevernloven. Heller ikke for foresatte som har krav på stønad til barnetilsyn.
- Enslige forsørgere betaler det samme. De søker NAV om barnetilsyn med bekreftelse fra oss på hvor mye de betaler i barnehagen.
- Har ikkje - vert nok ordna gjennom NAV, desse vert fakturert som vanleg.
- Tas utgangspunkt i brutto inntekt for husstanden

- Ingen egen praksis for bergning av foreldrebetaling for enslige forsørgere.
- Dette beregnes av NAV. Barnehagekontoret har ikke opplysninger om dette området
- Det er ingen moderasjon for eislege forsytarar. Viss problem går dei til NAV ut frå eige behov
- ingen særskilt praksis
- 64% av dokumenterte utgifter, følger sentrale forskrifter.
- Blir et samarbeid mellom kommunen og Nav og beregnet ut fra brutto inntekt.
- Som andre føresatte
- Alle må betale kr 2 330 pr. hel plass.
- Foreldrebetalingen beregnes ut fra familiens brutto inntekt. Stønad til barnetilsyn regnes ikke med i bruttoinntekten. En søker NAV om stønad til barnetilsyn med dokumentasjon av faktiske passutgifter.
- Ingen
- Ingen ordninger. foreldre som har redusert even til å betale for plass, får en del ganger betaling barnehage med i beregningene for tilskudd fra NAV
- Har ikkje oversikt over dette, då alle får faktura som dei med lav betalingsevne eventuelt får dekt gjennom ulike stønadsordningar.
- Ingen spesielle ordninger
- Som hovedregel bruker vi NAV/sosialkontoret sine erfaringstall og satser. Samtidig har vi som mål å behandle hver enkelt individuelt. Om eller i hvilken grad en redusert betaling i barnehagen gir seg utslag i stønad til barnetilsyn vil være en av flere vurderinger som gjøres. Vi kan ikke svare klart verken JA eller NEI på det
- Dette behandles ikke av barnehageadministrasjonen. Behandles av NAV etter gjeldene regelverk.
- Ingen automatisk reduksjon
- Ingen moderasjon i utgangspunktet. Noen får støtte fra NAV
- Vi krever utskrift av siste ligning for de som har en samla brutto skattbar inntekt på under 200.000. F.o.m inntekt 200 001 og mer blir høyeste sats benyttet. Dette gjelder alle, enslige såvel som par. Ang. barnetilsyn er det NAV som er saksbehandlere.
- Ingen spesielle ordninger for enslige forsørgere
- Enslige forsørgere dokumenterer sin brutto inntekt på lik linje med andre foreldre. De får bekreftelse på barnehageplass og får tilskudd fra NAV når de er i jobb eller under utdanning.
- Dette blir avgjort ved enkeltvedtak i sosialtjenesta etter vurdering av søknad frå føresette
- Foreldre som har krav på stønad til barnetilsyn, får ikke ytterligere reduksjon i barnehagebetalingen.
- Alle betaler lik pris i barnehagen
- Enslig forsørger betaler vanlig sats for barnehageplass. Stønad til barnetilsyn vert behandla av NAV
- Enslige foreldre som er berettiget barnetilsyn faktureres 100% for plassen de har i barnehage. Enslige som ikke er berettiget barnetilsyn får reduksjon ut fra inntekt 70% eller 50%
- Nav (sosialkontor) ordnar dette.
- Egen inntekt + bidrag. Stønad barnetilsyn tas ikke med
- Det er ikkje samberekning mellom foreldrebetaling og stønad. Vi har ikkje barnehagepriser bassrt på inntekt, og har difor i praksis ikkje innhenta inntektsgrunnlag hjå dei aktuelle
- Betalar vanleg sats

- Har ingen spesiell praksis på dette da de betaler etter samme satser og moderasjonsordninger.
- Husstandens samlede inntekt.
- Sender bekreftelse på barnehageplass og kostnader til NAV.
- Enslige forsørgere betaler det samme som andre. Støtte til barnetilsyn regnes inn i beregningen av evt. fratrukk/fripluss
- Foreldrene søker til NAV/Sosialtjenesten med bakgrunn i bekreftelse på barnehageplass og betaling for denne.
- Enslige forsørgere som ikke får fripluss men som har inntekt fra 2.64 G - 6G får max betaling hos oss. Disse kan søke nav om barnetilsyn. Er inntekten for enslige over 6G, vil de få 32% moderasjon i kommunen.
- Enslige betaler det samme som andre
- Blir handsama som tidlegare beskrive om redusert foreldrebetaling
- Reduksjon i betaling gis ikke til de som er berettiget stønad til barnetilsyn.
- Dette kommer inn under en annen avdeling
- Vi har ingen andre beregninger for de. Stønad til barnetilsyn vet ikke vi hvem som får, de får det direkte fra NAV
- Det tas ingen hensyn til stønad om barnetilsyn. dvs at dette ikke tas med i inntektsberegningen.
- Fripluss eller redusert betaling vurderes etter lov om sosiale tjenester også for denne gruppen.
- Vet ikke
- Vi har ingen egen praksis for enslige forsørgere
- Har redusert foreldrebetaling
- Ingen egne regler for dette.
- Vet ikke, da det hører inn under Sosialetaten
- Ingen slik praksis
- Kommunen ligger på maxsats for barnehageplasser (2330), og det er ingen reduksjon for enslige forsørgere.
- Vet ikke
- Vet ikke, ikke jeg som regner ut dette
- Vet ikke - dette tar Nav seg av (sosialtjenesten)
- Vi ser at de først søker kommunen om betalingsreduksjon, deretter søkes stønad til barnetilsyn fra NAV
- Ingen spesielle ordninger
- Fripluss under 3 G gjelder. Stønad til barnetilsyn og barnetrygd holdes utenom
- Ingen spesiell ordning for enslige
- Vi har ikke inntektsgradert foreldrebetaling
- Praksis for enslige er at de betaler kr 6,25 pr. time.
- Dersom foresatte har det kjem det ikkje inn under ordninga med inntektsgaradet foreldrebetaling.
- Med flat sats betaler alle det samme uansett om de er enslige forsørgere eller ei
- De søkere som får stønad til barnetilsyn, får dekket sine utgifter til barnehageplass direkte fra NAV. Disse får ikke vedtak om redusert oppholdsbetaling i tillegg i Ullensaker.
- Foreldrebetalingen har flat sats.
- Vet ikke, dette utføres av NAV
- Disse betaler vanleg sats kr. 2330
- ca. 10% redusjon Siste del av spørsmålet veit eg ikkje svaret på.

- Ved betalingsvansker må de kontakte Nav og få hjelp etter sosialloven.
- Samme som for øvrige foresatte, husholdens inntekt legges til grunn
- Denne støtten må den enkelte få ved selv å kontakte NAV.
- Dette behandles hos NAV og vi kjenner ikke til hvor mange som har dette.
- Fast timesats og dagsats for ekstra tid i barnehagen som er lik for alle.
- Ingen spesiell beregning. Alle betaler etter opphold i samsvar med kr 2330 som er månedssats for heil plass. Evt. refusjonar frå NAV til enkeltforeldre har vi ikkje oversikt over.
- Ingen spesielle hensyn
- Har ingen spesiell praksis for enslige forsørgere
- Kun moderasjon i foreldrebetaling ut fra Sosialtjenestelov og barnevernlov + søskenmoderasjon.
- Pr. i dag har vi ingen regler for disse. Redusert foreldrebetaling skal opp til politisk behandling 15.12.10 og vi vil få regler for dette da.
- Kommunen har ingen praksis for dette.
- Vi nyttar dei same satsane i kommunen
- Alle må dokumentere foresattes personinntekt. Barnetrygd, grunn- og hjelpestønad og tilskudd til barnepass regnes ikke som inntekt.
- Beregningen er upåvirket av enslig eller felles forsørger. Eventuell stønad til barnehageplass utbetales gjennom NAV
- Brutto inntekt legges til grunn for beregning.
- enslige med stønad til barnetilsyn får ikke redusert oppholdsavgift
- Beregning ut fra brutto inntekt. Stønad til barnetilsyn medregnes ikke.
- Vi har ingen særleg sats for desse.
- Har ikke hatt henvendelser om dette. Går gjennom nav systemet
- Er ikkje sikker på kor stor inntekt aleneforsørger må ha for å få redusert/fritak for betaling. Er dessutan ikkje aktuelt hos oss nå.
- De som mottar eller har krav på stønad til barnetilsyn får ikke redusert betaling pga lav inntekt da de får 64% dekket av NAV
- Har ingen spesielle ordninger for enslige forsørgere.
- Enslige forsørgere har ingen reduksjon med unntak av stønad gjennom NAV til barnetilsyn.
- Stønad til barnetilsyn regnes ikke som inntekt ved søknad om økonomisk moderasjon i barnehagen
- Praksis for enslige foresørgere er som alle andre; - foreldrebet. beregnes ut fra brutto inntekt. Den faktiske foreldrebetalingen samordnes med NAV i forhold til å utmåle støtte til barnetilsyn.
- Kommunen har ingen spesiell ordning for beregning av foreldrebet. for enslige forsørgere.
- Har ikke spesielle regler for enslige.
- Siste ligningsattest gjelder her og.
- Det er Nav som foretar beregning på stønad , vi bekrefter oppholdstid.
- Har ingen egen beregning for enslige forsørgere. Skolekontoret har ingen ting å gjøre med stønad til barnetilsyn og får dermed ikke innsyn i det heller.
- Vi trekker ifra stønad til barnetilsyn i forhold til utregnet moderasjon
- Ingen faste vurderinger. Vert vurdert etter søknad
- Har ikke oversikt over hvem som har stønad til barnetilsyn.

- Alle betaler samme sats. De som har krav på støtte fra NAV ber om en bekreftelse på at de har plass i barnehage og hva det koster.
- Dei får krav om vanleg foreldrebetaling. Ev. stønad gjennom NAV / sosialtenesta. Dette vert behandla av NAV.
- Har ingen slik ordning
- Ligger hos NAV.
- Enslige forsørgere med krav på stønad til barnetilsyn søker NAV om dette. Veiledning fås hos NAV. Husholdninger med enslige forsørgere med krav på stønad til barnetilsyn og som har en årlig bruttoinntekt under kroner 150.000,- eller som har overgangsstønad og minstebidrag som eneste inntekt, kan deretter søke Bergen kommune om moderasjon etter individuell vurdering. Moderasjon gis på bakgrunn av individuell vurdering av husholdningens inntekter og nødvendige utgifter. Totalt utgjør dette 41 stk. hvora
- Foreldrebetalingen for enslige forsørgere er lik den andre foreldre betaler, men enslige foreldre får støtte til barnetilsyn gjennom NAV.
- Tromsø kommune (økonomienheten) gir ikke stønad til enslig foreldre.
- Vi fakturerer likt til alle. Vi skriver bekreftelse på bhg.plass og kostnad som foreldre bruker i forhold til Nav.
- Nei
- Inntektsregulert
- Ingen praksis
- De som har stønad til barnetilsyn får ikke rett til delvis friplass.
- ikke med i inntektsgrunnlaget for red
- Enslige forsørgjarar vert ikkje handsama spesielt. Det avgjerande er nettoinntekt etter siste likning. Stønad til barnetilsyn vert handsama ved Nav.
- Enslig forsørger som får stønad til barnetilsyn kvalifiserer ikke til å søke om redusert foreldrebetaling pga lav inntekt.
- ingen relasjon
- De betaler det samme som andre.
- De skal først søke barnetilsyn. Vi kan evt dekke litt i tillegg ved laveste inntekt.
- Virksomhet barnehager har ingen egen beregning for enslige forsørgere.
- Enslige forsørgere med brutto årsinntekt pr. år under 3G(kr 226923), kan få minus kr 910 på sin faktura dersom barnet har full plass (kr 2330 - kr 910 = kr 1420). Dersom inntekten er under 2G (kr 151282) og foresatte ikke mottar støtte til barnetilsyn fra NAV, kan innvilges ytterligere redusert pris, minus kr 1700 pr. måned (kr 2330 - kr 1700 = kr 630). Enslige forsørgere må da dokumentere at de ikke får slik støtte.
- På lik linje med andre. Det kommer an på inntekt. Når det gjelder stønad til barnetilsyn, søkes det eventuelt NAV om støtte.
- Eventuell stønad til barnetilsyn influerer ikke på foreldrebetalingen. Alle (både enslige og ikke enslige) betaler det samme uavhengig av eventuell stønad.
- Vi har ingen praksis på dette. De forholder seg til NAV. Gruppen får kun modrasjon ut frå husstandens samla inntekt
- Betaler fullt, leverer faktura til nav og får stønaden utbetalt.
- Ingen spesielle retningslinjer, samarbeid med sosialtenesta ved berekna behov
- Samme foreldrebetaling uansett, evt stønad ivaretas av barnevernstjenesten eller NAV
- Det er ingen reduksjon i kommunen, men de søker fra NAV. Dette blir utbetalt til den enkelte, og går derfor ikke alltid til betaling av plassen dessverre. Hadde derfor ønska at NAV utbetalte det til eier av bhg etter søknad fra forelderen.
- Betaler vanlig pris

- Kommunen jobber med rutiner for friplass/reduisert barnehagebetaling. Pr. idag vert slike saker henvist til NAV-sosial for søknad om supplerande sosialstønad til barnehage og SFO.
- Alle betaler lik sats.
- Stønad om barnetilsyn er med i grunnlaget for beregning av inntekter ved søknad om redusert foreldrebetaling
- Ingen egen praksis for enslige forsørgere
- Kan ikke besvares av meg
- Enslige forsørgere betaler samme sats, mottar dokumentasjon for dette som leveres NAV mht beregning stønad barnetilsyn som da refunderes med 64% av foreldrebetalingen.
- Får gjennom NAV
- Vi har ikke noe nedslag.
- Foresatte får tilsendt faktura for ordinær kontingent på valgt plasstype. Stønad til barnetilsyn betales direkte fra NAV til foresatt. Størrelsen på stønaden beregnes etter bekreftelse av kontingent fra barnehageadm.
- Ingen praksis. Vi har såpass rimelig sats som 1500 og 1000
- Betaler i henhold til skattbar inntekt.
- Foreldrebetaling er lik uansett, vi/jeg vet ikke hvordan NAV regner ut den støtten de gir
- Ingen reduksjon for enslige forsørgere
- Nav sine beregningar og satsar ligg til grunn her.
- Utgangspunkt vanlig foreldrebetaling. Evt reduksjon/stønad til barnetilsyn vert avgjort av NAV.
- Har ingen praksis på dette
- ingen forskjell i foreldrebetalingen
- De som har stønad til barnetilsyn, får ikke redusert foreldrebetaling ellers følger vanlig praksis.
- Ingen særskilt praksis
- Blir regulert etter G beløpet, ligningskontoret oppgjer tala som dannar grunnlaget for timeprisen eter pålegg frå riksrevisjonen. Foreldre pliktar å melde frå om slike endringar i tillegg.
- Enslige forsørgere dokumenterer egen inntekt. Foreldrebetaling beregnes på barnehagekontoret og bekreftes i f.ht. til NAV. NAV fatter vedtak.
- Vi har ingen særskilt praksis for dette.
- Har ikke spesielle ordninger.
- Det benyttes samme beregningsmåte som for alle andre. Dersom de mottar støtte til barnetilsyn, reduseres vår støtte tilsvarende slik at de ikke får dekket mer enn det en barnehageplass koster totalt.
- Vurderes enkeltvis og er avhengig av den enkeltes økonomiske situasjon (også andre økonomiske ytelser)
- Bruttoinntekten legges til grunn. Er den på over 5G må man betale fullpris.
- Dette er saker NAV behandler.
- Dei betalar det same som alle andre.
- Ordinær foreldrebetaling
- Husstandens samlede bruttoinntekt legges til grunn uavhengig av om begge er barnets biologiske foresatte. For enslige forsørgere som har ny samboer kan dette bety høyere foreldrebetaling og dermed evt. høyere stønad til barnetilsyn. Stønad til barnetilsyn holdes imidlertid utenom beregning av husstandens inntekt.
- Samme regel som hovedregel, samlet inntekt under 3 G inkludert stønad til barnetilsyn

- Dette er ikke noe jeg har kjennskap til
- Ingen
- Ingen egne ordninger for enslige forsørgere i kommunal fakturering. Maksimalpris benyttes. Stønad til barnetilsyn gis direkte til foreldre fra NAV. Foreldre med lav betalingsevne henvises til NAV for å søke støtte.
- Har ikke mottatt noen søknader til barnetilsyn
- Samme regler for alle med lav inntekt, enten de er en eller to forsørgere. Vi ser kun på bruttoinntekt for hele familien
- Einslege forsørgarar betaler same sats som andre. Om behov for stønad stadfestar bhgeigar at barnet har plass ved bhg
- Samme betaling. Stønad til barnetilsyn blir vi ikke opplyst om.
- Det foretas ingen beregning på barnehagebetaling.
- Tilfellene vurderes av NAV.
- Har ingen praksis på dette. Enslige forsørgere betaler det samme som andre. De får evt. støtte til barnetilsyn via NAV
- bet ordinært
- Einslege bet. det same. Barnetilsyn må gå gjennom barnevern.
- Inntektsgrunnlag
- Betaler som alle andre, ingen spesialordning.
- I utgangspunkt har einslege forsørgjarar same rettar / plikter som andre føresette når det gjeld barnehagebet. Stønad til barnetilsyn er ei sak mellom føresett og NAV
- Hensyntas ikke
- Fortsatt fra inntektsgradert foreldrebetaling.
- I svar har ein sett bort frå einskildvedtak etter sosialtenestelova og barnevernlova
- Barnehagemyndighetene har ikkje oversikt over dette Det er sosialkontoret som vurderer ut frå behovet om sosialstøtte.
- Betaler maksimalpris. Ev stønad til barnetilsyn vedrører ikke betalingssats hos oss.
- Ingen slik ordning
- Ingen særskilt ordning for enslige
- Har ikke vært borti noe slikt
- De betaler vanlig sats - den evnt vurderingen av stønad barnetilsyn gjøres av Nav
- Enslige forsørgere kan søke om "Stønad til barnetilsyn" fra Trygdelovgivningen.
- Betaler full pris.
- Kommunen har ingen ordning på dette. Enslige foreldre har muligheter til å søke midler gjennom trygdeetaten. Inntektsberegnes.

Fra bydeler i Oslo:

- Samme inntektsgrunnlaget som for andre. Stønad til barnetilsyn er ikke med i beregningen (Kun det ut fra "Trygdeavgift" /pensjonsgivende inntekt)
- Oppholdsbetaling blir beregnet ut fra inntekten til den forelder barnet bor hos. Stønad til tilsyn er det NAV som gir
- Brutto overgangsstønad som blir regulert 1 mai hvert år (2G). Stønad til barnetilsyn regnes ikke som personinntekt.
- Personinntekten til den foresatte barnet bor hos. Stønad til barnetilsyn er ikke skattbar inntekt og holdes utenfor grunnlaget.
- Stønad til barnetilsyn er ikke med i beregningsgrunnlaget for fastsettelse av oppholdsbetalingen

- Enslige forsørgere behandles som øvrige familier; avgift fastsettes på bakgrunn av brutto inntekt. Foresatte må søke om barnetilsyn på bakgrunn av fastsatt oppholdsavgift.
- kjenner ikke til dette.
- Samme praksis som for to foresatte. Stønad til barnetilsyn regnes ikke som inntekt
- Det er enslig forsørgers brutto inntekt som legges til grunn. Stønad til barnetilsyn dekkes av NAV, og inngår ikke i moderasjon (oppholdsbetaling fra bydel)
- Mat på kr. 120 trekkes ut og så må foresatte betale 36 % av utgiftene selv.

Avslutningsvis ønsker vi dine synspunkter på hvordan ordningen fungerer for familier med lavest betalingsevne

q52 - Hvordan synes du ordningen fungerer for de med lavest betalingsevne?

- OK. Men noe vanskelig å fange opp med endringer dersom foresatte får endringer i inntekt. Dette særskilt i de tilfeller der inntekt går opp.
- Ordningen fungerer bra i kommunen vår.
- Fungerer bra
- Har inntrykk av at de som trenger friplass/hjelp med betalingen, får det.
- Noen familier får hjelp via barneverntjenesten.
- Det er mulig at vi burde hatt en ordning med redusert betaling for familier med lavest betalingsevne. Slik det er nå må disse få vurdert sin betalingsevne hos NAV
- Ok, men for noen skulle kanskje vi hatt friplass. Barnevernet dekker utgiftene for noen av kommunens innbyggere.
- Tja, barnehageplasser er i dag svært rimelege, men for dei som tener lite kan sikkert rekningane likevel bli store nok.
- Siden kommunen er liten og oversiktlig, er ordningen tilfredsstillende
- Ordninga er til tider lite brukt, familiar med lønsinntekt har ofte ei høgare bruttoinntekt enn 3G, oftast familiar på trygd som benyttar ordninga (einslege). Familiar med særskilte behov får utgiftene dekket av t.d. barnevern/sosialkontor
- Ordningen er bra, men det er få søkere til friplass/reduert betaling
- Vi ser at noen familier kan ha vansker med å betale barnehageavgiften.
- Tilfredsstillende
- Det ser ut til å fungere bra slik vår ordning er.
- Ordningen fungerer tilfredsstillende.
- Foreldre som betaler minstesatsen gir uttrykk for at de er fornøyde.
- Vi ser ikkje/veit ikkje kven som har sosialhjelp - fakturer vanleg.
- Bra
- De med lavest betalingsevne kan søke stønad hos NAV. Barneverntjenesten betaler i enkelte tilfeller for barnehageplass i kommunen.
- Har så ikkje fått tilbakemelding på at det ikkje fungerer.
- Har ikke mottatt tilbakemeldinger vedr dette
- Blir fort liggende bak med betaling som siden håper seg opp
- I vår kommune fungerer dette tilsynelatende greit. Vi har tilnærmet full barnehagedekning
- Tror den fungerer greit. Håper informasjonen er lett tilgjengelig for de som trenger det.
- Det gamle systemet med gradert betaling etter inntekt var bedre sosialt sett
- Ved søknad om sosialstønad kan foreldrebetaling barnehageplass være en del av fam. utgifter når størrelsen på stønaden skal vurderes.
- Systemet i kommunen gir stor moderasjon for familier med laveste betalingsevne.
- Har ikkje mottatt nokon klage.

- Etter at vi har bedret rutinene for et par år siden; godt & forsvarlig
- Familier med lav betalingsevne har ofte deltids plass til barna, selv om de gjerne skulle hatt hel plass. De som får støtte får oftest støtte til hel plass.
- Ved spesielle behov for brukerne, tas dette opp politisk for eventuelt reduksjon i barnehagesatsene. Har blant annet betalingsfri for barn med enkeltvedtak etter opplæringsloven § 5-7
- Sosial profil fungerer greit
- Har ingen synspunkter på det
- Vi opplever at foreldre klarer å betale regningene sine, det er sjeldent vi sender purringer osv. Enkelte minoritetspråklige foreldre ønsker redusert opphold av økonomiske årsaker.
- Den er utilfredstillende overfor enkeltfamilier. Ordninga vil truleg verta revidert i samband med revisjon av noverande vedtekter.
- Stort sett bra.
- Vi har ikkje inntektgradert foreldrebetaling, alle betaler likt. Vi har ikkje fått tilbakemelding på at foreldre ikkje kan nytte barnehageplass pga dårleg betalingsevne.
- Med 70% avslag og evt. søskenmoderasjon i tillegg, blir betalingssatsen såpass lav for de med inntekt inntil 3G, at det fungerer greit.
- Bra !
- Ordninga om redusert betaling etter søknad er ikkje vore nytta hjå oss. Det ser så langt ut som ordningane vi har i dag fungerer. Dersom det oppstår betalingsproblem, er vi lempeleg med betalingsordningar.
- Kan vere vanskeleg for ein del foreldre å gå til barnevernet eller NAV for å be om hjelp til å betale for barnehageplass.
- ok
- Vi har ikke maks pris, dermed kan det kanskje bli lettere å betale for de med lavest betalingsevne
- Er i ferd med å utarbeide prosedyre og søknadsskjema for informasjon og veiledning til foresatte i forhold til dette moderasjonssystemet.
- Helt greit
- Ok, men det er viktig at andre instanser (helsesøster, barnevern, NAV) hjelper aktuelle familier å få søkt om fri plass/fratrekk
- Vi har ikke inntektsopplysninger for familier med barnehageplass eller kjennskap til hvordan familier med lav betalingsevne opplever situasjonen med at kommunen ikke har andre ordninger enn de vi har skissert i våre svar.
- Det er svært få som signaliserer behov utfrå betalingsevne. Periodevis har det vore ein og annan utfrå barneverns- og sosiallova. No er det berre ein familie som får redusert betaling innanfor det ordinære systemet.
- Greit
- Det synes som det fungerer helt greit.
- Det er rom for forbedringer.
- Veldig få benytter seg av ordningen da det er liten vinning. Inntektsgrensene bør justeres og redusert sats bør bli lavere.
- Det er svært få som søker på ordningen
- Greit. Det virker som det at barnehageprisene er så lave at det medfører ikke de store utfordringene slik det gjorde for en del år siden. Det viser seg også ved at flere søker helplass.
- Bakgrunn for forslag om heving av inntektsgrense er at kommunen ser at tidligere grense i realiteten ikke innebærer en reell moderasjonsordning.

- Vet ikke
- De med lavest betalingsevne som har barnehageplass har ikke problemer med å betale.
- Det virker bra.
- Ser ut til å fungere bra
- Er greitt med friplass
- Har ikke hatt store problemer etter at maxprisen ble innført.
- I og med at vi ikke har ordninger utover barnevern, så synes jeg at ordningen er dårlig.
- Her i kommunen får de som har rett og trenger hjelp, den støtten som er riktig. Dette pga at det er en liten kommune med få innbyggere
- vet ikke
- Ser at det fra tid til annen oppstår saker hvor det sendes melding om inndragelse av plass. Det er uheldig
- Regner med at de blir fanget opp enten av vårt betalingsregel, eller av sos.hjelp eller annet. Liten kommune med god oversikt. Få barn.
- Bra
- Barnevernet / sosial bevilger friplasser til de uten betalingsevne. Dette er en bra ordning.
- I kommunen er det så billig med barnehageplass at jeg mener alle har råd til å ha barna i barnehagen. Full plass med lavest sats utgjør kr 360,- pr. mnd. (Må søkes om, men blir alltid innvilget.)
- Ok
- Dersom barnefamilier med lav betalingsevne får dekket noe fra nav er det greit. Dersom de ikke gjør det synes jeg foreldrebetalingen bør være behovsprøvd.
- Ordningen er OK, og dette fungerer. Men selv med en inntekt under kr 226.923 varierer denne mye mellom familier, slik at det ideelt sett burde vært "flere" graderinger.
- Den fungerer tilfredsstillende.
- Disse vil kome dårlegare ut enn dei med betre betalingsevne sidan alle betaler likt.
- Hos oss må dei søkje hjelp på sosialkontoret om dei ikkje kan betale barnehagerekningane. Vi har ikkje innteksgradert foreldrebetaling. Det burde vore ei gratis kjernetid for alle barn, det er med å utligne forskjellene.
- Tror de mener de får god hjelp. Ved betalingsproblem blir de veiledet til rett instans for å få hjelp.
- Godt
- Vi har ikke registrert særlig mye klage, så vi regner med at ordningen fungerer tilfredsstillende.
- Ordningen er lite benyttet.
- Kommunen har ikkje gradert betalingssystem.
- Ok
- Vi har full barnehagedekning, og de aller fleste av barna i kommunen går i barnehage på fulltid eller deltid før de begynner på skolen. Pr. i dag har alle barna i kommunen, som skal begynne på skolen neste høst, barnehageplass.
- Vi har ingen barn med moderasjon etter sosialtjenesteloven.
- Vi har pr. idag ikke regler for dette, men vil få det etter politisk behandling 15.12.10. Håper dette vil bli et godt regelverk for de som trenger det.
- Familier med lavest betalingsevne blir vurdert i hvert enkelt tilfelle, og får tilbud om en ordning etter gjeldende kriterier. Ordningen fungerer således tilfredsstillende.
- vet ikke
- Vi kunne som kommune hatt noko enklare og klarare retningslinjer på overordna nivå, som gjorde det enklare for familiar med lågast betalingsevne og barnehagane å handtere.

- Familier med lavest betalingsevne kan søke om støtte til barnehageplass gjennom NAV
- Vårt system tar ikke hensyn til antall personer i husholdningen, derfor kan den slå uheldig ut for familier med lav betalingsevne og mange barn. Disse får ofte hjelp av sosialkontoret. For øvrig fungerer ordningen bra.
- Ordningen synes å fungere bra. "Dårlige" betalere forekommer oftere i familier med høyere inntekt.
- Vi har få problem med betaling, 2-3 saker i løpet av året. Er ikke berre relatert til denne gruppa.
- Vi har noen som sliter med å få betalt barnehageregningene.
- Har ikke hatt henvendelser vedr. dette.
- Ingen oversikt
- De som kommer under 226 923 (5G) får 70% og det er bra. De som er over denne inntekten får kun 20%, det blir for dyrt for denne gruppen. Vi har mange som ikke klarer å betale og som tar barna ut av bhg.
- Har ikke mottatt klager.
- Siden kommunen ikke har inntektsgradering vet vi ikke hvordan dette fungerer for de med lavest inntekt.
- Vi har ikke fått mange henvendelser/klage på for høy betaling.
- Slik vi ser det fungerer ordningen i tråd med hensikten. De med lavest inntekt får redusert foreldrebet.
- Det fungerer slik at de får støtte til betaling gjennom barnevern/sosialtjenesten og det fungerer bra.
- Har ingen spesielle regler for familier med lavest betalingsevne. Må evt søke hjelp etter sosialtjenesteloven.
- Greit. De må selv søke, og vi samarbeider med nav i forhold til dette.
- Fungerer greit
- Ordningen fungerer på den måten at de med lavest betalingsevne får full fritak for kontingent.
- Som nevnt tidlegare vil det kome retningslinjer for disse foreldra. Det er viktig at det er kontakt og samarbeid mellom barnehage og NAV / sosialkontor.
- OK
- Har ikke fått noen klager. De som trenger det har fått støtte fra NAV.
- Lite forespørsel om dette.
- Kommunen har ingen spesialordninger for disse fam uten etter barnevern- og sosial lov. Spm om hvordan dette fungerer må rettes til NAV som er mest i kontakt med disse brukerne.
- Har ikke fått noen klager, så jeg tror ordningen er tilfredsstillende.
- Kommunens økonomienhet har ingen oversikt over hvilke familier som har lav betalingsevne da alle familier faktureres etter like satser for lik plass minus de som har søskenmoderasjon.
- Ordningen fungerer bra. Foresatte kan søke om hjelp og noen som er kvalifisert til å ta en avgjørelse i forhold til dette, fatter vedtak.
- Fungerer bra
- Fungerer greit
- Tungvint for familiene
- Har ingen ordning utover vedtak i andre tjenester.
- Greit.
- Vi har inntrykk av at ordningen fungerer bra.

- tilfredsstillende
- Etter at betalingsatsane for barnehageplass generelt er gått mykje ned, er ikkje behovet for redusert sats så stort lengre.
- Ok, men noe lav inntekt..
- De må gå til NAV for å be om hjelp til å betale barnehageregningen. For mange kan dette være vanskelig.
- Vi har hatt svært få søkere, mange som ikke kommer innenfor beløpsgrensene. Barnevern-/sosialtjenesten bidrar med tidsbegrenset støtte ved behov
- Det fungerer greit
- Ordningen fungerer bra
- Barnehageetaten har ikke ordninger med friplass for de med lavest betalingsevne. Disse blir henvist til NAV. Der blir de ofte vurdert til å ha god nok økonomi til å kunne betale. Noen velger da å ta barnet ut fra barneh.
- Bra!
- Ordningen tek ikkje hensyn til familier med lav inntekt. I dag er det så liten forskjell på satsene i foreldrebetaling at i praksis er det "ein" sats. Forskjellen er på 270 kroner for full sats til lavest sats.
- Noen har reduserte plasser, noen har nok problemer med å klare å betale.
- Har ingen klager, men vi treng vera meir OBS på problemstillinga
- Ingen kommentar
- Ser at noen har vanskeligheter med å betale plassen, derfor burde det vært forskjell på hva en kan tjene for å motta vanlig sosialhjelp og hjelp til å betale barnehageplassen. Se også forrige kommentar.
- Bra. Mange av spørsmålene er vanskelig å svare på, er for detaljerte.
- Kan ikkje svare på dette då me ikkje har denne ordninga pr. dags dato.
- Vi har svært få familier med lav betalingsevne
- Det har ikke vært så mange søkere til nå, men barnehagene melder om en økning i søknader. Har for liten erfaring til å si om hvordan ordningen fungerer. Det oppleves tungvint for barnehagene å vurdere disse søknadene, siden de har liten erfaring.
- Har ingen spesielle synspunkter på dette
- Ut fra antall foreldre hos oss, så betyr det at den er nødvendig. Mulig den burde vært knyttet opp til G og NAV sine satser
- Fungerer etter hensikten
- OK
- Vi har ikke graderte satser.
- Bra siden vi har såpass lav sats
- De med lavest inntekt for stor moderasjon og vi har få henvendelser angående dette.
- Vi får aldri noen tilbakemeldinger/reaksjoner på dette.
- Fungerer ok
- Godt tilpassa. Har ikkje opplevd oppseiingar pga økonomi
- Vi jobber i kommunen for å få en bedre ordning på lavest betalingsevne.
- Ingen kommentar
- Ordninga fungerer tilfredsstillande
- Barnehagebetalingen er generell lav. For foreldre med lav inntekt blir den ytterligere tilpasset. Vi synes dette er bra.
- Vi har ikke stor etterspørsel etter hjelp til oppholdsbetaling. Barneverntjensten og Flyktningetjenesten ivaretar antagelig de som er dårligst stilt. Foreldre kan ha behov som jeg ikke kjenner til.

- Fungerer ikke bra, og vi skal starte at arbeid der vi får et eget system innen for barnehagen sitt eget betalingssystem.
- Fungerer greit.
- Lite lokalt NAV-kontor som evnes å se helheten for enkeltindividet. Målet er at alle skal ut i arbeid.
- Fungerer fint.
- Fungerer bra sidan me kan tilby reduserte plassar (i %) til redusert pris.
- Ok
- Uklare retningslinjer men retten er vedtatt i vedtektene for barnehagene.
- Ordningen er enklere og administrere nå med bare to satser for foreldrebetaling, men kan kanskje være at satsen for enkelte er litt for lav. Men barnehage er generelt mye billigere enn for noen få år siden...
- Svært få kommer under inntektsgrensen på 3 x G
- Få tilbakemeldinger
- Ingen kommentar
- Det virker som ordningen fungerer bra.
- Bra. Vi er en liten barnehage, så det kan gå år mellom at ordningen blir benyttet. Men de som har lav inntekt får den hjelpen de trenger, ved vår ordning
- Ser ut til å fungere tilfredstillande
- Når en ser at barn som trenger barnehageplass, har foreldre som er dårlige betalere pga. lav inntekt, veileder vi dem i systemet, slik at de kan søke hjelp der de har rett på den.
- Dårlig.
- ingen spesiell ordning - må i tilfelle samarbeide med barnevern/nav
- Ordningen fungerer godt, da disse barna skal ha samme mulighet som andre barn.
- Systemet vi har fungerer godt. Barnevernet går inn også der det er familier med lav inntekt
- Greit. Lite aktuelt her.
- Dersom foreldra evner å søkje hjelp hos nav er det greit - då får dei hjelp til betaling
- Viktig at dette er lovfesta. Vi skal no vurdera ordninga / satsar i vår kommune
- Har god rabatt. Kan søke barnevern eller sosial-tjeneste om støtte til barnehageplass.
- Greit
- Greit.
- Vi har ikkje gjort noko undersøkelse om dette, men har ikkje fått noko tilbakemelding frå sosialkontoret om at det er noko stort problem. Frå reknskapskontoret får vi melding at det er ca 10 stykker som går igjen med betalingsproblem.
- Kanossagang til NAV som er meget restriktive i innvilgelse av betalingsreduksjon. Kommunalt barnevern har lavere terskel, men ofte må barnehagen "pushe" saka for foreldrene. Innteksgraderte satser med gratis plass i bunn er bedre.
- Det ser ut til å fungere greit
- Ser ut til å fungere greit, ved eventuelle betalingsproblemer henviser vi dem til NAV
- Ingen kommentarer til dette feltet.

Bydeler i Oslo:

- Det ser ut til at ordningen er grei
- Ok, de fleste klarer kr 777,- pr mnd.
- Ser at mange med liten inntekt, men rett over kr 150 001 nå kommer over i mellomtsats, et trinn som gir nesten 2,7 ganger så høy oppholdsbetaling. Mange av disse har stort sett

bare overgangstønad. Noen får betalingsproblemer. Har meldt dette videre til Oslo komm. sentralt.

- Ordningen med innføring av max-pris har hatt en omvendt Robin Hood-effekt. I Oslo har laveste sats hele tides stått stille på kr 777 pr måned samtidig som inntektsgrensen på kr 150 000 har stått stille. Samtidig har de med høyre inntekter fått redusert oppholdsbetalingen.
- Nedre inntektsgrense burde vært satt høyere. Nåværende overgangstønad gjør at foresatte kommer i mellomste innteksgruppe.
- Vi synes at ordningen for de familier som har samlet bruttoårsinntekt under 150000 og som betaler kr 777 pr måned, fungerer bra.
- Svært få familier får nå laveste sats fordi grensen er satt ved 150 000 brto. F.eks vil en person med kun overgangstønad som skattbar inntekt komme over denne grensen
- Intervallet for familier med inntekt mellom 150 000 til 300 000 er for høy, (fam. med inntekt på kr 198 000 betaler 2071 pr måned, mens fam. med inntekt på 147 000 betaler 777 per måned. Det er alt for stort gap mellom intervallene her, da begge gruppene i utgangspunktet regnes for å ha lav inntekt. Dersom målet er å få flere barn i barnehage (f. eks. språk før skolestart) er denne ordningen svært uheldig.
- Inntektsgrensene er uheldige. Overgangstønad kommer så vidt over 150 000,- og så er det for stort sprang i betaling mellom inntektsgrense 1 og 2.

Q53 - Hvilke utfordringer ser kommunen/bydelen når det gjelder å få barna i familier med lavest betalingsevne inn i barnehage?

- Kommunen har mod.ordninger som skal hjelpe familier med lav betalingsevne, slik at barna kan få benyttet barnehageplass.
- De enkelte familier må få oppfølging. Godt samarbeid mellom de enkelte instanser er nødvendig.
- Via barneverntjenesten.
- Det vi ser er at disse familiene oftere enn andre velger deltids plass
- Kommunen har dårlig kollektivtrafikk. For noen sliter innbyggere med å frakte barna til og fra barnehagen i forhold til bosted.
- Trur ikkje kommunen har store utfordringar på feltet, men det er vel grunn til å tru at vi har foreldre som må velje vekk bhg-plass på grunn av manglande økonomi
- Pr. i dag ser vi ingen da dette blir veldig lite benyttet
- Alle bruker barnehagen
- Utfordringene ligger i det at familier med lav betalingsevne må følges ekstra opp ift foreldrebetaling.
- Navs tilskuddsordninger og behandlingstid fungerer ikke tilfredsstillende.
- Vi har ikke opplevd det som vanskelig å få disse barna som søkere til barnehageplass. Dette tror vi har sammenheng med kommunen sitt fleksible barnehagetilbud, der familien kan ha et redusert barnehagetilbud ut fra faktisk behov. De trenger ikke å ha fulltids barnehageplass for å få et barnehagetilbud.
- Særlig dersom barnet er i konstantstøttealder og foresatte er minoritetsspråklige velger enkelte å passe barnet hjemme.
- Kontantstøtten kan være utslagsgivende for endel familier som har lav inntekt. Dette ser vi gjelder spesielt for minoritetsspråklige og enslige forsørgere.
- Vi har de allerede i barnehagen.
- Kan få sosialhjelp
- Kontantstøtten legger hinder i veien for å få disse familiene til å bruke barnehageplass.

- Kommunen har stram økonomi og liten mulighet til å gi friplasser til familier med svak økonomi
- Er små lokalsamfunn, men kjenner ikkje til at det er familiar som ikkje har råd/får hjelp til å ha barnet i barnehagen. God kontakt mot NAV/sosial og Barnevernet.
- ingen
- Har ikke vert diskutert
- kommunen opplever ikke at det er noe hinder
- se forrige svar
- De fleste søker barnehageplass og vi har tilnærmet full dekning
- Stort sett alle barn over 3 år har barnehageplass. Utfordringa er eventuelt at fleire familiar/eineforsørgjarar må ha stønad frå NAV-sosial når det gjeld barnehageplass
- Vi klarer å få til betalingsordninger, ev. blir fam. henvist til NAV som har kompetanse til å vurdere familiens betalingsevne/støtnadsbehov.
- Ser ingen store utfordringer. Barnehagedekningen for barn over 3 år ligger på 96% i kommunen.
- Egentlig ingen. Barna blir ofte ivareatt gjennom andre ordninger som er rettet inn mot familien
- Kjenner ikkje til at dette er ei utfordring. Det vert no arbeidd med med gratistilbod i form av tilbod om open barnehage (prosjekt i regi av NAV)
- Utfordringa er økonomi, men vi har ikkje friplasser eller moderasjonsordningar i forhold til dette. Dersom det er behov for økonomisk stønad må dette gå via ordinære ordningar som sosialytelser.
- Vi er ikke kjent med at det er et problem i vår kommune; Få barn, god oversikt
- Tilnærmet alle barn i kommunen har eller står i kø for barnehageplass. Foreldre med lav utdanning og/eller lav betalingsevne prioriterer i stor grad barnehageplass. Utfordringen for kommunen er å få staten til å se at den må fordele barnehagemidlene i rammetilskudd uten avkorting for lav utdanning i befolkningen. Da vil kommunen ha økonomi til å drifte flere plasser.
- Utfordringene tas hensyn til, det viktigste er å få plass til barn i barnehagen. Kommunen avgjør enkeltsaker politisk.
- Dersom et barn bør gå i barnehagen og foreldrene vil men kan ikke betale, har vi muligheten til å ta det inn. Og det er bra.
- Kombinert med tap av kontantstøtte, kan det bli en utfordring økonomisk for disse familiene.
- Kan ofte være disse som har størst behov for sosial inkludering og læring, slik at de oppfordres til å søke om plass. Det står også til enhver tid ledig plass for barnevernet
- I vår kommune kan vi ikke se at lav betalingsevne er ei stor utfordring. Utfordringa er kontantstøtten og barn av utenlands opprinnelse som har hjemmeværende mødre.
- Hos oss er alle i barnehage. Vi er en liten kommune, og vi har kjennskap til alle barnefamilier. De som ikke er i barnehage har valgt det av andre grunner enn økonomi.
- Vår opplevelse er at de fleste barn i vår kommune søker plass i barnehage. Dette ser vi på antall barn med kontantstøtte.
- Vanskeleg å svare på, då dei fleste barn går i barnehage. Lav betalingsevne gjer at foreldre gjerne vel ferre dagar. Utfordringa vert vel kven som skal dekke manglande inntekt ved redusert foreldrebetaling, særleg for den private barnehagen.
- Vi har tett samarbeid mellom barnehage, barnevern, helsestasjon, innvandrarsenter. Det er viktig med informasjon til foreldre om mulighet for barnehageplass tilpassa betalingsevne. Kan nevne at 96,9% av minoritetsspråklige barn i kommunen har barnehageplass. Dette utgjør 9,4% av barna i våre barnehager.

- Disse familiene søker i stor grad barnehage. Kanskje med unntak av enkelte minoritetsfamilier. Vi vet ikke hvorvidt det er barnehagebetalingen som hindrer disse fra å søke, men har forstått at inntektstapet føles stort når familien må gi avkall på kontantstøtte.
- Størst utfordring mht kontantstøttebarn
- Ser ikkje noko særlege utfordringar med dette. Vi er til for at borna skal ha eit godt tilbod uavhengig av kva som er inntekta i familien.
- Det er ikkje problem med å få barna inn i barnehage. Problemet er at kommunen har mange uteståande krav, og det krev mykje tid og ressursar å jobbe med dei sakene.
- ikke noen spesielle
- De fleste barna i kommunen har plass i barnehagen
- Kontantstøtteordningen er den største utfordringen. Gode rutiner i informasjon og veiledning i forhold til moderasjonsordninger er viktige.
- Ikke store utfordringer i kommunen, vi har ikke venteliste i barnehagene våre. Vår utfordring er å få flere barn til kommunen. Noen av politikerne i kommunen ønsker å redusere barnehageavgiften med 50% , eller tilby gratis barnehage .
- Viktig at de førnevnte instanser bidrar til å sikre dem øk.hjelp (å få søkt om friplass) slik at ikke økonomien hindrer at barnet går i barnehage.
- For å nå alle barn med et barnehagetilbud, uavhengig av familienes økonomi, må det legges tilrette for et betalingsfritt barnehagetilbud. Vi mener at helsesøstertjenesten må være den instans som har best oversikt over familier/grupper av befolkningen som ikke benytter barnehagen begrunnet i lav betalingsevne.
- me har berre éi gradering innanfor det ordinære systemet. me vil vurdere om det bør vera fleire graderingar.
- Samarbeid med helsestasjon gjør det enklere å få disse familiene inn i barnehagene.
- Forbedre det interne samarbeidet i kommunen
- Alle barn over 3 år i vår kommune går i barnehage.
- Alle er garantert barnehageplass.
- Tilrettelegge for bedre moderasjoner for lavtlønte.
- De har stort sett barnehageplass
- Det er viktig at innbyggerne kjenner muligheten for å søke redusert betaling / fritak. Informasjon må gis der det "blir sett".
- Utfordring: Dersom det offentlige ikke dekker foreldrebetalingen, kan de risikere å miste plassen p.g.a. at betalingen uteblir.
- Utbetaling av kontantstøtte gjør at en del velger dagmamma i stedet for barnehage.
- Går bra
- Har ikke hatt spesielle problemer med det
- Greitt med friplass,
- Dersom kommuneøkonomien tillater det, kan graderte betalingssetser ev. friplasser være en løsning.
- Ser jo at det er de barna som virkelig trenger barnehageplass som oftest må slutte pga. foreldrene ikke har økonomisk mulighet til å betale for barnehageplassen
- De familiene som ikke kan betale er kanskje de barna som har størst behov for å gå i barnehage.
- Her i kommunen går nesten alle barn over 2 år i barnehagen
- Vet ikke
- Blir en større utfordring nå som øremerket tilskudd faller bort. Dvs. det er en antagelse. Ingen erfaring foreløpig.

- Ingen spesielle
- Må evt. få støtte fra nav
- Her i kommunen er det reduksjon i kontantstøtten som kan være et hinder for å søke barn i barnehagen. Dette gjelder da særlig flyktningfamilier.
- Økonomi/inntekt influerer til en viss grad på familiens valg om å sende barna i barnehage. Noen velger kun 50% plass, andre barn er hjemme helt til siste året eller siste halvåret før skolestart. Disse burde fått tilbud om lavere betalingssats, evt gratis barnehageplass - det ville vært gunstig for barnet.
- Barn fra familier med lavest betalingsevne er i barnehagen.
- Utfordringa blir å få dei til å søkje plass og å få informert godt nok om støtteordningar.
- Det er spesielt minoritetsspråklege familiar som held barna heime. Spesielt så lenge dei får kontantstøtte. Det burde vore eit gratis tilbud til alle barn. Då hadde alle barn hatt like moglegheiter.
- Vi har så godt som 100% som går i barnehagen.
- Vi har ikke kunnskap om eventuelle familier med lav betalingsevne som ikke har barnehageplass. Utfordringen er derfor å få denne kunnskapen.
- I vår kommune går en stor andel i barnehagen, og vi vet ikke om det er de med lav betalingsevne som ikke går der.
- Oppslutning om barnehagen er nærmest 100 % for 4 og 5 åringer. Noe lavere prosent for yngre barn. Apparatet rundt er flink til å "fange opp" barn med særlige behov, og sørge for plass i barnehage,
- Vi har ikkje denne problemstillinga i vår kommune.
- Ser ingen utfordringer knyttet til dette
- Gi opplysninger om de mulighetene familiene har til å få redusert betalingen for barnehageplassen.
 - Kommunen trenger flere plasser for barn mellom 0 og 3 år.
- Vi håper å kunne fange opp flere barn på et tidligere tidspunkt.
- For tiden er antall familier med dårlig betalingssevne ikke så stor utfordring for kommunen, men blir vurdert etter hvert som henvendelsene kommer.
- Kommunen vår nyttar maksimum prisane og har difor ikkje dei stor utfordringane.
- vet ikke
- Det vi ikkje har av system for innslagspunkt for dei med lågast betalingsevne, gjev oss enno større utfordring når det gjeld samarbeid og felles rutinar knytt til NAV (sosialtenestelova) og Barnevernet (bhg som hjelpetiltak) og PPT (spesialpedagogisk hjelp) Sidan mitt nivå berre har taloversikt over sistnemde er det difor vanskeleg å gje Dykk ekstakte tal på barn som frå friplass knytt til dei to andre lovverka. Som Modellkommune, veit vi at samarbeidet mellom desse tenestene er god og at vi dermed har
- De aller fleste med lav betalingsevne har plass i barnehage
- Å få til moderasjonsordninger for barn fra minoritetsspråklige familier
- Det er viktig at vi får tilflytta barn frå utlandet inn i barnehagen så fort som råd, slik at dei så tidleg som råd kan lære det norske språk. Det kan sjå ut som om pris har noko å seie for om ein søker plass / storleik på plass...
- Kommunen har lav sats. hvis den opprettholdes vil også de med lav betalingsevne kunne ha barna i barnehage
- Kommunen har ca. 95% barnehagedekning så de fleste fanges opp. Ordning med "Åpen barnehage" synes å fungere som innslusing til det ordinære tilbudet. Det gjenstår å se om et evt. bortfall av inntektsgradering vil redusere søkermassen.

- Vi ligg på ca 95% av alle born i kommunen i barnehage. Har ikkje registrert dette som problem.
- Har ikke vært en problemstilling i vår kommune. nesten alle bruker barnehagen
- Ingen
- Da vi ikke har friplasser så kan vi bare tilby disse 70% reduksjon. Gi foresatte informasjon, at de setter seg inn i hva barnehagen kan tilby. Hvor mye god læring og sosialisering barnehagene kan gi.
- I den grad det er utfordringen er det prisen.
- Det har ikke vært store utfordringer.
- Foreldre med lav betalingsevne har ofte valgt bort å ha bil disponibel i husstanden. Da kan transport til og fra barnehagen i en landkommune som vår ofte bli en utfordring.
- Hos oss har ein barnehage sett ned prisen til 1500 for heil barnehageplass. Då fekk denne barnehagen søkjarar som elles ikkje ville vurdert barnehageplass nettopp pga pris. Barnehagen har også stor søkjarmasse frå minoritetsspråklege familiar. Så opphaldsbetalinga på eit lavt nivå event. gratis kjernetid er ei utfordring.
- Ser ingen utfordringer
- Med hjelp fra helsesøster/barnevern skulle det være mulig å nå disse familiene og tilby dem økonomisk støtte ved å ha barn i barnehage.
- se forrige spørsmål
- Ser at vi har en utfordring mht innvandrere/flyktningebarn. Barnehageplass koster!
- Vurderer om det er sammenheng med lav inntekt og at foresatte ikke ønsker å ha barna i barnehagen. Samarbeider med nav og helsestasjon på dette området.
- Dette er en liten kommune med god oversikt, så utfordringene er ikke så store.
- Fordelen er at barna får gratis barnehageplass og dermed får et pedagogisk tilbud.
- Vanlegvis får me inn desse borna. Problemet er heller at dei let vera å betale eller at dei søkjar eit kortare tilbod.
- Ser ingen spesielle utfordringer i forhold til de som oppfyller kravene til friplass/delvis friplass.
- Har full barnehagedekning. Det er ingen i målgruppen over uten plass i barnehagen i kommunen
- At de velger bort barnehagen
- Vi kan ønske gratis kjernetid eller andre ordninger som er skissert bl.a i NOU Med forskertrang og lekelyst, men det vil alltid bli spm om økonomi som evt vil følge slike bestemmelser.
- Foresatte søker kanskje ikke om plass pga økonomi og noen tar ut barn som absolutt burde gått i bhg. I noen tilfeller kan det være vanskelig å vurdere om grunnen er betalingsevne eller betalingsvilje.
- Ikkje problem
- Ser at det er de som trenger det mest som ikke går i barnehage pga da mister de kontantstøtten.
- Ekstra utgifter i stramme tider, men helt nødvendig for disse barn med barnehageplass. tidlig innsats
- Ingen utfordringer
- Det er en utfordring at kontantstøtten vedvarer.
- Ingen
- Dei må ynskje barnehageplass. Kostnad er ikkje lengere så aktuelt.
- Krever mye tid å få inn resterende beløp inn

- Det er ikke noe problem i vår kommune akkurat nå. Men dersom det kommer må helsesøster ta tak, og hjelpe og veilede. Liten kommune = god oversikt.
- Har ingen spesiell felles målsetting på dette. Henviser til familiesenteret dersom familier har problemer med å betale for plass i bhg
- Utfordringene ligger i at en del familier ikke ser seg råd til å ha barnehageplass pga prisen eller at de ikke faller inn under kommunens rettigheter når det gjelder å søke om redusert pris i barnehage. Det er et problem at ikke alle barn får de samme mulighetene til å delta uavhengig om foreldrene ser seg råd eller ikke.
- Innhenting av korrekte opplysninger om inntekt.
- For de med lavest betalingsevne blir barnehageplass ikke prioritert. Familien ser av og til ikke behovet barnet har.
- Mener det fungerer greit idag!
- Det ser ikkje ut som dette har ein stor virkning på bruk av barnehageplass. Familene får støtte via NAV eller barnevern til betaling av barnehage.
- stort sett så søker alle, vi vet at flyktningavd betaler for noen.
- Gjeld nokre flyktningfamiliar som vurderer økonomi, men det er få som ikkje går i barnehage
- Fjern kontantstøtten
- Det er nok kontantstøtta som setter grensene. Spesielt barn med flerkulturell bakgrunn når de ikke går på introduksjonsprogram. Burde vært lettere å få noe redusert betaling.
- har lite fokus, men gratis korttidstilbud er nevnt som et tiltak i Helhetlig oppvekstplan for alle barn og unge i Moss kommune 2008-2019
- Opplever ingen utfordringar kring dette.
- Vi har full dekning.
- Som oftest får de plass som et hjelpetiltak gjennom barnevern
- Så lenge barna er små velger foreldrene kontantstøtte. Ser også at innvandrerforeldre oftere velger å ha barna hjemme.
- Har ikke oversikt over familier med lav betalingsevne, kan ikke vurdere om kommunen har noen utfordringer her.
- Familier med en foresatt hjemmeverende har oftest ikke inne søknad om barnehageplass, og her er sannsynlig minoritetsfamilier mest representert. For de under tre år, kan kontantstøtte opplyses som grunn for at det ikke søkes plass, hvor kontantstøtten oppleves som inntekt de mister dersom de har barnehage.
- Kontantstøtte
- Det går stort sett greit. Utfordringene ligger i det å få plass midt i et barnehageår, men som regel lar det seg løse.
- Barnevernstjenesten kan gå inn med støtte.
- Ingen i dag
- Det kan være utfordrende for enkelte familier i mellomskiktet inntektsmessig og spesielt minoritetsspråklige barn. Det er likevel få som klager på ordningen vi har idag.
- Dette ivaretas via NAV
- Kontantstøtte er en større utfordring - og foreldres mulighet til å få plass gjennom året ved at de ikke har økonomi til å betale fra 1.august hvis de ikke trenger plassen før f.eks 1.november
- Kontantstøtte gjer at dei vel å vere heime med barn.
- Vi har ingen indikasjoner på at disse barna ikke søkes til barnehagen dersom det er behov fro barnehageplass
- Ingen. 100 % av barna over 3 år har plass

- Informasjon om ordningen til de familiene med lavest betalingsevne.
- ingen utfordringer
- Viktig at familier med innvandrerbakgrunn benytter barnehage. Kommunen ønsker å utrede et tilbud om gratis kjernetid for innvandrergrupper.
- Få utfordringer - barna er i barnehage, men kanskje med mindre oppholdstid enkelte dagar
- Ingen utfordring
- De aller fleste barn over 2 år går i barnehagen, dette med betalingsevne har ikke vært mye i fokus. jeg vet om svært for foreldre som tar barnet ut av barnehagen, eller ikke søker, fordi det koster for mye. Vi har noen saker hvor faktura(er) ikke betales. Dersom vi vurderer det slik at et barn som står i fare for å miste plassen har et særskilt behov for barnehageplass, blir foresatte oppfordert til å søke om hjelp til å dekke utgiftene. Det kan være foreldre som sliter som jeg ikke har oversikt over. So
- Størst utfordringer er å ha nok barnehageplasser.
- Tilbudet gjelder alle og kommunen er behjelpelig for de som har lavest betalingsevne.
- For noen holder kontantstøtten dem fra å få barna i barnhage. -Utfordringer med transport da noen ikke har bil og det kan være avstander til barnehagen.
- Har ikke hatt store utfordringer vedr. dette.
- Me har stor dekning, omtrent alle barn i kommunen har barnehageplass. Ikkje alle på 100 % plass med varierte storleikar frå 40 %.
- Stort sett alle familiar med born i barnehagealder brukar barnehagetilbodet i kommunen
- Få utfordringer i dag - foreldre som sliter får hjelp enten via barnehagestyrer eller helsestasjon.
- Den største utfordringen for vår kommune er kanskje kontantstøtte og kulturforskjeller for våre minoritetsspåklige . Disse er vanskelig å få til å søke plass i barnehage. Forsåvidt gjelder utfordringen med kontantstøtte alle lavinntektsfamilier med barn i kontantstøttealder. De fleste andre barn er i barnehage . Men det betyr at barn som er mest i risiko kan være de som ikke kommer i barnehage før kanskje siste året før skolestart eller ikke i det hele tatt.. .
- For enkelte vil det være aktuelt å søke støtte fra NAV (Sosialtjenesten) eller fra barneverntjenesten dersom særlige forhold foreligger.
- Problemet er lite da foreldrebetalingen er lav
- Her er det full barnehagedekning. Kommunen har en viktig oppgaven med å bidra til at alle, unsett økonomi, bllir tilbudt barnehageplass, og slik mener jeg at det fungerer i dag
- De fleste barna i kommunen er i barnehage
- Ett alternativ kan være betalingsfri deler av dagen.
- Ingen
- Vi har full dekning, alle på øya går i barnehagen.
- Kjenner ikkje til at det er ei særskilt problemstilling. Opplever større problemstillingar som er knytt til kultur, der mor skal vere /ønskjer heime med små barn.
- Vi har merket lite til at de med lavest inntekt ikke søker plass. Vi ser det når de ikke klarer betalingen. Se forrige svar
- Det ser ut som barna blir slkt inn i barnehagen selv om familien har lav betalingsevne
- De aller fleste barn i kommunen går i barnehage. Når kommunen ikke har moderasjoner utover søskenmoderasjon, fører det til økt press på kommunens sosialbudsjett.
- Det ser ut til at nesten alle barn i kommunen har en barnehageplass; enten heltid- eller deltids plass.
- Vi er avhengig av eit godt samarbeid med barnevernet/ friplass/ reduksjon i foreldrebetaling.

- Opplyse om inntektsgradering, friplasser osv.
- Vi har full barnehagedekning og er en kommune med få innbyggere og har derfor god oversikt med familier som trenger hjelp i så henseende
- Har ikke det problemet
- Dersom mor ikkje er i jobb velger dei ikkje barnehage
- Informasjon om høve til redusert betaling er viktig
- Ingen. Nesten alle barn i kommunen har barnehageplass.
- Kommunen må gjera bruk av andre tilskotsordningar dersom det er behov.
- Vet ikke om noen som ikke har barn i barnehage pga inntekt.
- I vår kommune går nesten alle i barnehage, slik at vi ser ikkje dette som noko stort problem. Føresetnaden er at sosialkontoret fangar opp dei med reelle betalingsproblem.
- Inntektsgraderte satser.
- Her ser vi ikkje det store problemet så lenge sotjl fangar opp dei med lågast betalingsevne
- Dette er ikke noe stort problem hos oss. De aller fleste barna i kommunen går i barnehage
- At inntekstgrensen er lav.
- Alle har rett til barnehageplass
- Vi har full barnehagedekning - og høy bruk av barnehageplass også for de yngste barna. Opplever ikke dette som en påtrengende utfordring - men alltid viktig å ha et blikk på denne brukergruppen.
- Kommunen har gjort forberedelser ang. budsjett for å få ordningen i gang. Men det er ikke gjort politisk behandling så langt.
- Ut fra dagens situasjon får disse familiene hjelpe tiltak gjennom barnevern og sosialtjenester.

Bydeler i Oslo:

- De aller fleste må ha barn inn i barnehage for å komme på jobb og skole så det er ikke noen stor utfordring å få barn i barnehage
- Virker som at kontantstøtten bidrar negativt til dette
- Forholdsvis få det gjelder, ingen konkrete tiltak vurdert hittil.
- Gratis kjernetid har en god effekt, men den er jo en svært kostbar ordning som gir familier med god betalingsevne den største reduksjonen. De med inntekt over 300 000 får et fratrekk på 1008, mens de med lavest inntekt får redusert prisen med kr 336.
- Utfordring er å få barna av de foresatte som har bruttoårsinntekt mellom 150000-300000 inn i barnehage, mange synes at det blir for dyrt å betale kr 2071 pr. måned, mens høyest sats er kr 2330 for alle som har samlet bruttoinntekt over 300000.
- Kontantstøtten hindrer mange å søke barnehageplass før barnet fyller tre år. Se forøvrig kommentar på forrige side
- Ettersom det kun er 20 plasser til rådighet for gratis kjernetid i bydelen (4-5 år), 50% plass, må man forholde seg til at intervallene er satt slik de er. Betalingssetene for redusert oppholdsbetaling er satt for høyt.
- Burde vært ordninger med friplass for de på sosialhjelp.

Vedlegg 2. Spørreskjema

REDUSERT FORELDREBETALING BARNEHAGER

q1 - Hva slags foreldrebetaling har kommunen/bydelen innenfor det ordinære betalingssystemet?

Spørsmålet gjelder den ordinære betalingsordningen i kommunen/bydelen. Andre moderasjonsordninger som for eksempel gratis tid i barnehage (inkludert gratis kjernetid) til noen grupper eller friplasser (fritak fra foreldrebetaling) kommer vi tilbake til. De som har inntektsgradering og samtidig har gratis tid og/eller andre moderasjonsordninger utenom inntektsgradering bes krysse av for at de har inntektsgradering. Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

- Flat sats (alle betaler det samme for heltidsplass) (1)
- Inntektsgradering (foreldrebetaling er avhengig av inntekt) (2)
- Gratis barnehagetilbud til alle barna i kommunen/bydelen (3)

q2 - Hvor mange barn har plass i barnehage i kommunen/bydelen?

Ta med barn i private og kommunale barnehager. Med heldagstilbud menes avtalt ukentlig oppholdstid på 41 timer eller mer. Med deltidstilbud menes ukentlig oppholdstid under 41 timer.

Antall barn med heldagstilbud (1) _____
Antall barn med deltidstilbud: (2) _____

Hvis Flat sats:

q3 - Hva er den flate satsen for foreldrebetaling for heltidsplass per måned?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger, administrasjonsgebyr og lignende

Beløp i kroner

Hvis Inntektsgradering:

Vi ønsker en nærmere beskrivelse av systemet for inntektsgradering og omfanget av ordningen. Ta bare med inntektsgradering innenfor det ordinære betalingssystemet. Spørsmål om andre moderasjoner som for eksempel gratis tid i barnehage, friplasser med mer kommer senere.

q4 - Hvor mange barn har redusert foreldrebetaling ut fra inntektsgradering?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

Antall barn med heltidsplass: (1) _____
Antall barn med deltidsplass: (2) _____

q5a - Tar inntektgraderingen utgangspunkt i netto eller brutto inntekt?

- Nettoinntekt (1)
- Bruttoinntekt (2)

q5b - Hvilken inntekt i husholdningen legges til grunn?

- Husholdningens samlede inntekt (1)
- Den i husholdningen som har høyest inntekt (2)
- Annet, noter (3) _____ [Other]

q5c - Hvilken type inntekt legges til grunn?

Flere svar mulig

- Lønnsinntekt (1)
- Næringsinntekt (2)
- Kapitalinntekt (3)
- Sosialhjelp (4)
- Kvalifiseringspenger (5)
- Trygd utenom barnetrygd og pensjon (f.eks arbeidsledighetstrygd, barnebidrag, småbarnstillegg, overgangsstønad, uførestønad, etterlattepensjon osv) (6)
- Annet, noter (7) _____

q6 - Hvordan er rabatten utformet?

- Rabatt gis i fastsatt kronebeløp for hvert inntekstintervall (1)
- Rabatt gis i prosent (2)

Hvis rabatt gis i prosent:

q7 - Beregnes rabatten i prosent av inntekten eller i prosent av full sats for foreldrebetaling?

- I prosent av inntekten (1)
- I prosent av full sats for foreldrebetaling (2)
- Annet, noter (3) _____ [Other]

Hvis rabatt gis i prosent:

q8a - Vennligst beskriv intervallene, betalingssats og antall barn i hvert intervall her:

Begynn med det laveste inntektsintervallet. Hvis kun ett intervall, dvs redusert sats for alle under en viss inntekt, benytt bare en linje. Dersom inntekt tar utgangspunkt i grunnbeløp i folketrygden, oppgi hva det utgjør i kroner i år. Vi tenker her på heltidsplasser og ber om at søskenmoderasjon holdes utenfor.

	Inntekt fra	Inntekt til	Foreldrebetaling i prosent av full sats	Antall barn
Intervall 1 (1)	_____	_____	_____	_____
Intervall 2 (2)	_____	_____	_____	_____
Intervall 3 (3)	_____	_____	_____	_____
Intervall 4 (4)	_____	_____	_____	_____
Intervall 5 (5)	_____	_____	_____	_____

Hvis rabatt gis i fastsatt kronebeløp:

q8b - Vennligst beskriv intervallene, betalingssats og antall barn i hvert intervall her:

Begynn med det laveste inntektsintervallet. Hvis kun ett intervall, dvs redusert sats for alle under en viss inntekt, benytt bare en linje. Dersom inntekt tar utgangspunkt i grunnbeløp i folketrygden, oppgi hva det utgjør i kroner i år. Vi tenker her på heltidsplasser og ber om at søskenmoderasjon holdes utenfor.

	Inntekt fra	Inntekt til	Foreldrebetaling i kroner	Antall barn
Intervall 1 (1)	_____	_____	_____	_____
Intervall 2 (2)	_____	_____	_____	_____
Intervall 3 (3)	_____	_____	_____	_____
Intervall 4 (4)	_____	_____	_____	_____
Intervall 5 (5)	_____	_____	_____	_____

q9a - Hvordan beregnes inntektsgraderingen for deltidsplass?

q9b - Hvilke deltidsplasser har kommunen/bydelen og hvordan fordeler antall barn med inntektsgradering seg på disse?

Er et av alternativene deltidsplass på 50 prosent, oppgi 50 i første kolonne og så antall barn i neste kolonne. Er et alternativ 60 prosent av full plass, skriv 60 og så antall barn som har 60 prosent plass.

	Deltidsplass i prosent	Antall barn
Deltidsplass i prosent (1)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (2)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (3)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (4)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (5)	_____	_____

q10 - Hva betaler de som ikke innfrir kriteriene for inntektsgradering for en heltidsplass per måned?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende

Beløp i kroner

q11 - Har du noen utfyllende kommentarer til kommunen/bydelens ordning med inntektsgradering?

Moderasjoner utenfor det ordinære betalingssystemet

Vi ønsker en nærmere beskrivelse av hvilke moderasjoner kommunen/bydelen har for foreldrebetaling og omfanget av moderasjonene (utenfor det ordinære betalingssystemet med inntektsgradering eller flat sats). Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

q12 - Hvilke moderasjonsordninger gir kommunen/bydelen (utenfor det ordinære betalingssystemet)?

Flere svar mulig

- Reduksjon i eller fritak for foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne (1)
- Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven (2)
- Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven (3)
- Moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven (4)
- Moderasjon for barn i mottak (dekkes av UDI) eller der foresatte deltar i introduksjonsprogram (5)
- Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid) (6)
- Andre moderasjoner (7)

Hvis svart 12 – 1

q13 - Hvor mange barn har redusert foreldrebetaling eller fritak fra foreldrebetalingen på grunn av lav inntekt?

Reduksjon eller fritak for foreldrebetaling for de med lavest betalingsevne Hvor mange barn har redusert foreldrebetaling eller fritak fra foreldrebetalingen på grunn av lav inntekt?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

Antall barn med reduksjon: (1) _____

Antall barn med fritak: (2) _____

q14 - Tar reduksjonen eller fritaket utgangspunkt i netto eller brutto inntekt?

- Nettoinntekt (1)
- Bruttoinntekt (2)
- Ikke aktuelt (3) – gå til Q12f

q15 - Kan du oppgi hvilken inntekt som er innslagspunkt for å få redusert eller fritak for foreldrebetaling etter denne ordningen?

Beløp i kroner

q16 - Hvilken inntekt i husholdningen legges til grunn?

- Husholdningens samlede inntekt (1)
- Den i husholdningen som har høyest inntekt (2)
- Annet, noter: (3)_____ [Other]

q17 - Hvilken type inntekt legges til grunn?

Flere svar mulig

- Lønnsinntekt (1)
- Næringsinntekt (2)
- Kapitalinntekt (3)
- Sosialhjelp (4)
- Kvalifiseringspenger (5)

- Trygd utenom barnetrygd og pensjon (f.eks arbeidsledighetstrygd, barnebidrag, småbarnstillegg, overgangsstønad, uførestønad, etterlattepensjon osv) (6)
- Annet, noter (7) _____ [Other]

Hvis q14 = Ikke aktuelt:

q18 - Hvordan er rabatten utformet?

- Rabatt gis i fastsatt kronebeløp for hvert inntektsintervall (1)
- Rabatt gis i prosent (2)
- Ingen av delene (3)

q19 - Hvordan fastsettes foreldrebetalingen ut fra denne ordningen?

Hvordan fastsettes foreldrebetalingen ut fra denne ordningen?

q20 - Hva er foreldrebetalingen for de barna som har heltidsplass og slik moderasjon?

Dersom det er stor variasjon, kan du likevel oppgi et beløp slik at vi får en antydning om hva rabatten utgjør?

Beløp i kroner

Hvis rabatt gis i prosent:

Alle som har svart q12-1, men ikke q14-3:

q21 - Beregnes rabatten i prosent av inntekten eller i prosent av full sats for foreldrebetaling?

- I prosent av inntekten (1)
- I prosent av full sats for foreldrebetaling (2)

Hvis rabatt gis i prosent:

q22 - Vennligst beskriv intervallene, betalingssats og antall barn i hvert intervall her:

Begynn med det laveste inntektsintervallet. Hvis kun ett intervall, dvs redusert sats for alle under en viss inntekt, benytt bare en linje. Dersom inntekt tar utgangspunkt i grunnbeløp i folketrygden, oppgi hva det utgjør i kroner i år. Vi tenker her på heltidsplasser og ber om at søskenmoderasjon holdes utenfor.

	Inntekt fra	Inntekt til	Foreldrebetaling i prosent av full sats	Antall barn
Intervall 1 (1)	_____	_____	_____	_____
Intervall 2 (2)	_____	_____	_____	_____
Intervall 3 (3)	_____	_____	_____	_____
Intervall 4 (4)	_____	_____	_____	_____
Intervall 5 (5)	_____	_____	_____	_____

Hvis rabatt gis i fastsatt kronebeløp:

q23 - Vennligst beskriv intervallene, betalingssats og antall barn i hvert intervall her:

Begynn med det laveste inntektsintervallet. Hvis kun ett intervall, dvs redusert sats for alle under en viss inntekt, benytt bare en linje. Dersom inntekt tar utgangspunkt i grunnbeløp i folketrygden, oppgi hva det utgjør i kroner i år. Vi tenker her på heltidsplasser og ber om at søskenmoderasjon holdes utenfor.

	Inntekt fra	Inntekt til	Foreldrebetaling i kroner	Antall barnmax ^{f('sumq12a')}
Intervall 1 (1)	_____	_____	_____	_____
Intervall 2 (2)	_____	_____	_____	_____
Intervall 3 (3)	_____	_____	_____	_____
Intervall 4 (4)	_____	_____	_____	_____
Intervall 5 (5)	_____	_____	_____	_____

q24 - Har kommunen/bydelen redusert foreldrebetaling eller fritak for foreldrebetaling for deltidsplasser (det kommunen/bydelen selv definerer som deltidsplass)?

- Ja (1)
 Nei (2)

q25 - Hvordan beregnes foreldrebetalingen for deltidsplass for de med lavest betalingsevne?

Hvordan beregnes foreldrebetalingen for deltidsplass for de med lavest betalingsevne?

q26 - Hvor mange barn har redusert eller fritak for foreldrebetaling for deltidsplass?

Antall barn

q27 - Hvilke deltidsplasser har kommunen/bydelen og hvordan fordeler barna med moderasjon seg på disse?

Er et av alternativene deltidsplass på 50 prosent, oppgi 50 i første kolonne og så antall barn i neste kolonne. Er et alternativ 60 prosent av full plass, skriv 60 og så antall barn som har 60 prosent plass.

	Deltidsplass i prosent	Antall barn
Deltidsplass i prosent (1)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (2)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (3)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (4)	_____	_____
Deltidsplass i prosent (5)	_____	_____

q28 - Har du noen utfyllende kommentarer til kommunen/bydelens ordning med redusert foreldrebetaling/fritak fra foreldrebetaling for de med lavest inntekt?

Hvis svart 12 – 2

Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven

q29 - Hvor mange har friplass eller moderasjon i foreldrebetaling etter vedtak med hjemmel i Barnevernloven?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

Friplass: (1) _____

Redusert foreldrebetaling: (2) _____

q30 - Hva er foreldrebetalingen for disse barna?

Dersom det er stor variasjon, kan du likevel oppgi et beløp slik at vi får en antydning om hva rabatten utgjør?

Beløp i kroner

q31 - Har du noen utfyllende kommentarer til dette med moderasjon eller friplass i henhold til vedtak med hjemmel i Barnevernloven?

Hvis svart 12 – 3

Moderasjon etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven

q32 - Hvor mange har friplass eller moderasjon i foreldrebetaling etter vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

Friplass: (1) _____

Redusert foreldrebetaling: (2) _____

q33 - Hva er foreldrebetalingen for disse barna?

Dersom det er stor variasjon, kan du likevel oppgi et beløp slik at vi får en antydning om hva rabatten utgjør?

Beløp i kroner

q34 - Har du noen utfyllende kommentarer til ordningen med friplass eller moderasjon i henhold til vedtak med hjemmel i Sosialtjenesteloven?

Hvis svart 12 - 4

Moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven

q35 - Hvor mange har moderasjon etter vedtak om spesialpedagogisk hjelp etter Opplæringsloven?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

Friplass: (1) _____

Redusert foreldrebetaling: (2) _____

q36 - Hva er foreldrebetalingen for disse barna?

Dersom det er stor variasjon, kan du likevel oppgi et beløp slik at vi får en antydning om hva rabatten utgjør?

Beløp i kroner

q37 - Har du noen utfyllende kommentarer til ordningen med moderasjon i henhold til Opplæringsloven?

Hvis svart 12 – 5

Moderasjon for barn i mottak (dekkes av UDI) eller der foresatte deltar i introduksjonsprogram

q38 - Hvor mange barn i mottak har barnehageplass dekket av UDI eller får dekket barnehageplass fordi foreldre deltar i introduksjonsprogram?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

Barn i mottak: (1) _____

Barn av foreldre som deltar på introduksjonsprogram: (2) _____

q39 - Har du noen utfyllende kommentarer til moderasjon for barn i mottak eller der foreldre deltar i introduksjonsprogram?

Hvis svart 12 – 6

Gratis tid i barnehagen (inkludert gratis kjernetid)

Vi ønsker en nærmere beskrivelse av systemet med gratis tid og omfanget av ordningen.

q40 - Hva er kriteriene for å få tilbud om gratis tid?

Se bort fra søskenmoderasjon, kostpenger, turpenger og lignende.

q41 - Hvor mange barn har gratis tid?

Hvor mange barn har gratis tid?

q42 - Hvor mange av disse har heltidsplass og deltidsplass?

Heltidsplass: (1) _____

Deltidsplass: (2) _____

q43 - Hva er fullpris for en heltidsplass når det gis gratis tid?

Beløp i kroner

q44 - Hvor mange av barna med gratis tid har inntektsgradering?

Antall barn med heltidsplass: (1) _____
Antall barn med deltidsplass: (2) _____

q45 - Vennligst beskriv intervallene ved heltidsplass med gratis tid, betalingssats og antall barn i hvert intervall her:

Begynn med det laveste inntektsintervallet. Hvis kun ett intervall, dvs redusert sats for alle under en viss inntekt, benytt bare en linje. Dersom inntekt tar utgangspunkt i grunnbeløp i folketrygden, oppgi hva det utgjør i kroner i år. Vi tenker her på heltidsplasser og ber om at søskenmoderasjon holdes utenfor.

	Inntekt fra	Inntekt til	Foreldrebetaling i kroner	Antall barn
Intervall 1 (1)	_____	_____	_____	_____
Intervall 2 (2)	_____	_____	_____	_____
Intervall 3 (3)	_____	_____	_____	_____
Intervall 4 (4)	_____	_____	_____	_____
Intervall 5 (5)	_____	_____	_____	_____

q46 - Har du noen utfyllende kommentarer til ordningen med gratis tid?

Hvis svart 12 - 7

Andre moderasjoner

q47 - Kan du beskrive de andre moderasjonsordningene, som vi ikke har listet opp?

q48 - Hvordan beregnes rabatten?

q49 - Hvor mange barn omfattes av disse moderasjonene?

Antall barn

q50 - Hva betaler de med slik moderasjon i snitt per måned?

Dersom det er stor variasjon, kan du likevel oppgi et beløp slik at vi får en antydning om hva rabatten utgjør?

Stønad til barnetilsyn

q51 - Hva er praksis for beregning av foreldrebetalingen for enslig forsørgere og hvordan relaterer dette seg til eventuell stønad til barnetilsyn?

Avslutningsvis ønsker vi dine synspunkter på hvordan ordningen fungerer for familier med lavest betalingsevne

q52 - Hvordan synes du ordningen fungerer for de med lavest betalingsevne?

q53 - Hvilke utfordringer ser kommunen/bydelen når det gjelder å få barna i familier med lavest betalingsevne inn i barnehage?

Takk for at du deltok i undersøkelsen!